

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

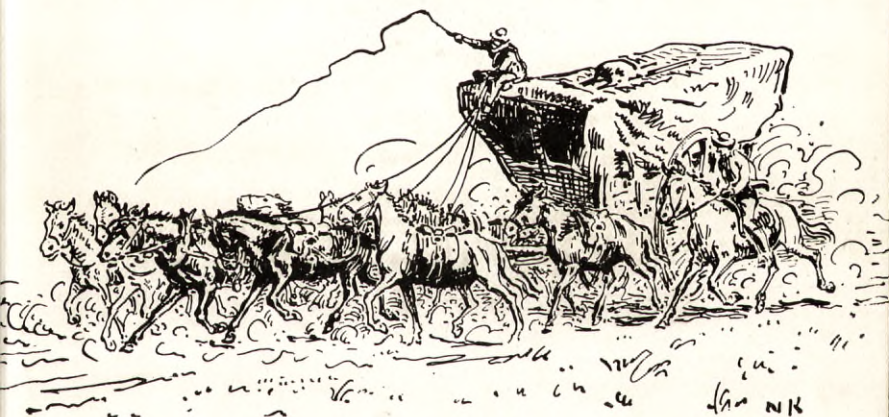

UPPSALA
UNIVERSITET

JANE GERNANDT-CLAINE

PAMPAN

STOCKHOLM

& E. GERNANDTS FÖRLAGS AKTIEBOLAG

PAMPAN

BERÄTTELSE

AF

JANE GERNANDT-CLAINE

STOCKHOLM

C. & E. GERNANDTS FÖRLAGS AKTIEBOLAG

STOCKHOLM 1900
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

PAMPAN

I.

»Skinn — tror du jag behöfver skinn i Argentina? Nej, lilla friherrinnan, de ha ju inte någon vinter därborta, men jag undrar, om de ha en sådan vår som vi.»

Hon, som talade, hade öppnat fönstret i biblioteket på Närkeby gård, och som hon stod och såg ut, slöt hon sina ögon. En vildvinsgren, som lossnat från muren, rörde sakta vid hennes panna, och två blommande lönnar fyllde luften med syrlighet. Rundt omkring, så långt blicken kunde nå, låg halfutslagen skog och ängsmark med hvita hägggar vid dikesrenen, men något sådant skulle ses blundande, i en klarhet bortom klarheten.

»Och packningen?» sade en röst. Midt i rummet stod en öppen kappsäck, och i en af länstolarne satt ställets unga härskarinna

med en pälskrage öfver sitt knä. »Ser du — jag tycker ändå att du skulle ta den här.»

»Käraste — du får inte tycka något. Jag behöfver ingenting. Det har aldrig missklädt en Drake att inte ha öfverflöd.»

»Åhnej», mumlade husfrun på Närkeby, men det var något hon satt och tänkte på. Om Drakarne förstått att vara fattiga med smak, fanns det likväl en och annan, som funnit bördan för tung att bära. Det var icke så länge sedan släktens hufvudman gjorde en hastig ände på sina bekymmer och tvingade sin son att utvandra och sin unga dotter att bli sällskapsdam.

»Det är ändå som om du hörde oss till», sade hon, »och jag undrar hvad din bror skall säga om att vi låta dig resa så här.»

»Ack, var inte rädd. Inte duger jag till mycket, men nog kan jag vara honom till någon nytta. Tror du att en änkling har så lätt att få någon, som ser till hushållet där-borta?»

Den unga friherrinnan reste sig. Hon var liten och mjuk med fina smala lemmar och en rikedom af ljust hår, som hon strök upp från pannan. »Det är inte det, det vet du.

Här skulle du gå och läsa högt och spilla bort din ungdom — — —.»

»Min ungdom — det var ingenting att skona. Den fick sig en knäck en gång, ser du, och hämtar sig aldrig mer.»

Husfrun på Närkeby betraktade en ungdomlig gestalt, som lade ett par böcker ned i kappsäcken. »Det syns», sade hon.

»Det kan ju vara att jag har skenet emot mig», log hon, som ämnade sig till Sydamerika, »men du skulle bara veta hur litet jag brytt mig om skenet i hela mitt lif.

»Åh, hååå — fröken Signhild har väl inte alltid varit en världsvis ung dam på tjugusju år.»

»Tjuguåtta, lilla Inger. Jo, vet du — vis, det blef jag tidigt. Det är inte för intet man gör bekantskap med lifvet i dess verkliga gestalt.»

»Nej — nej, naturligtvis. Vi ha väl inte lefvat, vi som aldrig haft en stor sorg?»

Den unga flickan stod och såg ut framför sig. »Nej, inte riktigt. Jag vet inte — det har jag aldrig pröfvat, men jag tror inte att det finns en glädje, som kan få en sådan makt öfver allt hvad man känt, känner och skall känna som det jag gick igenom; när jag var tjugu år.»

»Det är också så underligt — du kan aldrig glömma», kom det sakta.

»Aldrig», svarade en stämma ännu saktare.

Under ett par minuter var det alldeles tyst i rummet, och den unga kvinnan gick bort och ställde sig vid fönstret.

»Nu tycker jag de skulle vara hemma igen», begynte hon. »Min son har varit ute nära två timmar.»

»Tänk så länge», smålog fröken Drake. Hon stod på en stege och tog ned böcker från de öfversta hyllorna. »Jag undrar, om den här är din, eller om det varit Eriks. Det finns inte något namn.»

»Allt, som står däruppe, låg i hans packlårar», sade den lilla friherrinnan, »och jag har inte läst Nietzsche, sedan jag kom till Näckeby.»

»Det gifta ståndet», nickade den unga flickan, »det gifta ståndet. Verkligheten är er nog, men inte var den här boken mycket i Eriks smak heller.»

»Nej, Schopenhauer — det var någonting för honom och lilla Signhild. Det blir man så glad af, när man är obotligt sjuk och svärmar för en liten flicka, som bara tänker på att hoppa i sjön.»

»Det gjorde jag inte», utbrast fröken Drake.
»Jag tyckte det var nog med ett sorgespel i familjen, och saker och ting kunde ju tagit en helt annan vändning.»

»Ja», sade den andra långdraget. »Det är underligt, när man tänker efter... Hvem kunde ana att din bror skulle bli gift med en sådan där pampasmänniska. Han hade helt andra anspråk förr.»

»Åhja, det hade han nog den tiden han gick och tänkte på fröken Ekestam.»

Den lilla ljusa tog sin pälskrage på armen. »När du inte vill ha den, så går jag min väg, men jag vill bara säga dig att jag aldrig brytt mig om någon annan än min man. Inbilla dig inte att det där svärmeriet för Halvar var så allvarsamt.»

Så allvarsamt — nej, åhnej. — — —
Fröken Signhild satte bort sin stegen och lutade pannan emot bokhyllan. Det allvarsamma, det var väl att hennes far skjutit sig i detta samma rum och att det icke dröjde så länge, innan den, som köpte stället efter honom, satt döende under de två lönnarna därute, som nu stodo i blom.

* * *

Under de hvita äppleträden, där marken var öfversållad af blomblad, kom gästen på Näckeby gård och fångade sin väninna. Det hjälpte inte att hon varit ute i sin trädgård hela kvällen och att förståndigt folk bara tänkte på förståndiga ting. Nu skulle de göra en promenad.

»Om man har aldrig så lite lust?» frågade gårdens unga husmor, som stod och såg på sina krusbärsbuskar. »Jag har min herr son däruppe och —».

»Och...? Åhnej, han är på mötet. Honom har du inte här i kväll. Hon är så höggradigt gift, den här lilla friherrinnan, och vill visa sin öfverlägsenhet, men jag undrar, om det inte sist och slutligen är vi utomstående, som valt den bättre delen. Tänk hvilken härlighet — friheten.»

»Hör du — skall det där vara yttringen af något slags kult?»

Fröken Drake hade sträckt upp armarne. »Det kan nog hända. Jag anropade den sanne guden», sade hon.

»Ja, ja, bara du inte blir frestad till affall i Argentina och gör som din bror.

»Det är möjligt», sade den unga flickan, »men det har jag litet svårt att tro»

De bägge damerna hade lämnat trädgården och vikit in på den glänta, som leder till Villviks sjö, och den lilla ljusa gick och log för sig själf. »Den du väljer, han skall väl åtminstone kunna läsa», återtog hon efter ett ögonblick.

»Antagligen. Vi få se. Därute på estancian träffar jag väl inte så många.»

»Det hörs hon skall till Argentina. Till och med när hon talar svenska, får det inte heta egendom. Estancia låter mera storartadt. Och spanska grammatiken, hur är det med den i dag?»

»Utmärkt i dag som i går. Jag får väl åtminstone försöka lära mig begripa dem.»

»Ja, du, lönar det mödan? Det måste vara några märkvärdiga människor... Jag är nyfiken att höra hvad du kommer att tycka om ditt blifvande resällskap. Det var en treflig svåger Halvar fick i den här señor Ledesma.»

»Men det kan ju hända att det var ett vådadråp. Ja, jag har inte reda på det. Det enda jag vet är att Halvar inte skulle vilja att jag for med Ledesmas, om det verkligen vore något äreröricht. Jag nekar inte till att han varit obetänksam i sin ungdom, men därborta har han nog fått lära sig att taga

skeden i vackra hand, och det kan jag säga — min bror är en hederlig man.»

»Kära barn, tag det inte så hett. Detta angår ju inte honom egentligen. Jag tycker bara det låter på hans bref som om de skulle ha omvärderat alla värden därborta för att tala med din Nietzsche. Han kan ju lysa för dig på El Ombu, om han får lof för Schopenhauer. Det är väl inte så säkert det?»

»Nej, så säkert är det väl inte. Det finns någonting som heter: Du skall inga andra gudar hafva för mig.»

»Men din gud gör ingen människa glad, lilla Signhild. En sådan kvinnofiende . . .»

»Ack — han har blifvit mycket mindre sträng emot oss. Jag brukar stämma honom till mildhet, när vi talas vid. De döda, dem kan man åtminstone få språka ostörd med, och det har jag alltid hållit dem räkning för. Trots allt, var han ju svag för könet. Om vi hade träffats, så kanhända . . . Ja, sådana tankar har jag. Väninna till en af andens store — — — Hur skulle det icke låtit? Hans sista år förljufvades af den hängifvenhet han förstått väcka hos den unga och svärmiska svenskan Signhild Drake. Ja, jag kunde kanske tillagt vackra. I inbillningen behöf-

ver man icke neka sig något, och det gör jag inte heller, förstår du.»

»Du är tokig».

»Fullkomligt. Det är sommarkvällarnes fel. De genomskinliga nätterna, dem lämnar jag här.»

»Men, Signhild lilla, du var ju så glad att du skulle resa.»

»Var jag det? Ja — det är jag nog ännu, men det är något annat. Jag har varit så lycklig ensam med allt detta. Jag lät det tala till mig. Jag var ett lyssnande intet inne i ett dallrande trollbundet ljus. Har du sådana intryck? Ofta följa de mig hela dagen. Jag lefver vid sidan om lifvet i ett höganloftsslott. Det går så fort öfver, men ibland kan jag bära på något susande, sväfvande hvitt, som försvinner, försvinner . . . Den ena dagen är icke den andra lik. Jag skulle kunna säga: måndag lila, tisdag carmin, onsdag aska. Det har alla färger, alla toner. Kan du tänka i musik? Det kan jag. Ingenting att sätta i noter, inga melodier. Ljud, som klinga inåt djupare och djupare och söfva dig som ett hafsbrus. Jag kunde sluta ögonen och låta det skumma in öfver mig, men ibland ville jag gripa om det med bägge hän-

der och höja det öfver mitt hufvud som en offerskål. Jag tycker att jag anar — ja, det är detsamma, men det finns något i vårt inre, som inte är af denna världen. Hvad är det? Hvad är det? Har du aldrig haft den känslan att du ville förintas, upplösas i det begreppet religion?»

Den lilla friherrinnan stannade midt på vägen: »Men, Signhild, att gå här på landet skulle gjort dig tokig. Jag talar allvar. Du skulle slutat som en svärmska full af himmelstormande mystik.»

»Nåja, hvad vore det för ondt i det? Mig skrämmer det inte, men nu skall jag resa till Argentina. Du skall få se, att Argentina kurerar mig.»

»Det hoppas jag», sade den andra. »Du behöfver en rätt stadig dosis helbrägdagörelse, vet du hvad, och jag tror att Halvar helt enkelt har den idéen att gifta bort dig.»

»Jaså, det tror du . . . Åhnej, jag kommer att dö som gammal jungfru och ägna mig åt Dianas altartjänst. Det är ju möjligt att det är ett offer, men gudinnan skall lägga sin hand på min panna och göra det tyst och genomskinligt i min själ. Du får säga hvad du vill om kvinnans bestämmelse och hvad

det allt heter. Det bryr jag mig inte om. Det ligger kanske också något i att söka öfvervinna den mänskliga naturen och med alla himlars bistånd skall det väl lyckas till sist?»

»Du pratar så mycket dumhet», sade den lilla ljusa. »Jag skulle just vilja veta hvad du har emot skapelsens herrar.»

»Jag? Inte det ringaste, men när man mött hvad jag en gång mötte, finner man ingen-ting så märkvärdigt hos andra människor.»

»Ja, men du var ju så ung då, och hvem vet, hur det skulle varit för dig att sitta här.»

»Det är sant, det vet ingen. Du passar mycket bättre på Närkeby än jag. Det enda jag passar till är att komma långt bort, bara de nu inte bli rädda för mig. De ha väl aldrig sett något så utom det rimligas gränser som denna exportvara.»

Nu log friherrinnan: »Nej, det är bara i Skandinavien man stöter på någonting likt dig.»

»Och Skandinavien ligger lite aflägsset», sade Signhild. »Man reser icke enkom hit för att titta på underverk af min sort, men nu har jag sagt fler dumheter på en half-timme än andra på ett år. Är du trött?»

Den unga husfrun på Närkeby såg på sin klocka och vände. Trött var hon icke,

men hon tänkte på sin gosse och ville gå hem och se hur han sof, och fröken Signhild följde henne. Sofva — det förstås — ett barn . . . För honom var det ursäktligt, men inte kunde en vuxen människa tänka på något dylikt en sommarnatt i skogsbacken vid Villviks sjö . . .

II.

Det hade ringt till frukost, och den procent af Sydamerikas öfre tio tusende, som vände till sitt land igen med postbåten *La Junon*, steg ned för trappan till matsalen, herrarne nästan uteslutande i hvita rockar och damerna i hatt — man stod vid sin resas första mål.

I gryningen hade fartyget kastat ankar ett stycke utanför Rio de Janeiro, och, sedan man lämnade Dakar, hade man icke haft någon annan förströelse än tanken på det ögonblick, då man skulle sätta sin fot på Brasiliens jord, såvida det icke var förströelse nog att se på vackra damer. Det fanns vackra damer ombord.

Med sidensläpet frasande öfver mattan gick en ung brasilianska bort till ett af frukostborden, och Uruguay, Paraguay och Argen-

tina stodo och sågo efter henne. Det var tre mörkklagda unga män, som bildat en pittoresk, men helt säkert tillfällig grupp framme vid trappan. Uruguay sökte sällan af egen in-gifvelse upp Paraguay, som å sin sida knap-past tycktes känna sig särdeles dragen till Argentina, och om förhållandet mellan her-rarne var kallt, föreföll det icke heller som om det skulle rådt någon större sympati mellan de respektive republikernas damer, hvilka likväl visade hvarandra stor artighet.

»Efter er, señora», sade en dam från Monte-video till en dam från Buenos Aires, som stod beredd att stiga ned i matsalen, och då den andra gick förbi henne, måste hon le åt det för-steg argentinskorna alltid tro sig kallade att taga.

Det var för öfrigt något mycket medvetet öfver henne, som gått först, och då hon såg gruppen vid trappan, sade hon blott: »José!» En af de tre var hennes tillhörighet, och en-ligt gudomlig och världslig lag var hans plats vid hennes sida, om hon också lämnat den första ungdomens smärthet och härstammade från ett folk, där det täcka könet icke har mycket att hoppas af rispuder. Fadern hade varit en af la pampas infödde, men hennes man tillhörde släkten Ledesma, och under

sitt tvååriga uppehåll i Europa hade makarne delat sin tid mellan de förlustelser, som stå resande till buds i Nizza och Monte Carlo. Det vill säga, han hade spelat och hon hade sett på. Hon gjorde aldrig annat, señoran.

»Men, Enriquita, du äter ingenting», sade den äkta mannen oroligt. Enriquita, som hade diamanter på alla fingrarna, var så fin att hon lyfte lillfingret högt i vädret, där hon satt och smulade sönder en brödbit. Mer än en af bordsgästerna visste att general Santa Fe var hennes fosterfar och att señor Ledesma icke saknade anledningar att vara glad, om hustrun ville lägga ett godt ord för honom hos den gamle f. d. krigaren, som hörde till de mera inflytelserika männen i Buenos Aires.

»Se bara på den lilla brasilianska papegojan», hviskade han. »Sannerligen inbillar hon sig inte att hon är vacker.»

Den han talade till hade mycket väl hört hvad han sade, men tycktes upptagen af en äldre landsmaninna, som satt midt emot. »Tror ni att jag är en hund?» värdigades denna dam fråga en uppassare, som stod bakom hennes stol och bjöd rostbiff. Det skulle vara *gringos*,¹ som kunde äta rått kött. I

¹ Öknamn på främlingar i Argentina.

Paris trodde hon många gånger att hon skulle gå hungrig från bordet. Ja, señora Ledesma föreställde sig kanske att hon öfverdref, men det gjorde hon visst inte...

»Nej, åhnej, det kunde ju ligga en del sanning i hvad hon sade, det kunde det nog, men i Monte Carlo åt man inte så illa, fast man naturligtvis icke fick göra jämförelser. Ack, aprikoserna i Buenos Aires, jordgubbarne i Buenos Aires, päronen i... Hvafalls? Var det bättre i Rosario?

Inte bättre kanhända, inte precis bättre, men i alla fall likaså godt. Ja, hon talade af egen erfarenhet, damen, som gifvit honom, som passade upp vid bordet, en liten uppsträckning. Hon hade en egendom icke långt från republikens andra stad och där, señora, där...

Ack, señora, Ledesma tviflade icke ett ögonblick på den utsökta beskaffenheten hos de päron och plommon man åt i staden Rosario och dess omkrets, men tänk att det fanns folk, som sade att jorden inte var den bästa möjliga i Argentina. Hennes man kände personer, hvilka...

— »helt enkelt inte ha reda på saken», vidtog han, som bar namnet José och som

tycktes hafva blifvit tagen till nåder. »Tala med unge Goitia. — Goitia, hvad säger du?»

Ynglingen i fråga — det var en yngling trots helskägget, som prydde hans ansikte — förstod icke riktigt hvad det gällde, men satte sig snart in i samtalet. De skulle inte komma och prata om sin jord i Europa. Han hade studerat landtbruk därborta, och det var ingenting mot Argentina. Argentina var det största och bördigaste land på jordklotet. Hemma på pampan kunde man så i sex år å rad utan att tänka på att göda den jungfruliga jorden.

»Men se'n är det visst också slut», inföll en man, som uppenbarligen väntat på att få ett ord med i laget. Han skulle undersöka en judisk koloni, som bildats i Argentina och som icke tycktes ha fått det bra därborta. Man skulle veta — i sitt naturliga tillstånd bar pampan knappt ett grässtrå, jo, det gjorde hon förstås, men någon frodighet kunde man inte tala om med bästa vilja i världen. Det var andra gången han reste till Buenos Aires, så att han visste hvad han sade.

Det var ingenting öfveriladt och ingenting, som bräst mot artighetens strängaste fordringar, i mannens sätt att uttrycka sig, men

unge Goitia var inte belåten och inte Ledesma heller. Landtbrukaren skall alltid ha något att klaga öfver, det visste Goitia, som själf hörde till yrket, och Ledesma ville fästa den ärade señorens uppmärksamhet på att Argentinas framtid låg i boskapsskötseln. I Europa trodde man att landet först och främst intresserade sig för emigrationen, men det gjorde det visst inte. Det fanns en hel del, som jämrade sig öfver att man skulle ta emot så många främmande element, och han ville inte dölja att han var en bland dem. Argentina åt argentinarna var hans valspråk.

»Hm ja», sade den andra. Ja. Valspråket var ju mycket bra, men man skulle ändå kunna göra en liten invändning. De rätte argentinarna, det var väl de infödde på la pampa, men de hade inte haft det så fredadt just. Man kunde fara igenom trakter, där de mäjats som hö.

Medgifves. Det hade händt för tio, tjugu år sedan och ännu längre tillbaka, ja. Man skulle inte förneka historiens vittnesbörd, men framtiden tillhörde civilisationen. Folk, som inte ville låta civilisera sig, hade man intet misskund med i Argentina — annars fanns det intet anseende till personen, sade

señor Ledesma, och den han riktade sina ord till kastade en blick på hans señora.

Hon hade uppnått en så hög grad af kultur att hon skalade apelsin med knif och gaffel och höll sitt vackra lillfinger krökt, när hon räckte ett par skifvor till en señorita, som satt till vänster om henne och som icke sagt så många ord vid bordet, fast hon blef mycket uppmärksam, när man talade om Argentina. Señora Ledesma, som bemödade sig om att vara älskvärd mot henne, nådde henne knappt till axeln. Det var en skandinav, och den morgonen såg det ut som om hon suttit på glödande kol. Hon hade hvarken gifvit sig rö att äta eller dricka, och när sällskapet reste sig från bordet och steg upp på däck, gick hon fram till relingen och stod stilla med halföppna läppar.

Rundt omkring fartyget vimlade ångslupar med svart besättning, hvilka öfverbjodo hvarandra i att anlita hvisselpipan och som skulle föra fartygets passagerare till Rios kaj.

»Vi ta den största», afgjorde señora Ledesma, som roade sig med att stå och se i en kikare. »Hvad hon är otålig, den lilla señoritan här. Jag har aldrig sett en människa så ifrig att komma till en främmande stad.»

»I synnerhet en stad som Rio de Janeiro», sade damen, som hade en egendom nära Rosario. »Jag har åkt igenom de finaste kvarteren, och jag får säga att —»

»Hon har aldrig varit i Sydamerika», log den andra. »Hon tycker det är vackert här, och hon säger att inloppet påminner om den stad, där hon är född, fast inte är det våldetsamma, eller hur, señorita?»

Señoritan hade knäppt ihop sina händer. Hon hörde hvad de sade och hörde det dock icke. Som en mild och leende idyll liknar ett storslaget epos liknade Stockholm Rio de Janeiro. Ur det oändliga hafvet lyfte sig den skogklädda kedjan af skyhöga berg, och under det moln, som skymde Corcovados jättelika resning, lyste hvita villor som fläckar af snö, men hvad den ljusa sommarnatten är mot det högsta solståndets hetta, var den färgning hon mindes emot det hon såg. Luft och vatten var en enda skälfvande blånad — kunde det öga, som druckit den glansen, någonsin förlora sig i mörker mer?

»Señorita», ropade någon, »señorita, hvad tänker ni på?»

Det var hennes argentinska väninnas man, som gick förbi henne. Señorän hade sprungit

efter ett paraply — parasollet var icke tillräckligt i en sådan värme. Bland alla de skrån från ångbåtspipor, som turade om att hvina kring *La Junon*, hördes ett, som satte fart i señor Ledesma. Den största ångslupen stod beredd att föra honom och alla argentinarna i land.

* * *

»Ja, *nu* har jag sett hvad det är, men det gör jag aldrig om mer. *Det* våga de kalla en hufvudstad!»

Lika orolig som de små papegojor hon köpt i Rio gick señora Ledesma i spetsen för José och de fyra fem personer, som utgjort deras sällskap, och sökte plats åt sig och sin fågelbur. Utrymmet var icke stort på det nötskal, som skulle föra dem tillbaka till fartyget, och det ville hon säga att brasilianarne och deras Rio var det löjligaste på jorden. Señoritan fick tycka hvad hon ville och beundra dem hur mycket som helst.

Den unga flickan från Skandinavien såg sig om med stora ögon. Beundra — men señora — icke var det tal om att beundra något annat än läget, som var enastående i

världen. Förlåt — ett läge — kunde man inte beundra det?

Det stod en naturligtvis fritt, om det roade en, men señor och señora Ledesma kunde inte se något beundransvärdt i det. José satt bredvid Enriquita och hade fått det förtroendet att hålla buren med papegojorna. Det bästa i Rio var salutorget. Fruktar, det hade de ju och fåglar... Sådana fanns det ändå inte i Buenos Aires, men för öfrigt... Ett läge — hvad vill det nu säga? En stad ligger, där han ligger, och så är det inte mer med det. Nej, det var gatorna man skulle se på, det var husen, och hvilka gränder, hvilka kåkar i denna s. k. hufvudstad. Ja, det förstås, det fanns ju Rua do Ouvidor och biblioteket, men hvad var det egentligen att komma med? Det var bara señoritan, som kunde sitta och se så belåten ut att det hängde ett sönderskjutet porträtt af Camoëns uppe i läsesalen, men det var inte så mycket kvar af den märkvärdigheten. Det skulle väl vara en märkvärdighet för portugiser?

»Och för argentinarne?» inföll señoritan.
»Finns det ingenting, som får vara en märkvärdighet för dem?»

Hvad... En sådan underlig flicka, som

kunde göra sådana frågor . . . Jo. Jovisst. Det fanns det nog. Den botaniska trädgården t. ex. En sådan allé af kålpalmer fanns det inte i Palermoparken i Buenos Aires, som väl annars var det ståtligaste man kunde föreställa sig. I sitt slag, señorita, i sitt slag.

»Ja», sade señoritan litet betänksamt. Hon visste inte, om det slaget skulle intressera henne alls.

»Och sådana kyrkor», fortfor Ledesma. »En sådan förgyllning, ett sådant prål.»

»Men är det inte sydamerikanskt, det då?» frågade señoritan. Hon trodde . . . Ack, förlåt . . . Hon talade icke om Buenos Aires. Hon kunde förstå att det var någonting så helt annat. Ett Paris, sade man, ett andra Paris.

»Ett andra . . . Mademoiselle. —» Señor Ledesma begynte tala franska: »L'avenue de l'Opéra går inte upp emot vår Avenida de Mayo.» — Ack, man hade ju byggt rent af palatslika hus — palatslika var för lite sagdt. De hade skickat honom fotografier, som han skulle visa . . .

»Ack, tack», sade hon, »tack så mycket,

men om en vecka får jag ju se dem i verkligheten, och hur det är, kan väl ingenting ersätta det.» Icke skulle hon haft en aning om den sagolika rikedomen hos trädgårdarne i villastaden, om hon icke varit genom Rua do Cattete eller sett att Rio de Janeiro till och med kunde berömma sig af att äga vackra hus. Den praktken sökte nog sitt motstycke.

Åhja, det gjorde nog soporna i kvarteret »Helsan» också. Señor Ledesma fann då att det öfvergick allt hvad han sett i den vägen. Det var första gången sundhetsnämnden tillät honom att taga staden i betraktande, och han ville inte påstå att det han sett talade till Rios fördel, när man tänkte på Buenos Aires åtminstone. Ja, ja, ursäkta . . . Det var en känd sak att renhållningen var den allra bästa i Montevideo också.

Uruguay och Paraguay voro ombord, och det fanns icke mer än en mening bland de resande på ångslupen: när det gällde kvasten, måste man säga att den lilla orientaliska republiken kanske var ett steg före sin syster Argentina.

Samtalet var mycket lifligt, men midt ibland alla de pratande människorna satt en

främling med händerna i sitt knä och blicken långt borta . . . Var det en sådan litenhet, så hätska känslor mot gamla Europa och så mycken inbördes afund hon gick till mötes nu? . . .

III.

Det var det klaraste, friskaste vinterväder den Julimorgon tåget lämnade staden La Plata med de resande, som lefvat och haft sin varelse omhord på *La Junon* i öfver tre veckors tid, och señor Ledesma, som var en vaken man, gjorde den anmärkningen att det såg ut som om emigrantströmmen hade aftagit i ganska påfallande grad — något som för öfrigt icke misshagade honom det ringaste, tvärtom. Han stod i gången utanför den kupé hans hustru upptog med den unga främlingen, som tycktes ha svårt att hämta sig från sin förvåning öfver det omgifvande.

Icke sant, señoritan hade aldrig sett sådana järnvägsvagnar som i Argentina, aldrig känt en sådan stoppning, aldrig haft så god plats? Det var annat än det elände man såg i Europa. Där var man tvungen att åka på

första klass, om man ville ha det någorlunda bekvämt. Den, som kunde göra jämförelser, såg nog skillnaden, och det kunde señora Ledesma. Det var hon, som förde ordet.

Hennes åhörarinna yttrade sällan mer än ett enstafvigt ja eller nej. Under nära en månad hade hon haft att glädja sig åt señorans beskydd, och det beskyddet roade henne icke längre. Öfver hennes lilla och tankfulla ansikte for stundom en skälfnings. Hon kämpade mot en frestelse. Hade hon följt sin ingifvelse, skulle hon vändt sig till den ättling af la pampas infödde, som satt bredvid henne, och sagt — — — Det var öfverflödigt att säga något. Icke talade man med sådana människor.

»Nej», fortfor señoran, »det är som José säger, man vet inte hur bra man har det här.»

Señoritan satt och såg ut genom kupéfönstret, och den andra kastade en blick öfver hennes axel. Om en timme skulle de vara i Buenos Aires, och framför deras ögon utbredde sig den oändliga flackheten af en trädlös slätt, där en och annan liten tistel stack af mot det korta och tynande gräset. Det var pampan, och midt i ödsligheten skutade en fårscock, skrämmd af lokomotivet,

hvilken företeelse väl eljest kunde räknas till de mera vanliga i den närmaste omgifningen af en så stor stad.

»Ack så roligt», utbrast señoran, och den unga flickan betraktade henne med ett par förvånade och kanske något kalla ögon.

»Är det fåren señoran tycker det är så roligt med?» frågade hon. »Det kan ju vara ganska underhållande att titta på dem.»

Åh det var inte bara fåren, det var alltsammans. Se, där vaggade en struts och där hade man planterat ett par eucalyptusträd. *Que lindo,¹ no?*

Återigen såg señoritan på sin granne. Inte var det så vackert precis, det landskap hon nu for förbi, men nu var man i Argentina, nu skulle man beundra, antingen man ville eller ej. »Jag kan förstå att señoran är lycklig att återse sitt land», sade hon.

Visst var hon lycklig, señora Ledesma. Var det inte förtjusande, de små kojorna med sin täppa?

»Åhjo», nickade den andra, »jo».

Omgifven af små grönsaksland, där det säkerligen kunde växa både kål och morötter, när årstiden var inne, men där det för till-

¹ Så täckt.

fället just inte växte någonting alls, stack en liten bofällig hydda upp här och där i flackheten, och fast solen sken, satt señoritan med en tjock sjal kring axlarne. »Hvad det är kallt i Argentina», sade hon. »Det hade jag ändå aldrig trott».

»Hon inbillade sig väl att det var som i Brasilien», kom det medlidsamt från den lilla dam, som kallade sig Enriquita: »Vi ha samma klimat som i södra Europa, skulle vi inte ha en vinter vi med?»

»Señora», sade den unga främlingen med ett leende. »Argentina har det privilegiet att vara sex månader före oss. Vi bli alltid efter. Det få vi finna oss i.»

Utän att taga sin blick från kupéfönstret, satt hon och såg ut öfver pampan. Det begynte märkas att man närmade sig en storstad, och snart skulle hon se ett Paris, som den gamla världen kunde afundas den nya. Förstäderne med sina gränder af tilltrampad jord och sina kåkar, där väggarne täcktes af det utplattade blecket i konservburkar, tycktes emellertid föga lämpliga att gynna utvecklingen af något liknande missundsamhet, och det fanns ingenting dylikt hos señora Ledemas skyddsling — endast leda vid själfbe-

låtenheten i de lofsånger öfver detta underland, som ljudit för hennes öra i öfver tre veckor. Ack enkelheten, det tysta medvetandet om sitt värde, gamla Sverige . . . Nu var hon i staden för alla städer, tåget körde in på den lilla järnvägsstationen. Därinne stod någon, som skulle fatta hvad hon kände, och hon pressade händerna hårdt mot hjärtat. Halvar, Halvar, min bror — — —

* * *

»Ja, ja, det är du. Densamme som när jag såg dig sist.»

I salongen på Hôtel del Comercio stod Signhild Drake och betraktade sin bror. Han var bredaxlad och reslig, med kraftigt skuren panna, och när han talade, var det ögonen hon såg på. Det glimmade och blänkte inne i det ljusa gula, och han grep henne om bägge armarne. Jaså, hon tyckte inte att han var sig alltför olik, det var ju roligt, det, men nu var han nyfiken att se hvilka intryck den nya världen skulle göra på henne. En af dagarne skulle de resa till La Plata och gå på museet. Det hade hon ju inte haft tid att taga i betraktande. Åhja — Argentina

var inte alldeles utan sevärdheter. Inte alldeles.

»Det kan jag tänka mig», sade hon.
»Hvad jag längtar mest att se är El Ombu.
Trifs du därute?»

Trifs — ja — han visste inte hvad han skulle säga. Det var ju en utmärkt affär, den där estancian och . . . Nå, det fick man tala vidare om. Nu skulle de stanna några dagar i Buenos Aires, och sedan skulle de fara till Rosario och därifrån till egendomen.

Hon hade lagt sina händer på hans axlar, det lyste öfver hennes ansikte. »Min bror», hviskade hon. »Just så visste jag att du skulle se ut.»

Han skrattade. Inte var det så underligt att hon kände igen honom. För ett par år sedan hade han ju skickat sitt porträtt, och så hade de ju skrivvit till hvarandra.

Skrifvit — det kallade han skrifva? . . . Det stod ingenting i hans bref . . . Nu är jag gift, eller nu är jag änkling — ja, det var ungefär allt, men han skulle inte bli ledsen. De blanka sidorna hade varit fullskrifna för henne. Där stod allt hvad hon ville höra om sin bror, och hon visste att han var vacker . . . Åhjo, det var han — en mycket vacker man.

Lång och spänstig — riktigt typen för en nordbo, men han hade fått andra ögon nu än när hon såg honom för sju, eller var det åtta år sedan. Det tyckte hon åtminstone. Blicken var inte densamma — ja, hon visste inte hvori det låg.

Nåja — han sköt bort hennes händer — man kunde ju förändras. Det föreföll honom som om också hon . . .

Ack, det var inte fråga om henne. Hon förändrade sig tjugo gånger om dagen, och det var därför folk icke märkte att hon egentligen inte såg någonting ut. Där hade han fått henne att säga en dumhet. Han hade inte glömt att vara ironisk. Ironi, det låg i slakten. Hade han inte tänkt på hur mycket han bråddes på sin släkt?

Hm nej. Inte hade han gått och tänkt så mycket på det inte. Hon och han stodo ju så tämligen ensamma, och några släktingar kunde man inte just säga att de hade utom kanske på spinnsidan. Intresserade det henne? Honom intresserade det inte alls. Jaså, hon tänkte på gamla familjeporätt från fars och farfars tid . . . Nu hade man kommit så långt ifrån allt det där . . . Det var vackert väder, hon kunde se hvad man hade för en vinter

i Argentina . . . Kallt — ja, visst var det kallt, men man såg sällan eller aldrig snö. Klockan fyra hade han lofvat träffa Ledesma utanför *La Prensa*. Nu var hon snart fem, det var lagom. Visst var hans lilla syster i Amerika, men hon skulle inte tro att någon människa var punktlig. Det var inte detsamma som i Förenta staterna, det fick hon inte inbilla sig.

Åhja, hon hade inte varit i Förenta staterna, så att det var inte därifrån hon tog sina begrepp om tid och rum, men den där Ledesma såg hon helst att hon slapp råka.

Halvar Drake betraktade sin syster. »Hvarför det? Det är ju min svåger», sade han. Hvad honom beträffade, hyste han någonting liknande beundran för den mannen. Ledesma hade redt sig i omständigheter, där en annan skulle gifvit sig förlorad. Det hade varit fråga om ett litet mord, ja. Ett litet mord. Saken var den enklaste i världen. En politisk meningsskiljaktighet. Ingenting annat. I alla fall hade han blifvit dömd till fyra års fängelse och öfverklagat domen och fått sitt straff förbytt till landsflykt. Men det visste hon ju. Det ville han minnas att han berättat i ett bref.

Det var sant. Hon hade hört det förut. Straffen voro milda i Argentina.

Ja, men hon skulle inte tro att det gått så alldeles af sig själf. Det var en god sak att ha biskopen till morbror. Ledesma hade gift sig förståndigt, han. Att vara svärson till general Santa Fe, det var något det.

»Det är du ju också», sade Signhild. »Han tyckte väl lika mycket om din fru som om hennes syster.»

Det gjorde han nog, det var intet tvifvel om det. Och det var ju ett vackert drag att den gamle krigaren, som aldrig sparat på krutet, när de gällde de infödde, godtgjort sina missgärningar genom att uppfostra två af deras döttrar som om det varit hans egna barn.

Fröken Drake hade fått en underligt pröfvande blick i sina ögon. »När han kunde göra så mycket för señor Ledesma, har han väl också gifvit dig ett godt råd vid tillfälle», sade hon.

Han nickade. Nog hade generalen varit honom till nytta alltid, men nu stod han där vackert. Sedan han blifvit änkling, gaf Santa Fe honom hvad Sabelfält gaf sina höns på julafton. Det tjänade till ingenting att be

gubben rita sitt bomärke på ett papper numera.

Hans syster, som stod klädd i hatt och kappa, brast ut i skratt. Det hördes — han hade inte glömt sin svenska.

Åhnej, inte hade han det. Här i staden fattades det honom inte öfning, och i Rosario hade han en landsman, som hette Dahlberg, och ett par stycken till. Ja — om de nu skulle anse sig färdiga att gå ut och blända Buenos Aires?

»Inte är det vi, som ska blända argentinarna», sade hon. »De se ned på oss.»

Han smålog, när han gick ned för traporna. Nog kunde de ta till i växten, men de saknade inte anledning att känna sig stolta öfver sitt land. Inte voro de så långt efter europeerna, som man inbillade sig därborta. Hvad sade hon om den här avenyn?

De stodo utanför hotellet, och hon såg nedåt en allé af små plataner. Så vidt hon kunde döma, skulle det utveckla sig till något riktigt storstadsaktigt, här fanns ju flera mycket höga hus, men hon skulle vilja komma till Avenida de Mayo, som ju lämnade allt hvad Paris kunde uppvisa långt bakom sig.

»Min lilla flicka, det är ju detta», utbrast han. »Hvar trodde du att Hôtel del Comercio låg?»

Hvar hon . . . Det hade inte namn — — Var *detta* Avenida de Mayo? Stora lådor till hus utan en aning om stil, och däremellan obebygda tomter, fulla af förödelsens styggelse, men det var väl inte möjligt . . .

Inte det? Hon behöfde bara läsa namnet i ett gathörn . . . För öfrigt var hon inte den enda, som blifvit förvånad. Ledesma ville inte själf tro sina ögon. Avenyn tog sig helt annorlunda ut på en fotografi . . .

Förbi de eleganta butiksfönstren i Calle Florida vandrade det Buenos Aires, som låter sig angeläget vara att se ut som om det hade brådtom, och stunden var viktig. Señor Ledesma stod och sporde sig själf hvad han skulle tänka om sin stad, men hans stad kunde lugna sig. Intrycket var ganska godt. Det var icke Paris, men det var Buenos Aires, och i trots af hans besvikenhet — han hade känt sig besviken — var det nog. Åtminstone ville han säga den främmande señoritan — hon och hennes bror stodo vid hans sida — att man verkligen kunde trifvas här, om

man nu bara inte gick och väntade att möta en Camoëns. Han kände inte till storheten i fråga och brydde sig inte mycket om gamla taflor, men han vågade i alla fall påstå att det fanns åtskilligt märkvärdigt här.

»Hör du . . .» Det lilla sällskapet tog vägen nedåt Paseo de Julio, och Drake slog sin sväger på axeln. »Nu skall du inte vara alltför blygsam, därför att du kommer från gamla världen. Det klär dig inte, Ledesma.» — Nej, de skulle tagas på annat sätt, européerna. Han hade börjat från början och låtit sin syster göra bekantskap med museet i La Plata. Vid landstigningen hade hon ju inte tid med någonting, och han ville visa henne att det funnits elefanter på pampan.

»Och noshörningar», inföll hon.

Och noshörningar, ja. Och så hade hon sett — Palermoparken och villakvarteret och . . . och . . . Ja, hvad mer?

Ja, fanns det mer att se? Det roligaste var att stå i ett gathörn och titta på folkströmmen, och så var hon glad att hon varit här en söndagseftermiddag och sett på corson.

»Ja, hon fick en liten försmak af Rosario», sade hennes bror. »Det var omtänksamt af Enriquita att bjuda henne och señora Eche-

sortu ut att åka och rent af en högre skickelse att señora Echesortu befann sig här.»

»Gamle skämtare», mumlade Ledesma, och det såg verkligen ut som om hans vän och frände icke talat så allvarsamt. Han hade ögon, som gnistrade i alla regnbågens färger, när han kom fram till Avenida de Mayo och öppnade dörren till ett kafé. Nu ville han tömma en skål för señora Echesortu. Det var en präktig kvinna. Fast hon var änka och änkeståndet egentligen alls icke passade henne, var hon icke otröstligare än att hon kunde låta Buenos Aires få se hur intagande den mognare medelåldern kan vara i republikens andra stad. Och det var så mycket mera beundransvärdt som denna änka, hvilken redan en gång färut gjort bekantskap med änkeståndet, haft en så oersättlig man i sitt andra gifte.

Oersättlig — Ja — Ledesma ville inte uppehålla sig vid ordet, men nog tyckte han att . . .

Han kunde tycka hvad han ville. Echesortu hade varit den värdige sonen af en värdig far. Ja, vi skulle inte röra i den aska, som höljde minnet af de inre fäjderna i Argentina, men om den förslagne Echesortu senior,

oförgätlig i åminnelse, haft den svagheten att bringa folk om lifvet med tjänliga medel den tid han satt vid statsrodret och var sitt lands förste minister, hade Echesortu junior kommit ett icke ringare antal på fall som — ja, för-låt — som procentare.

Fröken Signhild sade ingenting, men hennes resällskap från ångaren *La Junon* skrattade muntert. Echesortu junior behöfde vännen Drake icke ha så mycken försyn för, men det vore bäst att icke säga något om Echesortu senior, när gamle general Santa Fe hörde det åtminstone. De två hade alltid hållit hvarandra om ryggen, och inte saknade den gamle generalen förmåga att finna sig ännu den dag i dag. Det var inte dumt med hans lysningspresent.

De bägge herrarne betraktade hvarandra öfver bordet, och Drake nickade ett par tre gånger. Åhnej, han gaf med förstånd, den käre gamle. Ja, det visste inte Signhild. Historien förskref sig från den tid Santa Fe stod beredd att skänka en ovärdig, som knappt ägde en *peso*, sin svärfaderliga välsignelse. Förvaltaren på ett af hans landtgoods, som hade hans fulla förtroende och uträttade hans affärer, hade köpt en möbel i kejsarstil, hvilken

generalen låtit sätta in i sin fosterdotters blifvande hem, och när man kom och fordrade betalning, sade han: Kräf min förvaltare, det är han som gifvit presenten. Landtgodset hade gått för hin i våld, och förvaltaren var försvunnen.

»Ja», sade Ledesma, »det är utmärkt. Kräf den andre, inte mig.»

Drake lyfte sitt glas: »*A su salud*, den gamle skojaren. *Que hombre vivo*. Den tar man inte, där man släpper honom.»

Fröken Signhild satt och såg ut framför sig. *Que hombre vivo, que hombre vivo* — — Hvilken liflig man — — — Och det var hennes bror, som talade så . . .

IV.

Helt nära floden Parana och tre kvarts timmes väg från den lilla anhaltsplatsen San Juan, där tåget från Rosario stannade morgon och afton, reste sig den väldiga stammen af en enslig *ombu* med en krona som den hundraåriga ekens, och ensam som trädet var den estancia som bar dess namn.

I den trakt, där det var beläget, ansågs boningshuset mycket gammalt. Det hade funnits till öfver ett kvarts sekel, och det platta taket bar ännu spår efter de skottgluggar, hvarifrån man skjutit på la pampas infödde. Dess förste ägare var general Santa Fe, men generalen behöll det icke så länge, och det hade genomgått skiftande öden, då det kom i hans svärsons händer. Ett par af dess innehafvare hade ägnat sig åt landtbruket, och det bar sig icke. Santa Fe och hans s. k. mågar äg-

nade sig åt uppfödandet af boskap. Det var på boskapsskötsel de alla hvar i sin tur förtjänat pengar. Hvad de förlorade dem på var icke så lätt att säga — det gick bara upp och ned för dem alla tre.

Den nuvarande ägaren till El Ombu hade kommit till Buenos Aires som sjukgymnast och dolde icke att han varit svensk officer och tagit afsked från sitt regemente. Hans ekonomiska ställning skulle icke varit god, och det tycktes knappast ligga för honom att taga vara på sina fördelar. Trots boskaps-skötseln, såg det ut som om han hade svårt att få sina inkomster att räcka till. Han rörde sig gärna med stora summor, och hans svärfar, som alltid varit en mångfrestande man, hade rådt honom till att spekulera på börsen. Man hade icke muntrare i Argentina än att man fick begagna de tillfällen till förströelse, som erbjödo sig. Drake kunde icke räkna på samma slags själsspänning som Ledesma — politiken lämnade honom kall.

Om man således undantog allt, som rörde åsikter om den argentinska republikens yttre och inre styrelse, voro de ju lika i mycket. Ingen af dem hade haft något att invända mot den typ, som utmärker de infödde på pampan

och som var särdeles utpräglad hos Santa Fes fosterdöttrar. Edelmira, som sedan blef fru Drake, hade haft undersätsig figur och sträff, kolsvart hår, och Enriquita var ännu brunare och fläckigare i hyn än systemen någonsin varit. Generalen hade tagit dem som helt små från moderns lik och gifvit dem till generalskan, som funnit dem roliga och skickat dem till Det heliga Hjärtats kloster i stället för att låta dem växa till i lydriad och okunnighet och springa ärenden och passa upp. Enriquita lärde sig snart både att läsa och skriva, men för Edelmira gick det långsammare, så långsamt till och med att hon aldrig i hela sitt lif blef riktigt förtrogen med bokstäfverna. För öfrigt var det en, om icke vacker, så åtminstone högst vaken ung flicka, som följde utmärkt bra med modet och intog en ganska framskjuten plats inom Buenos Aires' fina värld, och ingen människa förvånade sig öfver att hon blef gift med en så ståtlig man som Drake.

Den ende, som — i vissa sällsynta ögonblick af inre pröfning — fann hela giftermålet lite märkvärdigt var han själf, men han hade en ursäkt — han befann sig i en mycket svår knipa, då han friade, och Santa Fe var en

man, som stod på säkra fötter. Åtminstone trodde han så, men icke längre än det första året — han hade lärt sig att göra börsspekulationer, han med. Hur det var, kände han sig emellertid ganska lycklig med sin svärfar, så länge han kunde räkna på honom. När han förlorade Edelmira, var det slut, men då hade han redan vant sig vid affärer och köpt El Ombu. Man fick icke beklaga honom.

Antalet af hans boskap var ganska aktningssjudande, och fast han hade några dussin hästar, behöfdes det icke mycket folk ute på estancian. Med undantag af de två tre, som voro inridna, skötte de sig själfva. Så godt om bete kunde man ju icke säga att det var, men de hade sin frihet, och utrymmet var så stort man gärna kunde önska. Naturen hade sørjt för att gräset, om det också hvarken var tätt eller högt, dock förekom här och där, i ganska stora fläckar, och på de fält, där man odlat hvete och majs, var jorden jämförelsevis bördig. Oxar och kor hade det riktigt bra, och folket drömde icke heller om någon förändring. Señor Drake ville att hvar man under solen skulle ha sin frihet, och till de stränga husbönderna kunde man icke räkna honom. Någon stränghet hade det för öfrigt

icke varit lönt att komma med ute på pampan, där det af ålder hörde till ordningen för dagen att utföra minsta möjliga mått af sysslor. Señoren hade tre gauchos i sin tjänst som *peoner*¹, och om gauchon tycker om att sitta till häst eller sofva, är det honom mycket emot att taga sina händer till något slags arbete. De två skulle emellertid fånga kor med lazzo och foro ibland till staden med dem, och den tredje skötte hästarne och slaktade får och oxar. För tillfället låg det också några arbetare från Rosario ute på estancian, hvilka skulle laga en bro, som señoren låtit bygga öfver floden, och han hade slagit sig ned på El Ombu med sin syster midt i Juli månad.

Fast det var vinter stod huset färdigt att taga emot gäster. Sedan gården bytt om ägare, måste det finnas någon, som såg till det hela, när husbonden var borta, och innehafvaren af denna tillfälliga myndighet var en gammal flamländare med namnet Van der Oost, hvilken icke dugde till stort mer än att känna efter hur reumatismen flyttade sig och se till att allt var stängdt och hvars största förtjänst

¹ Dagsverkare.

var att han hade en hustru, som tillbragt halfva sitt lif i Argentina och som icke glömt att laga mat. Det var hon, som skötte köket med tillhjälp af en ung *china*¹, om man nu kunde säga att *chinan* hjälpte henne med något annat än att sätta kaffekitteln på elden och koka vatten till den kära nationaldrycken *mate*, hvilket ungefär var allt hvad hon lärt sig hos den, som fostrat henne. Hon kom från en *ranchcho*² icke långt därifrån, och den gamla *china*, som bodde där, var hennes moster. Ibland kunde det hända att en gaucho slog sig ned i kåken för någon tid, och det var de enda grannar man hade på El Ombu. Ville man se folk, fick man rida till San Juan. De, som besökte *estancian*, voro lätt räknade.

Den konstlösa envåningslänga, som utgjorde hufvudbyggningen, var ganska rymlig, och där fanns nog plats för gäster, men de flesta rummen voro omöblerade, och de hus, där *peonerna* styckade oxkött eller njöto sin mödas lön i en välförtjänt sömn, voro icke mycket att tala om. Köket låg alldeles ensamt, och när de voro allena och det var

¹ Öknamn på kvinliga infödingar.

² Jordkoja.

kallt, bodde flamländaren och hans hustru i matsalen. Rummet var dragfritt, och det satte de mycket värde på i Juni eller Juli månad. Vintern var icke blid det året, och den mycket enkla inredningen, som förskref sig från en tidigare ägare, kunde icke hindra señor och señora Van der Oost att känna sig hemmastadda. De voro från landet och erforo ett oklart, men därför icke mindre lifligt välbehag, då deras blick föll på bilden af tvenne prisbelönta gödgrisar, som prydde väggen och som husets nuvarande herre låtit sitta kvar. Han var icke utan sinne för det befängda, som för öfrigt — i detta fall — nog kunde försvara sin plats hos en estanciero ¹ som han. Hans skrifrum låg på ena sidan om salen och förmaket på den andra. Det var hållet i tungt, mörkt brunt, men möblerna voro något omaka. Ett gammalt piano stod i ena hörnet, och en spiraltrappa utan ledstång förde till ett rum på vinden, hvilket skulle få sin beskärda del af värmen från ett fyrfat med glödande kol, som hade sin plats midt på golvet. Señoritan brukade sitta därinne och spela eller arbeta, och en dag, då *el pam-*

¹ Egendomsägare.

*pero*¹ hven kring knutarne, kom hennes bror och slog sig ned midt emot henne.

Han hade varit ute och ridit och skulle önskat att hon gjort honom sällskap, men det fick bli längre fram. Nu fanns det inte precis någon springare, som passade för damer — han skulle se sin peon Camilo fånga en af de fläckiga pampashästarne till henne, Hon tyckte ju, att de sågo så roliga ut. Hvad var det hon gjorde nu? Skref bref till Inger ... Ja, det var en vacker flicka på sin tid. Riktigt glad och munter.

»Det är hon ännu», sade Signhild. »Hon skulle bli förvånad, om hon visste att jag knappt kan hålla pennan. Så stelfrusen är min hand.»

Drake satt och piskade stöflarne med ridspöet. »Du skall få se — det blir snart bättre. Juli månad är värst. Det är rätt eget i alla fall — — — När jag sist såg lilla Inger Ekkestam, tänkte hon inte att hon skulle bli friherrinnan Rehnskjöld ... Talar hon någon gång om mig, du?»

Det gled ett leende öfver hans systers läppar. »Åhja», nickade hon, »någon gång».

Han reste sig och gick fram till fönstret

¹ Pampasvindar.

»Det förstås — nu har hon ju både man och barn och det stora Näckeby till på köpet... Ja, du har inte haft tur, du heller, min flicka. Inte var det någonting för dig att sitta år efter år och läsa George Sand för Rehnskjölds gamla mamma.»

Signhild Drake satt och såg på sitt bref. »Du vet lika väl som jag att jag ingenting hade», kom det efter ett par ögonblick.

Hennes bror vände sig hastigt om. »Det är just det, men det brydde de sig inte om. Först dör Erik Rehnskjöld, och så dör hans mor, och det enda du får efter dem är några af hans gamla böcker. Jag tycker de kunde kommit ihåg dig med en liten summa, vet du hvad.»

»*Mig*», utbrast hon. »Skulle de — Åh, Halvar... Icke ett stoftgrand af en sådan misräkning låder vid det minnet. Jag vet inte — förstår du stoltheten? Jag ser bara hvad de voro för mig — och hvad jag var för dem.»

»Ja», sade han, »men jag tänkte de skulle sørjt för din framtid.»

»Du tänkte... Vi ha lefvat bra långt ifrån hvarandra, du och jag.»

»Visst ha vi det. Praktisk har du just al-

drig varit, min flicka, men man får tänka på morgondagen. Det förstås — du är ju ännu ung och —».

»Och kan möjligen göra min lycka i Argentina, tror du?»

»Det är jag säker på. Svenskor äro omtyckta öfverallt, och bara du ville vara litet älskvärd . . . Det kan du, när du vill —»

»Jaså, det kan jag. — Ja. —»

Halvar kom fram till henne. »Jag talar allvar. Hur det är, passar giftermålet er bäst. Du är skapad för lyckan, ser du», nickade han och tände en cigarr.

»Låt oss hoppas det», sade hon. »Så säkert är det väl i alla händelser inte.»

»Åhjo, det är det nog. Jag känner dig bättre än du anar. Du skulle bara varit här förut, min flicka. Nåja — det är ju ingen tid förgången, eller hvad tror du?»

Hon sade ingenting. Det låg bara ett leende kring hennes läppar, men det var icke gladt. Icke var det hans fel och icke heller hennes att afståndet skapar illusioner, och en bror kunde ju fortfara att betyda något för en syster, äfven sedan det visat sig att illusionen och verkligheten äro två skilda ting.

* * *

När Halvar Drake öfvergaf sitt fosterland och slog sig ned i republiken Argentina, hade han nog ett mycket muntert, men ändå icke så alldeles sorgfritt förflutet att se tillbaka på. Hans far, som aldrig varit hvad man kallar förmögen, hade åsamkat sig stora skulder genom den svaghet han alltid lagt i dagen för sin son, och det fast otroliga hade händt att han skjutit sig en kula för pannan några dagar innan han skulle lämna det gamla Närkeby, som tillhört hans släkt i två generationer och som han icke längre kunde kalla sitt. Hvad som stod bakom den gärningen, tvingade löjtnanten att emigrera och hans syster att taga plats som sällskapsdam, fast hon egentligen icke fick den titeln genast. Man ville veta att sonen till den äldre dam hon skulle läsa högt för hade friat till henne, ehuru han alltid varit mycket sjuklig och icke ägde stort hopp om att hans lifstid skulle blifva lång. Det var emellertid han, som köpte Drakarnes gamla gård, hvilken öfvergick till en yngre bror vid hans död, som — liksom för att bekräfta alla aningar — icke dröjde så länge att infinna sig.

Då Halvar for sin väg, var han så godt som säker på att Signhild icke lämnat Närkeby

på allvar, men när han varit ett år i Buenos Aires, fick han veta att stället hade en ny ägare. Om den underrättelsen kommit under gynsammare förhållanden, skulle han nog hjälpt sin syster på ett eller annat sätt, men vid den tiden hade han icke fått fast fot i Argentina, och hon tycktes icke ha en annan tanke än att vara sällskap till den bortgångnes mor, som hon icke öfvergaf, så länge den gamla damen lefde. Under de senare åren hade han varit alltför upptagen för att stå i någon lifligare brefväxling med henne, men när han hörde att hon mist sin gamla väninna, skref han genast att hon skulle komma till honom.

Han hade blifvit änkling då och begynte öfvervinna den första sorgen, om det nu varit någon sorg att tala om. Det tomrum Edelmira lämnat efter sig skulle emellertid fyllas, och det kunde ju Signhild göra, åtminstone till någon del. Icke att hon egentligen var särdeles skicklig i att förestå huset, ehuru gamla friherrinnan Rehnskjöld kallat henne sin högra hand, men det hade Edelmira icke heller varit, så att det kunde komma på ett ut, och när hon var på El Ombu, kunde hon låta alla bekymmer fara — där hade man ju

den goda señora Van der Oost och hennes unga hjälpreda, hvilken lagade en *mate*, som gårdens herre lärt sig sätta så stort värde på att han allt emellanåt lät *chinan* komma in till staden.

»När du far härifrån, kan du ta henne med dig», sade han en morgon till sin syster. »Det är en snäll flicka. Hon gör hvad man ber henne om.»

»Men hon är lika melankolisk som pamp», svarade fröken Signhild. »Jag är inte mycket munter af mig, och ändå är min dysterhet ingenting mot hennes.»

»Din dysterhet . . . Ja, det är bara därför att du går ensam och allena, tro du mig.»

»Jaså, det säger du. — Åhnej, den har kanske en annan orsak. Jag kan inte inse att det är så roligt att vara till.»

»Det är bara därför. Som jag hade den äran att säga — bara därför. Nej, min flicka, du skulle ha en *novio*.»

»En *novio*?»

»Ja, en fästman. Det ha de alla därinne i Rosario. Det är därför de se så belåtna ut. Tyckte du inte det?»

»Neej, vet du, uppriktigt sagdt. Det lilla

jag sett af din goda stad var just inte af det gladare slaget. Kan någonting vara gladt här?»

De stodo ute på verandan, och han nickade ett par tre gånger: »Se på himmelen», sade han.

»Ja», svarade hon. »Det är ungefär som när man var liten och satt på skolbänken . . . Subjekt och predikat: Solen skiner, men hvad skiner hon på? Det är ingenting med jorden här, det har jag hört af señor Van der Oost, och hans señora säger att de jordgubbar man får här hvarken ha doft eller smak.»

Han bugade sig: »Fröken anför källor, som man inte kan förkasta, men jag skulle känna mig mycket förbunden, om min nådiga ville låta bli att tala illa om El Ombu. Du är ju ganska hjärtnupen af dig. Stämmer det dig mildare, om du får veta att jag inte sitter så säkert i sadeln härute? . . . Hvad det är för en historia? Ja, det angår tills vidare endast Justitia och mig, och nu kan du gå in till din Mozart, eller hvad det var du höll på med. Är pianot inte ostämmt, du?»

»Joo», svarade hon, »tämmligen».

Han gick sin väg, och hon stod kvar med ögonen på la pampa. Hit kunde svenskarne komma och säga: »Här är oss godt

att vara», och slå sig ned och trifvas och vara lyckliga som hennes bror . . .

Eljest brukade hon spela ett par timmar om morgnarne, men den dagen stannade hon länge ute på verandan och lät Mozart vara i fred. Där hon stod, kunde hon se ekonomi-byggnaden, där bränsleförrådet tydligen var på upphällningen, ty en af *peonerna* bar en säck torkad kogödsel in i köket. Señora Van der Oost, som annars med tydlig förkärlek lefde och hade sin varelse framför spisen, roade sig med att hålla räfst i skåpen, och när señoritan lämnade verandan och öppnade dörren till matsalen, fick hon se en bred och fyllig gestalt ligga på knä framför den öppna skänken.

»Ni får fara till San Juan på söndag. Jag blir hemma», sade hon.

Señoran lyfte sitt runda flamländska ansikte. Bara det nu inte var en uppoffring för señoritan. Det kunde ju varit en liten förströelse att komma till byn och gå i mässan, och det ville hon säga — man skulle inte blanda ihop prästerna och religionen. Det hettes att de voro förbjudna att gifta sig, men nästan allesammans hade de en syster; som de till all lycka inte voro släkt med . . .

Ack, señoritan sökte visst något, var det fyrfatet? Det hade inte kommit in i dag...

»Tack», sade señoritan, »jag söker ingenting». Hon stod inne i förmaket och steg upp för den smala spiraltrappan utan ledstång. Hennes enskilda rum låg på vinden. Om det var kallt däruppe eller ej, betydde inte så mycket, och hon ställde sig framme vid fönstret. Det hade varit fråga om att hon skulle följa med sin bror till byn nästa söndag, men som han skulle åka, kunde señora Van der Oost fara i hennes ställe och passa på att gå i kyrkan. För henne betydde den lilla egendomlighet hon nyss talat om kanske mindre, men det fanns någon, som icke var i lynne att höra mycket mer af den sorten i dag, och fröken Signhild hade stått en lång stund och funderat öfver la pampa, då dörren gick upp. Med en kurbitsflaska i handen stod den unga *chinan* på tröskeln.

»Är det du, Sarita?» sade hennes husbondes syster, men *chinan* sade ingenting. Hon såg bara ut att frysa. Ned öfver den låga och dystra pannan hängde ett huckle, och omkring axlarne hade hon lindat en schal. Utan att en min i det orörliga ansiktet förrådde att hon tänkte på hvad hon

gjorde, räckte hon fram kurbitsen — estancieron hade lärt sin syster att dricka *mate*.

Det simmade ett band af alger vid brädden af det vällingslika gula vattnet i den afsmalnande bukt af floden Parana, där señor Drake, som gjorde en ridtur kring ägora, betraktade bron, som förenade de bägge stränderna och tack vare hvilken man kunde drifva boskapen till järnvägen med en tidsbesparing af några timmar. Icke att något sådant i vanliga fall hade den minsta betydelse ute på pampan, där man icke tycker om att skynda sig, men herren till El Ombu var ofta ganska angelägen att få sina kor in till staden på utsatt tid, och ehuru arbetet, som han begynte att sätta i verket, då han tog estancian i besittning, ännu icke kunde sägas vara afslutadt, hade det hela varit honom till stor nytta trots de utgifter det förorsakat. Han hade aldrig ångrat de summor denna bro eller hvad det månne vara hade kostat honom — det förargade honom bara att han måst skicka hem arbetarne för vissa orsakers skull, och hur belåten han kunde känna sig, när han fick slå sig till rō inne i staden för ett par veckor eller månader,

väntade han sig icke särdeles stort nöje af ett och annat, som han måste ta i tu med, så fort han kom till Rosario, men han och hans syster skulle icke förlänga vistelsen på egendomen. Redan i morgon dag tänkte han bege sig därifrån. Den boll af smutsiga sedlar han hade hoprullad i fickan var så liten att han knappt ville tro sina ögon, när han skulle betala karlarne, som nu gifvit sig af med tåget, och om hon trodde att han hade en guldgrufva att ösa ur, misstog hon sig, den kära Signhild.

De hade små meningsutbyten allt emellanåt, men icke fäste hon sig precis vid ebben och floden i hans kassa. Sådant låg icke för henne. Det blef bara obehagligt, retsamt, besvärande med en människa, som inte vill förstå att man kunde befinna sig i trångmål eller att mänskliga beräkningar slå fel ibland. Hon passade inte för Argentina. Det var ju ingenting ondt med henne, det var det visst inte. Men hon var tråkig, det var hvad hon var, med de ögon hon kunde sätta i en syndare, när hon fick höra att någonting var på sned. Hon hade gått i sina ordnade förhållanden därhemma och blifvit så där rätlinig i själ och sinne. *Det* var rätt och *det* var

orätt, och skulle jag kunna göra något emot mitt samvete? Samvete — det var det stora ordet... Så smått och inklämdt allting blifvit därborta ändå. Nej, Argentina — — — Det här skulle hon höra, då vore det färdigt. Ack, min flicka lilla, du har mycket att lära ännu...

Señor Drake hade ridit så fort öfver ett vidsträckt fält, där man en gång odlat majs och där hans hjordar numera funno ett riktigt godt bete, att han icke lade märke till en grupp, bestående af två gauchos och en *gringa*, hvilken stod bredvid den inhägnad, där hans *peoner* brukade kasta lazzon, och det var alldeles tillfälligtvis han kom att se att det låg en häst med hophundna bakben på marken.

»Halvar», ropade en röst, som klingade i luften, »det är min, den här. Camilo skall rida in honom, och han skall heta Poncho. Ser du — han är så lustigt flammig att han har liksom en sådan där schal ikring halsen, där hufvudet sticker upp ur ett hå. Det är som en gaucho i full mundering — tycker du inte det?»

Drake höll in sin häst och betraktade sin syster. Det fanns ögonblick, då han icke ville

tro att det var hon, som kunde vara så omedgörlig och fordrande ibland, när det gällde något så elastiskt som åsikter och tänkesätt. »Nu är du kanhända försonad med Argentina», sade han. »Jag känner dig, det behöfs så litet . . .»

»Ja — kanhända», nickade hon.

V.

Det lilla gråa hus, där señor Drake bott, alltsedan han köpte El Ombu och tog Rosario till utgångspunkt för sina spekulationer, låg visserligen vid pulsådern Calle Cordoba, men så långt bort från affärernas egentliga centrum att man icke behöfde gå så många steg för att befinna sig vid den nyplanterade Boulevard Santa Fecino, bakom hvars palmgrupper la pampas hela ödslighet utbredde sig, och då det byggdes, var det utan fråga ett af de mest talande bevisen för att en ny tid randades för den icke ålderdomliga, men så mycket mer lofvande staden.

Det yttre var visserligen tämligen anspråkslöst med en dörr och två små fönster, men det inre var så mycket ansenligare, ehuru pation* egentligen icke utmärkte sig för någon

* Kringbyggd inre gård.

rikedom på krukväxter, och det paradisträd en föregående ägare planterat stod ute på bakgården, där endast *chinan* och de kacklande innevånarne i hönsburen kunde ha någon glädje af att dess grönska aldrig frostade gräshoppan, när hon gjorde sina påhälsningar under den varma årstiden.

Fasaden var mycket enkel med platt tak, och genom de gallertäckta fönstren föll en sparsam dager in i tvenne rum, där señor Drake placerat sitt skrifbord och möbeln i kejsarstil, som dock icke stannat där så länge. Kort efter sin hustrus frånfälle hade han nämligen sålt nästan allt sitt bohag och hyrt ut salongen till en spanjor, som var tjänsteman i Köpmansbanken och som han vid flera tillfällen, då han var i förlägenhet för pengar, skattat sig lycklig att kunna kalla sin vän. När hans syster kom till Argentina, flyttade emellertid denne vän, som höll sig med en dyrbar ridhäst, till ett vackert och nymodernt hus vid Calle Corrientes, där det engelska fullblodet också kunde få tak öfver hufvudet och som tillhörde den kanske icke längre så unga, men mycket distinguerade señora Eche-sortu, hvilken själf ägde ett ståtligt ekipage och bjudit den nyanlända señoritan att åka ut

ett par gånger. Hon hade träffat señor Drake i de högre sällskapskretsarne och på corson, där hon brukade synas trots sitt änkestånd, hvilket var af tämligen färskt datum, och han hade funnit så mycket nåd för hennes ögon att den hulldhet han kunde räkna på äfven sträckte sig till hans syster.

Señoritans första visit gällde señora Echesortu, och hon tillbragte en så innehållsrik stund hos ägarinnan till huset vid Calle Corrientes att hon hade en hel del att berätta för sin bror, när hon kom hem. Señoran och hon skulle gå tillsammans i toilettmässan, där man visade sina fina kläder, nästa söndag, och staden Rosario var en äkta pärla — man visste inte hur lycklig man var, när man kommit hit, men nog var det besynnerligt att folk inte kunde säga s, det kunde inte señora Echesortu.

»Det kan ingen Rosario-bo», sade Halvar, »det låter inte fint. Min vän spanjoren tycker att de förstöra hans modersmål. Han har visst sysselsatt sig litet med litteratur förr i världen.

»En intellektuel?» frågade Signhild.

Hennes bror fick sig ett godt skratt.
»Åhnej, något annat brott än att han kanske

skrifvit en smula vers hade han inte på sitt samvete, den käre Miguel, som bott inne i salongen ett halft år och som nu skaffat sig en våning, som stämde bättre öfverens med hans vanor. Han var gift och hade haft sin hustru här. Nu bodde señoran i Spanien. Ja, de voro inte skilda — det där var saker, som hon inte förstod. Miguel Granadas fru var en vacker kvinna, och det händer understundom att vackra kvinnor äro koketta. Han hade haft svårt att neka henne något och förtjänade ungefär fjärdedelen af hvad de kunde ge ut. Nå, det gick till en tid, men när señoran blef alltför kostsam, skickade han henne hem till Madrid. Det hettes att det var för sonens skull. De hade en halfvuxen gosse.

»Och så kom han att bo hos dig», sade Signhild Drake.

Det gjorde han, ja. Hon tyckte, att det såg litet barskrapadt ut här, men något sådant kan en spanjor i nödfall sätta sig öfver, och inte brydde hon sig så mycket om hvad han åt. Det vill säga — hon var ju inte misslynt öfver att Halvar ville lefva godt, och det var inte Dahlberg håller.

Dahlberg — den där svensken?

Ja, den där tokige svensken . . . Här fanns

ju en liten svensk koloni, mycket liten, men det var ingen ingeniör. Han var lärare vid en skola och påstod att han icke skulle bli förvånad, ifall han en gång kom till det ställe, där de som inträda låta hoppet fara — det kunde inte vara stort värre än i Rosario.

»Den mannen vill jag se», sade fröken Singhild. »Det är bestämdt någonting för mig.»

»Åhnej, du», log hennes bror, »han har lungsot och sjunger på sista versen, men var lugn, du . . . Jag har dig i tankarne, när jag är ute. Det finns verkligen ett par tre ungherrar, som —»

Hon stod framför honom. Öfver hennes stilla, sorgsna ansikte låg ett leende. »Nej, åhnej, min bror . . .»

»Det är som du vill», sade han, »inte tvingar jag dig att gifta dig. Jag önskar bara att du skulle tvifvas här, men hvad var det jag ville säga? Jo — En bokhylla, det får du i morgon, och då skall jag hjälpa dig. I kväll måste jag ut.»

Han nickade till henne, och hon stod och såg på honom, när han tog sin hatt och öppnade dörren till gatan. Det hörde till ordningen för dagen att han gick ut och roade sig om aftnarne, och fast han ofta icke kom

hem förr än inemot morgonen, hade det icke lämnat stora spår efter sig hos honom ännu, men det var en fråga, som alltid sysselsatt henne. Han trufdes — hur var det en möjlighet?

Då hon kom in till sig, kastade hon en lång, sökande blick på fyra hvitstrukna väggar. Hvad hon sökte visste hon icke så noga — det var bara så tomt. På golvet stod en koffert och en packlår med böcker, där litet af det förflutna lefde mellan bladen, och detta samma förflutna kunde också vakna, när hon gick in i salongen. Där fanns ett piano, som hennes bror skaffat sedan de kommit till staden, och då hon satte sig ned att spela, såg hon icke alltid hvad som stod i noterna. På sin vänstra hand bar hon en ring, som hon fått efter Erik Rehnskjöld. Det var för hennes skull han köpt Närkeby, och de melodier, som kunde glida fram under hennes fingrar, hade en gång glädt en sjukling, som brukade låta skjuta sin rullstol in under lönnarna på gårdsplanen.

* * *

Det hade lidit så långt ut på eftermiddagen att man började tända det elektriska ljuset i de stora butikerna vid Calle Cordoba, och den långe, ljuse señor, som varit inne och tagit en absinth i Café Riche, såg ganska belåten ut då han öppnade sitt cigarrfodral. Det var den stund på dagen, då Rosario behagade honom mest. I gathörnet stod ett halft dussin sprättar och beundrade stadens kvinnliga värld, som hade sin promenadtimme, men ingen behöfde visa honom hur man passar på att hviska artigheter till en vacker flicka — den konsten hade Halvar Drake lärt sig fort nog, och långt ifrån att förhastasig, tog han i regeln saken med ro. Det skulle vara en ovanligt lyckad sminkning eller en äkta parisertoalett, som kunde få honom att lägga sin hyllning för de skönas fötter, och fast han måste ge argentinskorna i gemen det vitsordet att de förstodo att måla sig, roade det honom att icke höra till de lättast tillfredsställda i Calle Cordoba. Det täcka könet fick väl göra sig en liten smula besvär för de rökoffer, som gåfvo spänning åt tillvaron mellan fem och sex, hur förolämpad hvarje rosarina af god ton visste att hon skulle låtsas vara, bara hon såg skymten

af en herre. Att döma efter skenet var förhållandet mellan det starkare och svagare könet långt ifrån godt, men det var icke det han dömde efter, Drake.

För honom kunde folk gärna få säga att den bättre delen af människosläktet hade ett hjärta af sten i Argentina. *Facta non verba* var hans valspråk, och det hade tröstat honom många gånger, men han hade reda på att man icke uppskattade den art af kvinnlig fägring, som icke paras med ett sken af ringaktning för skapelsens herrar, och när allt kom omkring, var den isande köld en stackars sate kunde läsa i damernas blickar en lika naturlig produkt af lokala förhållanden som att Rosario-bor betraktade Rosario som jordens axel och påstodo att hvarken London eller Paris hade en gata, som gick upp mot Calle Cordoba. De voro så klädsamt blygsamma, de lycklige, som visste att de räknades bland stadens 100,000 själar, och man glömde att skratta åt dem, när man gjort en eller annan lyckad kupp. Drake hade gjort ett par tre stycken, men hans sinnesstämning var växlande. Det fanns ögonblick, då han — i likhet med señora Echesortu — tyckte att Rosario var en äkta pärla och åter-

igen andra, då denna äkthet gjorde honom missmodig. Ty turen vände sig, det kunde man ju inte neka till.

Den, som var rik i dag, kunde vara fattig i morgon, om hans handel och vandel icke hade det slags renhårighet, som var väl anskrifven för tillfället, och om man hvarken kunde köpa domare eller advokater. Rättvisan skulle lägga sig i allting där i staden, och fröken Signhilds bror kunde säga rätt roliga saker om Justitia uppe på det nya rådhusets tak. Hon stod gjuten i gips, den snälla flickan, och hade mistat högra handen och vågskålen. Hvem som vägde i hennes ställe, det gaf han så många, som flyga och fara, när han var i det lynnet, och ändå var det inte utan sin ganska stora betydelse för honom. Han hade sina bekymmer, fast det inte såg så ut. Den egendom, dit han fört sin syster, var hans eller icke hans, alldeles som man tog det.

Han hade köpt jorden af en, som icke haft rättighet att sälja den, och nu var det domaren i republikens andra stad, som skulle afgöra hvem som blifvit bedragen. Ibland visste han det inte själf, ty han hade smickrat sig med att det köpet var något, som till och

med de infödde måste beundra, så lite konstant valuta som säljaren fått nöja sig med. Fast han fått en hög tanke om sin egen skicklighet, måste han erkänna att hans svärfar haft sin hand med i spelet, men sakens utgång tycktes icke angå någon annan än honom — det var slut med släktskapen nu.

Sedan ett år tillbaka hade Drake inga sötebrödsdagar, ehuru den utmärkte advokaten Ignacio Funes åtagit sig hans sak — det var ju så svårt att påverka honom, som skulle fälla sitt domslut som om han tagit orden ur Justitias egen mun. Lyckligtvis hade ägaren till El Ombu goda vänner, som kunde hjälpa honom att skaffa pengar, och om det förfaringssätt han hittills användt slog klick, fanns det en nödfallsutväg, som han visserligen icke kunde tänka på utan att känna kalla kårer gå öfver ryggen, men som utan fråga skulle komma honom att stå väl hos rättvisan. Kunde han öfvervinna vissa betänkligheter, skulle han nämligen bli en af stadens förmögnaste män, och om pillret också icke precis smakade honom, fick han nog besluta sig att svälja det för att bli herre öfver ställningen, men antingen han skulle stå eller falla, höll han fast vid en sats, som han ofta predikat: så-

dana begrepp som rätt eller orätt spela ingen roll i Sydamerika, och för ett kortsynt människoöga såg det icke ut som om det var dygden, som förde världen framåt.

Señor Funes gaf honom icke alltid hopp om en sista och slutlig seger, men det lät icke värre än att han kunde unna sig att andas ut och glädja sig åt lifvet i Calle Cordoba.

Så mycket fanns det egentligen inte att se på, men många hus hade den ansenliga höjden af två eller tre våningar, och när han kastat en blick på den vackra yttersidan af Köpmansbanken, hvilken hjälpt honom att öfvervinna icke så få svårigheter, föll hans öga ovillkorligen på några starkt färglagda scener ur ett morddrama, som upptogo ett fönster i huset midt emot och som gáfvo en liten antydning om de bilder man kunde fröjda sig åt i ett tittskåp därinnanför. Ifall han någon gång kallat sig idiot, när han betraktade dem, var det så länge sedan att det fallit honom ur minnet — han gjorde det bara därför att det blifvit honom en vana, och om det fanns en ursäkt för honom, var det kanske den att Calle Cordoba icke var den märkligaste gata i universum för dem, som

icke sett dagen i Rosario eller kommit dit i tråskor vid mycket unga år. Stadens invånare talade med stor ringaktning om Buenos Aires och Paris, men den lilla svagheten att vara så förtjust i sitt eget lämnade han åt sitt värde. Å andra sidan ville han visst icke fränkänna Calle Cordoba dess förtjänster. Calle Cordoba kunde uppvisa rätt nätta butiker, där invandrade fransmän, tyskar och italienare läto varor från sina respektive länder blända en köplysten allmänhet, mer argentinske än argentinarna i sin äflan att öfverglänsa allt som icke var deras, men fram emot half sju tiden var det som om glansen skulle ha upphört att locka åskådare. Folkhopen började glesna, och señor Drake styrde sina steg nedåt Boulevard Santa Fecino till.

Där tedde gatan sig ju mera enkel, så enkel till och med att man knappast kunde tro att det var Calle Cordoba, och det var chinan Sarita, som öppnade för honom, när han slog ett par slag på porten till sitt hus. Hon såg lika ledsen ut som vanligt, men han sade henne ett vänligt ord och hängde upp sin rock och stod och tänkte efter om han skulle gå in i salongen, då han hörde någon skrika: »*Que frio, señor!*»

»Si så där, ja. Må det vara händt», mumlade han för sig själf, när han lyfte upp dörrförhänget och trädde öfver tröskeln. Det var icke ljusst, men icke heller mörkt inne i rummet, och han upptäckte sin syster, som satt på en låg stol, och en främmande dam, som upptog soffan.

»Señora — jag bara frågar hvilken lycklig ingifvelse det var, som ledde mina steg. Jag liksom tyckte mig känna att ni skulle vara här, men vågade inte invagga mig i nå-nog visshet. Det var en aning, señora, och jag . . . jag . . .»

Señor Drake hade fattat en hand och dristat sig att kyssa den.

»*Lo mimmo*», hviskade en röst.

»*Lo mismo*», upprepade han. Det samma . . . Det gjorde honom yr i hufvudet, den tanken var för djärf att hon väntat . . .

»Señoran ville inte gå, innan du kom hem», sade hans syster. »Hon skulle gräla på dig. Hon tycker det var oartigt af dig att du lät mig gå ensam och göra henne en visit.»

»Señora», utbrast han, »skulle señoran verkligen icke haft något emot att jag följt med min syster? Jag tvekade, jag visste icke

hur señoran skulle ta det, men nästa gång, nästa gång . . .»

Señoran smålog, men det var med ansträngning. Hon tycktes vara ett rof för många stridiga känslor, och vid hennes ålder och med hennes gestalt lämpade det sig icke längre att vara rof för något som helst. Hon hade lämnat ungdomen långt bakom sig och ordet smärt hade ingen tillämpning på henne, men hon var klädd i så ljusa, glada färger som årstiden medgaf, och när hon reste sig upp och lämnade rummet, tycktes luften fylld af lätta parfymångor.

»Hvad är det det doftar?» undrade Drake.
»Viol?»

I stället för att svara kom hans syster fram och skakade honom i armen: »Hvarför leker du med señora Echesortu? En gammal människa som hon —»

»Ja», sade han. »Ja, ser du, man vet inte hvar man kan bli tvungen att söka hjälp i nödfall — i allra största nödfall, inte annars, det försäkrar jag dig».

»Hon stod bara och såg på honom, och han svängde om på klacken. »Kom nu, så gå vi in och äta. Middagen är väl färdig, hvad?»

»Middagen — — — Den har varit färdig öfver en timme, men det är visst det enda, som någonsin blir färdigt här».

Sakta och utan att höra på hvad han svarade, följde hon sin bror in i matsalen. De gingo genom två rum, och det var en betänklig brist på möbler öfverallt.

»Ja, nu ser det ju inte mycket ut för världen här i huset», sade han, »men vänta bara. Hyad skulle det tjäna till, att jag behöll skräpet, när jag miste Edelmira? Då var det väl bättre att sätta auktion på hela härligheten. Nog fanns det tillräckligt för mig och Granada ändå.

Hon sköt sin stol till bordet. »Ja — din vän Granada måtte inte ha stora fordringar».

Han smålog. »Säg inte det, du, säg inte det. I många fall är Granada den mest anspråksfulla människa jag vet».

VI.

Med ena foten på vagnssteget vände fröken Drake sig om och såg efter sin bror. Redan för en halftimme sedan skulle de åkt till corson, men han hade låtit kusken vänta, medan han drack sin *mate* och rökte en cigarr, och det glimmade till i hans ögonvrå, när han tog plats bredvid henne på framsätet. Det här tyckte hon visst inte riktigt om, hvad? Hon såg så misslynt ut. Hvad skulle rosarinorna tänka, de som alltid flödade öfver af älskvärdhet. Det var ett oskattbart nöje att hösta in en skörd af intagande leenden på Boulevarden. Om de skulle ge sig till tåls en stund och se på samlingen?

Kusken höll stilla utanför musikpaviljongen, och Drake, som tagit en ny cigarr, nickade, när han släppte ut det första blosset: »Mitt herrskap — här får jag lof att presen-

tera henne. Det är min syster. Tycker ni inte att hon är näpen, hvad?»

Hon försökte att hålla sig allvarsam. »Halvar — det är som när du var skolpojke i världen. Det är tur att här inte finns någon, som förstår svenska och kunde höra dig.»

»Var inte så säker på det», sade han. »Där borta sitter Dahlberg, den där läraren... Det är just ingenting att se på, men han tycker ju inte heller om Argentina. Ni skulle komma bra öfverens.»

»Ja, men jag har knappt sett någonting ännu. Detta är ju ganska lifligt, du.»

Förbi de nyplanterade palmgrupperna åkte en lång rad af ekipager, där allt hvad staden ägde af lyx visade hur den fina världen följde med modet. Fast det var ganska kallt, sutto señororna i öppna vagnar, vackert röda och hvita af smink och med en stolt orörlighet öfver dragen, och Drake vinkade till en ryttare, som talade med ett par unga damer. »Det är Granada», sade han, »honom har du inte heller sett.»

»Men», utbrast hon, »inte är han jämnårig med dig?»

Mannen, som satt till häst, hade tagit af sig hatten. Hans uppåtstrukna, krusiga hår

var starkt gråsprängdt, och då han red fram till dem, betraktade hon hans ansikte. Det var icke ungt, och han såg ned framför sig. Öfver den fint skurna profilen låg ett mörker, som försvann i samma ögonblick han lyfte upp hufvudet och nickade till sin vän.

»Jag trodde inte du skulle komma hit i dag», sade Drake. »Du har ju aldrig träffat min syster. Här sitter hon.»

»Señorita, jag känner mig mycket lycklig —»

»Señor —»

»Hon talar inte spanska, det inbillar hon sig bara», log hennes bror. »Hon tycker att folk alltid säger ett och detsamma här. *Que frio* —»

»Och *que calor?*»

»Ja, det har hon inte hört ännu, men det kommer väl . . . Hvad hade señoritan därborta för min, du?»

Den andre lyfte på ögonbrynen: »Señoritan? Hon var förtjusande, men det är ju ingenting ovanligt.»

»Nej — — — Få se, om det reder sig. Pappa Davis var litet het om öronen på sammanträdet i går, hörde jag.»

Señor Granada svarade icke. Han lutade sig endast ned och klappade sin häst på halsen, och Drake räckte honom sitt cigarrfodral.

»Den gubben har redt sig i svårare knipa», nickade han, »och familjen gör klokast i att låtsa om ingenting. Det fattas bara att de inte skulle visa sig ute nu.»

Granada smålog: »Ja, det blef kanske litet folktomt här på Boulevarden, om man skulle fästa sig vid småsaker. Vi träffas i kväll, du . . . Señorita, jag är förtjust —»

»Jaså . . . *det* var din vän», utbrast Signhild Drake med blicken ut framför sig. Hästarne hade satt sig i rörelse, och hennes bror roade sig med att sitta och visa henne att man kunde möta eleganta damer i corson, men hon hade icke yttrat ett ord på en lång stund.

»Ja — han hade litet att tänka på, du skall inte fästa dig vid att han var tyst», sade han och hon betraktade hans vackra, glada ansikte. Kunde en bror och en syster vara så olika som han och hon?

Det dröjde ett ögonblick innan hon svarade. »Det är inte det. Inte behöfver en människa säga så mycket . . . Har han varit här länge?»

»Åhja, det tror jag. Han kom hit som nygift. Det är ganska länge sedan han gifte sig.»

»Och hans hustru?»

»Det har jag ju sagt. Hon är i Madrid.»

»Det är ju ett engelskt namn, Davis», återtog hon efter en stund.

»Det är det», sade Drake, som hälsade på de unga damer hans spanske vän hade talat med», men den där lilla ljuslagda är född här i staden. Pappan är direktör i Köpmansbanken och lämnar intet öfrigt att önska som god sydamerikan. — Ack, har du sett hur strålande hon är i dag?»

Det var icke lilla Davis han menade. Han talade om señora Echesortu, som log emot honom för minst tionde gången. »Hon skulle bli förtjust, om du ville gå upp och hälsa på henne endera dagen», sade han.

»Jaså, skulle hon det . . . Har du lagt märke till hvad det är underligt? Om din vän Granada sade detsamma till tiggerskan därborta i hörnet, skulle hon tro att han menade det, fast hon visste att det var tomma ord.»

Han skakade på hufvudet: »Neej — nej, min lilla flicka. Sådana små profbitar på

oförfalskadt kvinnoingenium gå öfver min
horizont.»

* * *

»Davis — hvarför talade ni så mycket
om honom, och hvarför ser du så bekymrad
ut? Det gör du, Halvar.»

»Prat — jag . . .» Drake sköt sin syster
ifrån sig. »Jag visste inte att du stod och
hörde efter hvad Granada pratade om. Hvad
intresserar det dig?»

»Det intresserar mig, därför att du går
och funderar på det. Du har så mycket att
tänka på hvar gång han varit här.»

»Jaså», utbrast han, »tackar så mycket.
Nu kan man inte vara sig själf i sitt eget
hus. Där skall hon gå och titta och dra sina
slutsatser. Sköt du ditt, min flicka, och låt
mig sköta mitt . . . Seså — blif nu inte ledsen.
De här violerna köpte jag åt dig.»

Han tog en liten bukett ur sitt knapphål
och lämnade henne den, och hon stod och
betraktade blommorna en lång stund, efter
det han gått. Violer — fanns det violer här?
Kunde någonting växa i denna tomhet? Det
var öfver två månader, sedan hon kom hit,
och det enda hon mindes var att hon frusit

först ute på El Ombu och sedan inne i detta hus, där det icke fanns en eldstad att värma sig vid och där hon samlat ihop ett halft dussin omaka stolar och möblerat ett förmak, som hon kunde taga emot señora Echesortu i. Det var den enda hon kände eller ville känna, så likgiltigt var henne allt, som nu blifvit hennes värld, och hon lade violerna i en bok, som låg uppslagen bredvid henne. Den var mycket gammal, och det stod Eric Rehnskjölds namn på titelbladet. De kunde vissna där. Det var icke så mycket, som lyst och doftat för henne, sedan han, som rådt om den, icke mera var till, och när hon slöt pärmarne, tyckte hon sig se ett fint, aftärdat ansikte, som fick lif för hennes inre öga, så ofta hon såg märket af en blyertspenna i någon af de gamla luntorna i packlåren, där de allt fortfarande hade sin plats. Ännu hade det icke kommit en bokhylla i huset med de gal-lertäckta fönstren, och inte fanns det mycket annat heller. Det var bara det att någonting sådant som den lilla violbukett hon lagt i boken kunde komma och utplåna mycket, som hon eljest skulle vägt och pröfvat i sin ensamhet och kanske funnit ännu tyngre än det var. Ty om Halvar suttit och pratat med

señor Granada för ett par timmar sedan och om hon händelsevis fått höra hvad de talade om, kom det henne icke vid. Hon kände icke señor Granada stort mer än hon kände den Davis, som var direktör i Köpmansbanken, och om han bugat sig för henne ett par tre gånger, var det intet skäl att gå och vara glad öfver att han inte hade den sydamerikanska nationaltypen. Det fanns en nationaltyp här — någonting kring ögonen och munnen, som var gemensamt för dem alla. Det skulle Halvar få höra — naturligtvis skulle han säga att hon öfverdref.

Hon gick ut i förstugan och stannade utanför hans rum. »Du», ropade hon, men när hon öppnade dörren, stod hon stilla på tröskeln. En svag parfymdoft, som hon känt ett par gånger förut, slog emot henne, och hon mötte ett par tunga, mörka ögon.

»*Perdone usted, señorita*», mumlade en dämpad röst, och señor Granada reste sig från soffan. Han satt och väntade på sin vän, som var utgången, då han kom, men som kunde vara hemma hvilket ögonblick som helst, om man fick tro *chinan*. Det var kanske djärft att stanna — han hade träffat

señor Drake en gång förut i dag, men de hade något ganska angeläget att tala om.

Hon smålog. Ibland kunde hennes bror vara punktlig, och om señoren ville dröja ännu ett par ögonblick.

Men — han visste inte . . . Kanske att han störde señoritan?

Hon skakade på hufvudet. Tvärtom. Det var ett nöje. Det gjorde henne godt att höra spanska talas af en spanjor.

Verkligen?

Ja, hon smickrade sig med att äga ett känsligt öra. Hon hade själf ett mycket vackert modersmål.

Han gjorde en bugning. Han var öfvertygad om att allt hvad señoritan älskade var vackert.

Allt? . . . Det var kanske för mycket sagdt. Hvad hon hade klart för sig, det var bara att hon inte tyckte om den spanska de talade i Argentina. Hvarför kunde de inte säga s? Det lät så alltför oskyldigt.

He ja. I så fall var det nog den enda form af oskuld man kunde upptäcka hos dem . . . Om man fick tro Drake, hade señoritan visst mycket svårt att trifvas här.

Åhja, hon kände sig något besviken. Hon hade hoppats — hon visste knappast hvad. Här var allting fakta och för en nordbo blef det litet väl påtagligt.

»Bara för en nordbo?» frågade han. »Tror inte señoritan att en sydländning också kan längta efter idealet — åtminstone så länge han är ung.

Hon betraktade honom. De tunga ögonen sågo mot fönstret och hela det ädelt mäjslade ansiktet var mörkt.

»Ja, i ungdomen och om man aldrig kommer hit», sade hon. »Här är det bara fråga om pengar.»

Han lyfte ögonbrynen. »Men, señorita, hvad kan man annat vänta bland krämar-själar?»

»Det är sant. I Europa finns det andra sträfvanden. Hvilken olycka att komma därifrån.»

»Hvilken lycka i olyckan, señorita. Ni skall få se att det är det enda man kan tänka tillbaka på med någon stolthet, när man varit borta en tid.»

Han reste sig. Det låg ett leende af mjuk förbindlighet öfver hans läppar. Nu ville han icke uppehålla längre. Det såg icke ut som

om Drake hade brådt att komma hem. »*Hasta luego, señorita.*»

Hon reste sig också. »*Hasta luego, señor.*»

När hon blifvit ensam, gick hon bort till fönstret, men hon såg icke ut. Hon stod och blundade. Det var deras afsked hon tänkte på. Hvilket hemlighetsfullt något af ljus och stjärnor hade icke slagit bro emellan dem. Det ideella, det ideella . . . Mannen fick icke bry sig om snöd vinning och kvinnan — — — Hon skulle vara som republiken — ett hermelin.

Det var redan kväll, då hennes bror trädde in och frågade hvad det var hon satt och funderade på i halfmörkret. Han hade stannat längre ute än han trodde och var ledsen att Granada gått förgäfves. Det hörde inte till hans gode väns vanor att sitta så länge och vänta, hvad hade de språkat om?

Ja, det . . . Fröken Signhild hade slagit sig ned i soffan. Hon hade mycket att förtälja. Señor Granada tycktes inte vidare förtjust i Sydamerika. Det var säkert en märklig man.

Märklig — hur så?

Ähjo. Litet förmer än folk i allmänhet. Det såg hon strax.

Såå? Det fick man lof att säga — hon var skarpsyntare än andra människor.

Skarpsynt? Det var inte skarpsynthet, det var . . . ett sjätte sinne. Det trodde hon att hon ägde, då det gällde att afgöra, om någon var i besittning af hvad hon för sin del kallade begåfning. Hvad det var visste hon på pricken, utan att veta eller kunna säga det.

Halvar hörde på med en blandning af godlynthet och gäckeri: »Och de begåfvade ha den turen att finna nåd för señoritan?»

Hon nickade. De funno nåd för henne, och det hände till och med, det hände att hon fann nåd för dem.

»Åhå», log han. Och hvad nu Granada angick?

Hvad honom angick, trodde hon att... Ja.

Hennes bror brast i skratt. Hon var för egenkär, den lilla Signhild, mycket för egenkär. Hans vän hade sett ett och annat i sina dagar. Han var gift.

Gift, men Gift eller inte, hvad gjorde det till saken? Ett utbyte af åsikter för åsikternas egen skull var väl inte i saknad af all tjusning härute, och det var det hon ville säga att señor Granada —

Nå -- att señor Granada?

Jo, att hans sätt att se saker och ting hade en viss likhet med hennes. Det var inte bara det att han inte tyckte om landet här — han kunde säga små sanningar om folket, som gjorde henne ett utsökt nöje.

Såå — hon tyckte om hans spetsigheter?

Mycket. Sammansättningen var inte oäfven: ett uns oförarglighet och tio uns galla à la Signhild.

Drake bugade sig: »Min fröken, jag rullar mig i stoftet.»

Hon tackade med en böjning på hufvudet: »Du kunde haft en dummare syster, men du förstår henne inte.»

»Jaså, inte det? Jag beklagar. Granada förstår dig bättre — det är ju ett bevis för hans goda urskiljning.»

»Inte annat än jag kan se», sade hon. »Folk, som roat sig, då jag haft roligt, ha i regeln haft hvad man kallar hufvud, señor.»

»Inte illa», smålog han, »anspråkslöshet är en vacker dygd.»

»Och dygden», fortfor hon, »dygden här inte förlorat allt värde här.»

Han steg upp. När hon är vid godt lynne i fulla fem minuter utan att nagelfara Syd-

amerika, skall jag rita ett kors i almanackan. Ännu har det aldrig händt.»

Nej, ännu icke — — — När, när I gudar? När skulle hon vänja sig vid detta land? —

Det hade gått en god stund, sedan hennes bror lämnat rummet, men hon satt kvar i soffan. Den stackars Halvar var icke att lyckönska. Sämre exportartiklar än Signhild Drake hade man svårt att träffa på.

VII.

Solen lutade mot sin nedgång, och de vackra vagnar, som rullade upp och ned i Boulevard Santaferino, åkte som på ett gifvet tecken till Calle Cordoba, hvars kvinnliga värld kunde beundra vårmoderna i de ekipager, som haft den försyntheten att förbli öppna.

»*Que frio.* Hon ser ut som om hon skakade inne i sin vinterkappa, barn lilla», sade señora Echesortu till den bleka *gringa*, som satt bredvid henne i vagnen.

Kusken hade fått tillsägelse att stanna utanför hennes port, och hon hade redan lagt handen på vagnsdörren. Varm kunde hon egentligen inte säga att hon var, men i alla händelser passade vinterkappan ju inte för årstiden, och hon ville tacka för alla goda råd.

»Ingenting att tacka för», sade señoran. »Det var för hennes eget bästa. Man ser hon kommer från Europa. Här i Argentina ha vi mera smak».

Klädd i både hatt och kappa, steg *gringán* in i det stora ljusa rum, där hennes bror låg och läste: »Nå, har du roat dig?» sporde han.

Hon lät armarne sjunka: »Roat mig...»

»Du tycker inte att de är' intressanta nog, säg? Folk får framför allt inte glömma bort att vara intressanta, när de äro tillsammans med dig».

»Det glömma de aldrig i Rosario», svarade hon. »Vi ha gifvit kejsaren hvad kejsaren tillhör. Talat om kläder i två timmars tid».

»Och du har fått ditt lystmäte?»

»Närpå», sade hon, »närpå, men i alla händelser står jag redo att börja om på nytt. Min andliga synkrets är inte lite vidgad. *Den* señorans emaljkinders och *den* señorans hatt — hvilken lyftning. Jag försäkrar dig — snart är jag så förfaren i konsten att blända det manliga släktet, som man gärna kan begära af en som kommer från det gamla enkla Sverige. Om du letade bland dina bekantskaper, skulle du kanske till och med finna

en man åt mig. Din syster är ju inte så värst oäfvnen att gå och sucka för. Blond. Menlös. Tjuguåtta år. Ser ut som om hon vore tjugufyra, eller ska vi säga tjugu? Ser ut som om hon vore tjugu, när hon är vid godt lynne och det är hon — ibland».

Drake nickade: »Ibland, ja. Ibland. Inte allt för ofta. Du skulle ta en argentinare, så fick han roligt. När hennes nåd värdigades glänsa, skulle han få höra smickrande saker om sitt land».

»Det skulle han», sade hon, »det skulle han och jag se'n . . . Ifall jag inte hade någon hög tanke om Europa förut, fick jag det säkert då».

Hennes bror hade tydligen ett muntert svar på läpparne, då han reste sig upp och lyddes mot tamburen: »Hör du — jag väntar Granada. Om det var han, som ringde, hoppas jag fröken glömmet att hon har ett horn i sidan till allt, som bygger och bor i Rosario».

»Men, Halvar — jag har ingenting emot din vän. Tvärtom. Han är —»

Hvad han var, hann hon icke säga. Dörren öppnades, och spanjoren steg öfver tröskeln och trädde rakt fram till henne på sitt

tysta, mjuka sätt. Det var mycket länge sedan han såg señoritan, han hade nästan uppgifvit hoppet att få träffa henne —

»Señoritan roar sig», sade brodern. Señora Echesortu hade tagit henne under sina vingars skugga, och det var ett tacksamt uppdrag. Allt intresserade henne — folk fick bara inte tala om kläder mer än tio minuter åt gången. Då hade de gifvit kejsaren hvad kejsaren tillhör. Se'n skulle de tala om — ja, om hvad? Om livvets intighet och den snön, som föll i fjor.

Granada såg frågande från den ene till den andre, och den unga svenskan skrattade: »Låt honom bara ha roligt på min bekostnad. Det får han så gärna. Jag är mycket löjlig, och det värsta är att jag tycker om löjlighet hos andra. Här vet man redan på förhand hvad folk skall säga. Det är bekvämt, ja, och förnuftigt . . . Är ni alltid förnuftig, señor?»

»Jag — om jag . . .?»

»Ja, jag menar struken efter linjal, hvad idéerna beträffar. Jag vill att idéer ska vara oväntade och en smula uppåt väggarna».

»Hon vill, hon vill», nickade Halvar. »I det uttrycket har du hela señoritan. Verkligheten har inte lof att vara verklighet, förstår

du, och Sydamerika borde plånas ut från jorden, därför att det har den olyckan att inte vara i hennes smak. Det är mycket beklagligt, det medger jag, men jag tror inte att hon reformerar sederna, om hon också predikade litet mer än hon gör».

»Predikade», log Granada. Det skall inte vara señoritan, men nog kunde vi behöfva någon, som tog oss i upptuktelse här».

»Ypperligt», utbrast Drake. »Vill du bara måla den onde på väggen, så blir hon nöjd. Hon inser inte eller vill inte inse, att bofaktighet är en social faktor».

»Min bästa vän», afbröt spanjoren, men Halvar brydde sig inte om några afbrott. Han var upplagd att prata den kvällen och kom in på sitt älsklingsämne — det rent af skadliga inflytande dygden visar sig utöfva på framåtskridandet i nya världen, eller — om man skulle begränsa sig till det som låg närmast — i Sydamerika. Han tvekade inte att påstå att det var lasten, som främjade civilisationen — det kunde inte hjälpas, om han skandaliserade sin syster. I hvilket oskyldighetens tillstånd af armod och ofruktbarhet skulle man inte stått och stampat här på pampan, ifall det inte funnits folk, som haft

den goda ingifvelsen att skjuta ned de införde och tänka på att både majs och hvete kunde odlas i detta vackra land. Vackra — det visste han, det var något för Signhild. Hon hade tagit det sköna under sitt särskilda hägn och stakat ut dess gränser, men om det behagade naturen att klä sig i säck och aska och gassa sig i den utstyrelsen, kunde det ju vara en fägring för sig. Säck och aska var för öfrigt icke det enda, som fanns här.

»Nej, solen skiner — ibland åtminstone», sade Signhild.

»Ja» nickade han, »solen skiner — med en viss frikostighet till och med. Res hem till Sverige och se, om hon är så slösaktig där».

Hon höjde sitt hufvud: »Om hon är slösaktig eller inte, är jag lycklig att det är där jag har lefvat, och Gud vet att jag bara har en tanke — att få sätta min fot på den jorden, innan jag dör».

Han satt och såg på henne; det ryckte spefullt kring hans läppar. »Så där ja... Full orkester. Pukor och symbal. Du får ursäktat att den tonarten ligger en hårsman för högt för mig. — — — Det är detsamma, Granada. Låt henne vara. Hennes andliga

spännkraft behöfver dylika små afledare allt emellanåt».

Señoritan vände sig leende till husets gäst. »Señoren trodde väl att jag var danad af mycket mindre explosiva ämnen, och det är jag också, men min bror har ett osvikligt medel att få så ofarligt krut att fatta eld. Det finns saker, som jag inte tål att man rör vid, men om Argentina får herrskapet tala så mycket som helst».

Det såg ut som om ingen ville begagna sig af tillåtelsen, men husets unga värdinna hade blifvit ovanligt språksam. Det var något hon ville göra klart för sin bror. Hon visste att det var en dumbhet och så innerligt gammalmodigt att älska hedern, och ändå hade hon en sådan svaghet för detta förlegade begrepp. Hennes ursäkt var törhända den att det icke var så länge sedan hon lämnade Europa. Därborta ansågs det vara mycket illa att stå efter en annans lif och egendom, och här på platsen var det kanske också förbjudet i lag, men det var öfverträdelsen af dylika budord, som gjort Sydamerika till hvad det var.

Halvar kastade en godlynt blick på sin syster. Hon fick säga hvad hon ville. Hos

en kvinna betydde det mindre, och i grund och botten var det ett godt barn, som ingenting begrep och som trodde sig visare än Salomo, när hon fick ge uttryck åt hvad som gått igenom hennes lilla hufvud.

»Du har rätt», sade han, »jag börjar tro att jag kan uppfostra dig, men det där svärmeriet för den gamla sedeläran kunde du så gärna lämnat kvar i Europa. Dygdeprisen skulle gjort Sydamerika en stor otjänst, om det fallit dem in att emigrera. Det är inte de, som föra världen framåt.

»Förmodligen inte», mumlade Signhild, och Señor Granada tände småleende en cigarr. De, som kände Drake, skulle kunnat svära på att han kommi i sitt esse. Det sprang en gnista ur ögonen på honom, och han talade vidare i samma ton som nyss.

Man kunde bara se på den ärkebofven Thomas Dobbs, som anlagt spårvägsnätet. Om han haft den olyckan att vara en hederlig karl, skulle de goda innevånarna i staden Rosario kanske åkt i omnibus ännu den dag i dag.

Han var från Nordamerika, den käre mannen, och tycktes ha ägt någon hum om att bedra folk, innan han kom till Argentina.

I alla händelser stiftade han två tre bolag, som ramlade öfver ända, det ena efter det andra, och bragte en hel del människor till det skeppsbrott af lusten till lifvet, som man kallar en själfvållad död. Detta hindrade emellertid inte skenorna att en vacker dag korsa stadens gator, och då den första spår-vagnen triumferade öfver det motstånd företaget fått röna, var det icke mer än en mening om den ädle välgöraren Dobbs. Han betraktades som stadens skyddspatron, och den suck, som allt emellanåt steg ur konduktörens bröst — det hela var något vingligt, och vagnarne visade en betänklig fallenhet att spåra ur — gick direkt till Sankt Thomas och hans whiskybutelj. Han nöjde sig nämligen icke med att verka för den allmänna samfärdseln, mannen. Hvad honom själf angick, hade han alltid visat stort intresse för spritförtäringen och dess utbredande — med andra ord han drack, och det inte litet ändå. Buteljen försatte honom ofta i så godt lynne att man fick en annan och muntrare uppfattning af helgon än man haft förut, men han kunde också förarga sig både gul och grön, Thomas, det kunde han.

Det var vagnarnas ständiga afvikelser

från den rätta vägen . . . Man skulle nästan varit frestad att säga att han skapat dem efter sitt beläte — nej, efter det beläte Signhild var så vänlig att påstå att alla Rosario-bor kunde förvåna världen med. När skenorna satte sig rakt på tvären, brukade verkets upphofsman ställa sig på plattformen och skicka sådana eder ned i afgrunden att fan själf tappade koncepterna och tog sin hand från spårvägen och lät det hela gå som på andra ställen, åtminstone för en liten stund. Den värde medborgaren från Förenta staterna hade aldrig hyst något tvifvel om hvad det var för en potentat, som ställde till ledsamheter för honom, men det fanns väl något annat än skenorna, som kunde locka mörksens furste att blanda sig i stadens angelägenheter, och Thomas var inte den som gaf tappt.

Den onde kom betänkligt till korta i striden mot Rosarios skyddspatron, hvilken rönte odelad aktning af alla samhällsklasser och tycktes få allt mera smak för en ostörd samvaro med det ädla fluidet whisky. När kärleken till buteljen gjort slut på detta vackra lif, anlade rosarinarne nationalsorg. Staden lät resa ett monument till åminnelse af Thomas Dobbs, och det var icke långt ifrån att

de änkor och faderlösa, som kommit på bar backe genom hans förskyllan, gått och fält tårar vid griften.

»Något, som man verkligen kunnat vänta af dem», sade Signhild. Det sken af henne. Så glad och belåten som hon var i det ögonblicket, hade hon icke känt sig på mången god dag. Halvar hade icke glömt att vara rolig, när det föll honom in att säga elakheter — det var bara synd att han skulle låtsas sig vara så betagen i Rosario vid dagsljus.

»Jag skall be till Sankt Dobbs att han lär mig tycka om den här staden», fortfor hon. »När allt kommer omkring, är det då ett helgon, som man kan säga dumheter till, utan att behöfva vara rädd för att han skall bli alltför häpen».

»Gör icke det, señorita», utbrast spanjoren. »Om señoritan lärde sig att tycka om Rosario, vet jag att mycket skulle gå förlo-radt för mig».

Drake reste sig upp, han hade lofvat gå ut med sin vän: »Jag ber dig, Granada, skäm icke bort henne», sade han. »Jag har tillräckligt besvär med henne ändå».

VIII.

»Det är inte tillåtet att se så söt ut. Jag trodde inte det var du.»

Med hatten i handen stod Drake framför sin syster, där Calle Libertad skär Calle Cordoba. Han skrattade och hon skrattade, hvar för visste ingen af dem. Det var vid half sju tiden och promenadtimmen led mot sitt slut. Om hon ville veta, hvarför han var vid så godt lynne, kunde han berätta att han blifvit hjuden på en herrmiddag i kaféet *Los dos Chinos* nästa torsdag. Inte för att det i och för sig var ett så stort nöje, men han hade hört, att det skulle vankas färsk lax och — ja — hon kände hans svaghet . . . Bordets nöjen voro inte de sämsta, tyckte han åtminstone. Men hvad kom det åt henne att hon kunde gå och skratta så där?

Jo, ack jo, han skulle få höra. Hon hade haft ett äfventyr. En señor hade hyllat henne i Calle Cordoba. Det är ju smickrande, när något dylikt händer en *gringa*, och det hade händt henne. Han hade romersk profil.

Så-å — romersk?

Hon nickade. Om man inte ville nagelfara honom alltför noga, ja. Han var tydligen förvånad att se något så ljuslagdt och osminskadt som hon och tog henne visst för en engelska, som var motsatsen till allt engelskt. Ja, hon menade till allt rakryggadt och okänsligt. Han tyckte visst att hon såg känslig ut — mycket känslig till och med. Han hade hopp. *Que linda*, hviskade han, och det var inte långt ifrån att hon låtit sin kvinnliga värdighet fara och sagt: *Que señor lindo. Lindisimo. Lindisisimo*. Den sista förstärkningen var hennes egen uppfinning, men hon hade inte bedt att få den stadfäst af Kongl. Akademien i Madrid. Hon hade bara lust att säga något alldeles uppåt väggarne galet. Det hela var af den mest muntrande komik. När man såg närmare på honom, var han inte så *lindo* eller intagande just, hennes tillbedjare i Calle Cordoba. Den vackra romerska näsan föreföll mer romersk än fast.

»Devoto», utbrast brodern, »Devoto Garcia.»

»Devoto», upprepade hon, »don Devoto. Det är ett vackert och uttrycksfullt namn. Är han from?»

»Fråga honom», skrattade Halvar. Garcia skulle på herrmiddagen, och man fick leta efter en mera representativ man. Han trodde sig också oemotståndlig, men hon hade varit skarpsynt — näsan var lös.

Det var historien om ett bergras i Anderna, som hållit på att kosta mannen lifvet, men det hade gått flera år sedan dess, och Devoto hade tröstat sig öfver förlusten, som ju för öfrigt blifvit ersatt på konstgjord väg. Han hörde till Rosarios blomma och gick hvarje söndag till katedralen för att titta på de señoritor, som visade sig i toalettmässan. Själf kom han aldrig längre än till trappan trots de önsknigar, som samlats öfver hans hufvud vid kristningen. Andakten kan ha sina anhängare litet hvarstädes, men om denna vackra känsla räknat på att bli bosatt hos Devoto, hade hon missräknat sig. Han svor som — ja, som en spanjor — eller hvarför gå öfver ån efter vatten — som en svensk och höll sig för resten med det slags dygder, som ej alltid gå under detta namn. Artig

och älskvärd var han, när det tjänade hans syftemål, och han skulle ansett sin dag förlorad, om han inte stått i Calle Cordoba vid promenadtiden.

»Skulle han det?» log Signhild. Hon ville tacka sin bror för de fingervisningar hon fått angående sin nye beundrare. När de träffades nästa gång, skulle de bli de bästa vänner i världen, Devoto och hon.

»Åhja», sade Drake, »åhja, det vore allt bäst, om du lät bli att sätta dig på dina höga hästar, min flicka, och krossa den stackaren med din moral.»

Hon såg leende upp till honom: »Halvar, Halvar, du borde känna mig bättre. De höga hästarne äro ingenting för mig. Då är det väl snarare det komiska . . . Ett godt skratt, du, ett godt skratt.»

»När det faller sig så», nickade han. »Det är synd att du inte upplefver en sådan här historia hvar eftermiddag.»

»Hvar eftermiddag», utbrast hon, »hvar eftermiddag! Alla goda makter bevare mig från det.»

»Jaja», mumlade han, »men jag skulle ju gifta bort dig. Hvad tusan . . . det har jag föresatt mig, och så kommer du aldrig

ut. Nästa vecka öppnas terrassen på *Los dos Chinos*, och du kan sitta däruppe och äta bakelser, när vi ha vår middag. Det finns musik där — både fiol och piano — och de påstå att det öfverglänser Buenos Aires och Paris . . . Ja, inte tycker jag det precis, det tycker jag nu inte, men i alla fall, du, i alla fall . . .»

Ja, i alla fall brydde hon sig inte om *Los dos Chinos*, det var allt hvad hon kunde säga för egen del.

Han ville inte höra några invändningar. Han skulle gå och tala med senora Eche-sortu i morgon dag. Det hjälpte inte hvad hon sade.

Hon sade ingenting, hon bara såg på honom, men dagen därpå gjorde han señoran en visit.

Ägarinnan till det vackra huset i Calle Corrientes var synbarligen förtjust att se señor Drake i sin salong och satt länge och talade med honom. Det gjorde henne så ondt om hans syster, hon höll sig för mycket inom fyra väggar, men det skulle nog bli annorlunda, bara han hade tålmod.

Señoran var älskvärdheten själf, men hvad hans tålmod beträffade, kunde det ju varit

litet större, det medgaf han. Det fanns ord, som ofta riktigt brände hans läppar, men han gjorde nog klokast i att tiga ännu så länge. Han var en hoppets lekboll — dess lekboll, señora. Stundom tyckte han sig stå vid paradiset port, och stundom var han icke långt ifrån ingången till det andra stället, hur mycket han än försökte tala förnuft med sig själf. Det var inte så roligt och inte så lätt heller, men han var rädd för det oåterkalleliga och blotta tanken på . . . Nej, nej, tiden led, han satt för länge. Affärerna, affärerna.

»Galning», sade fröken Signhilds bror till sig själf, när han steg utom dörren. Han hade mycket svårt att bevara sitt yttre lugn, men något sådant som den skrattparoxysm, som nu skakade hans innersta, hade alltid haft en oemotståndlig lockelse för honom. Det skulle vara han, som kunde ha så roligt med ett Demokles-svärd öfver sitt hufvud — det hängde ju på ett hår att hon fallit honom om halsen och friat, människan, och litet längre frist kunde han ju unna sig. Tids nog råkade han väl ut för det sorgliga dilemma att se allt gå åt skogen eller bli den tredje i ordningen af de lycklige dödlige, som Lucia Echesortu skänkt sin hand. — —

— — — Den saligen hädansofne ministerpersonens änka hade fått en så stark rodnad i sitt ansikte att hon själfmant vände sig från spegeln, i samma ögonblick hon kastade en blick på sin bild. Det fanns nog folk, som icke skulle gilla en så hög färg, men hvilken uppfattning man hade af Lucia, måste man erkänna att hon gärna gjorde hvad man väntade af henne.

Samma afton herrmiddagen gick af stapeln, hade hon bedt señor Drakes syster komma upp till henne, och när Signhild trädde öfver hennes tröskel, fick hon se en kjol af gräddfärgadt siden ligga utbredd i salongen. Med ett tjockt lager af rispuder på sina kinder stod señoran själf och fäste en diamant i sitt hår. Damerna skulle först gå och intaga några förfriskningar i all stillhet, och när herrarne rest sig från bordet, var det väl icke för mycket att hoppas få se en skymt af dem. Visserligen visste señoran att hon skulle träffa en af sina väninnor och hennes unga ogifta systrar däruppe, men för damer var det alltid litet långsamt att sitta mol allena. Flickorna tänkte naturligtvis endast på sin *novio*.

»Ja, jag vet inte», sade Signhild Drake, »jag har ingen *novio*, jag, och det finns ju rätt många, som inte äro förlofvade här också».

Den fylliga lilla rosarinnan vände sig från spegeln: »Ingen *novio*! Det skulle hon ha, *nineta*. Hon vet inte hvad hon går miste om. Alla skulle gifta sig. Det är så synd om en *solterona*.

Den andra smålog. *Solterona* — en äldre ogift flicka — — — »Somliga nöja sig med att säga *soltera*», sade hon, »spanskan är ett rikt språk».

Rikt, visst var det rikt, men Lucia Eche-sortu tänkte på något annat. Hon hade alltid beklagat de öfverblifna.

Leendet vek icke från den unga svenskans läppar: »Ah», mumlade hon.

»De kasta sig i kyrkans armar och springa i första mässan och tänka mer på själen än på kroppen. Det är inte bra ur hygiensk synpunkt sedt».

»Ur...?»

»Kära barn, det förstår hon inte, men de som varit gifta, ha ju erfarenhet.»

»Det ha de förmodligen», sade den främmande. Hon satt och lekte med en solfjäder,

som hon slog upp och ned, och hur godlynt hon var, kände señoran sig nästan förnärad. Den där lilla *gringan* tog sig en min, som om hon vore förmer än annat folk, när hon satt så där och teg, men att tige passade henne ofta bättre än att tala. Hon gjorde så underliga frågor om Rosario ibland, och ingen människa kunde öfvertyga señora Echesortu om att *gringas* i allmänhet förstå sig på hvad som är fint.

Det var mycket fint på terrassen till kaféet *Los dos Chinos*, och man fick höra utvalda musikanter spela den mest eldande dansmusik. Åtminstone eldades señoran, men *gringan* satt kall. Man var nog kall i det land hon var ifrån — i synnerhet på spinnsidan. Med det starkare könet förhöll det sig helt säkert anorlunda. Det skulle då varit både synd och skam, om något så ståtligt icke haft ömmare känslor.

»Det är hans syster», sade hon, när hon föreställde señoritan för de unga damer hon visste att hon skulle råka uppe på terrassen. Det var de fyra flickorna Ortiz med sin gifta syster och sin kusin, och kusinen borde vara något för folk, som fästa sig vid lärdom. Hon hade studerat så mycket att hon förvånat

själfva föreståndarinnan i *De förenade Hjärtanas heliga Union*, men nu förvånade hon ingen, om det icke skulle vara doña Lucia.

»Jag skulle aldrig trifts i ett kloster», sade den affidne Echesortus änka, »men så var jag ju förlofvad, redan innan jag fyllde fjorton år. Det är — tänk er — det är tjugu år sedan dess.»

»Om inte trettio», hviskade den ena Ortiz till kusinen, men kusinen var en af de högdragna och skrattade icke gärna. Det satt ju herrar vid alla borden, och de kunde aldrig få för stränga blickar, fast klockan led inemot half elfva och sederna begynte bli litet mildare.

»O, hör ni, hör ni på musiken. Det är *Pas de quatre* och där ha vi dem», utbrast Lucia Echesortu. Det var icke långt ifrån att hon omfamnat *gringan*: »Se bara — se, så glad han ser ut?»

De tio, tolf herrar, som ätit middag, stodo uppe på terrassen, och señor Drake såg sig om efter damerna.

»Tänk att det är er bror», sade en af de unga flickorna Ortiz. »Han ser inte ut som om han vore därifrån.»

»Hvarifrån»? sporde den gifta systemen.
»Är det inte Preussen?»

»Preussen?» smålog *gringan*. »Nej —»

»Det är ju Sverige», sade doña Lucia,
»Sverige —»

»Och Norge», inföll den lärda, men geografien hade upphört att intressera omgifningen.

Den främmande señoritans bror lotsade sig fram till señora Echesortu, och det var knappt ett öga, som icke täcktes finna synbart behag i en så ståtlig resning och ett hufvud, som fördes så stolt. Det kunde icke nekas att det fanns vackra män i det land han förskref sig ifrån och att de kunde visa prof på älskvärdhet. Han var mycket älskvärd mot señora Echesortu, men om det var så allvarligt menadt, var en annan sak. Ögonen lyste som fosfor i hufvudet på honom, och den elden var ingenting att lita på. Han hade ätit lax, ja, färsk lax, som kom från Paris och som gjort öfverfarten i fruset tillstånd, men middagens krydda var medvetandet att så mycken kvinnlig fägring förbarmat sig öfver det otäcka könet och satt och vändade på herrarne. Hvad honom beträffade, var det det enda han egentligen brydde sig

om. Ja, han talade nu inte om de sjutton årens löftesrika knoppning, han nöjde sig inte med löften, han ville se infriandet, mögnaden, det påtagliga. Det var ett fel, tyckte inte señoran det?

Señoran satt och sökte efter orden. Hon visste inte riktigt hvad hon skulle svara, men inte kunde hon se något fel i det, och ingen kunde säga annat än att hon var belåten. Det gick så långt att hon omfamnade señor Drakes syster, då de skildes åt, men señoritan hade icke mycket sinne för vänlighet och lade knappt märke till att hennes beundrare från Calle Cordoba, som varit middagens hedersgäst, visat sig särdeles artig den aftonen.

»Inte sant. man kan ha muntert här i staden?» smålog hennes bror på hemvägen.

Muntert? Åhjo... Hon gick och tänkte på den romerska profilen. Det gjorde hon så ofta, men i kväll var det någonting särskildt. Han hade frågat henne, om det var mycket kallt, där hon var född. Något annat kunde man visst inte fråga efter, när det gällde Sverige...

Jaså. Och hon då? Hvad hade hon sagt?

Jo. Señor Garcia kunde själf döma. Hon hade kommit hit i förfruset tillstånd som

laxen han fått till middag i dag. Det hade ju varit förenadt med fara att tina upp henne, men hvilka underverk åstadkommer inte solen i det gudomliga Rosario.

Halvar strök sig om mustachen: Nåå — hvad sa' Garcia då?»

»Garcia sa' ingenting. Det var ju något hårdsmält som anrättning betraktadt, men han smälte det. Om jag — det Gud förbjude — skulle gå och bli kär, vore det mannen. Tänk hvad jag skulle ha roligt tillsammans med honom, du.»

»Ja— på ditt sätt. Det är ju bara i Europa folk får ha godt hufvud eller kanske snarare bara i Skandinavien. Därborta sitter man inne med konsten att låta sitt andliga pund gå upp i rök och dimma, och Garcia och kolleger — det är praktiskt folk, som inte fråga efter annat än att kvinnan är fager under ögonen och att det blir luft i luckan, när de ha en affär om hand. Men detta är Sydamerika — det är tarfligt. — Ni komma inte öfverens, hvad, sydamerikanarne och du?»

»Vi ha inte gjort närmare bekantskap, det är hela saken... Om tillvaron skall synas mig något så när lockande, får hon inte

falla ihop till någonting så platt som marken under mina fötter. Här är allt jord, jord, jord.»

»Trefligt, min flicka. Det låter som om du skulle kasta tre skoflar mull på din egen graf.»

»Jaa . . . det vore inte så illa. Här hvilar dygdädla jungfrun . . . Nej, så heter det inte . . . Vi talade om det ogifta ståndet i kväll, señora Echesortu och jag . . . Det är roligt med spanskan. Man kan bli så innerligt oförskämd, om man lägger en enda liten stafvelse till ett ord. *Solterona* — det är en beteckning, som passar mig. Det låter storartadt. Ungefär som om man vandrade omkring med ett diadem.»

»Prat», log han. »Tag Garcia. Han har en svaghet för små solteroner som du.»

»Nej? Tror du verkligen att Garcia vill ha mig? Det tål att tänka på. Vi skulle bli ett vackert och tilltalande par, men bed honom komma i grekisk näsa, när han friar. Nu har jag sett så mycket på den romerska att jag fått nog.»

Drake satte nyckeln i låset och sköt upp porten. »Ja, du har väl fått nog af alltihop, du, min flicka, men sitt nu inte uppe halfva natten och fundera på detta. Man skall inte gå så där på djupet med saker och ting.»

»Skall man inte det? Åhnej, det lönar väl inte mödan», sade hon, men det var ett par mycket allvarsamma ögon, som sågo ut i pation, och när fröken Signhild mötte sin bror vid frukostbordet nästa morgon, hade hon fattat ett beslut. Hur frestande det var att inandas doften af den kulturens blomma, som slog ut sina vackraste blad i det lokala sällskapslifvet, ville hon aldrig mer gå bort. Han fick gärna komma med sina invändningar. Hon var inte rädd att få tråkigt.

Hm. Det kunde väl inte vara så upplifvande att sitta ensam från morgon till kväll.

»Åhjo», sade hon, »jag skall säga dig något. *Es kommt darauf an mit wem man allein ist.*»

»Jaså — hvem har sagt det?»

Ja, hvem . . . Det hade han nog fått erfara, hans syster hade sitt hufvud för sig och bara man lämnade henne i fred med sin kära ensamhet och sina kära böcker, var hon den lyckligaste människa på Guds gröna jord . . . Lycklig . . . Det var löjligt, hon måste skratta. Det ordet kom henne att tänka på señora Echesortu, fast hon inte tog det i alldeles samma bemärkelse. Señoran skulle vilja ställa till ett universelt bröllop för att se

mänskligheten belåten, och om fröjden också inte räckte så länge, vore välmeningen ju lika stor för det.

»Det vore den visst», log han, »det är en präktig kvinna. Hvem skulle förrätta vigseln? Hon? — Min lilla syster, sitt inte och förarga dig öfver staden här. Den har sidor, som inte är tråkiga alls».

IX.

De sista varma oktoberdagarne hade kommit med ett strålande väder, och señor Drake hade låtit draga det ljusa segeldukstaket öfver sin patio. Icke att det fanns så mycket att skydda, men solen brände het, och det stod några blommande stamrosor i krukor ute på gården, som var så godt som ett rum vid denna tid på året och där landets egna togo af sig hatten, när de kommo och skulle tala med husets herre, som icke gärna var hemma för hvem som helst på förmiddagen. Han lämnade sällan sin sängkammare förrän framemot midnatten och tyckte icke om att taga emot folk, innan han druckit sin *mate* åtminstone, men det var mest fordringsägare, som sökte honom vid någon tidigare timme, och hur missnöjda de voro att ha gått förgäfves, glömde de inte att beklaga sig öfver hettan för Sarita, som aldrig lade af sitt huckle och som såg lika

ledsen ut på förmiddagen som på eftermiddagen.

I ondt väder och i godt väder hade hon en halsduk lindad kring halsen, och hur ofördunkladt solen ville lysa från en molnfri himmel, klarnade hon inte upp för det, när hon kom och bjöd señoritan hennes *mate*, men en morgon blef hon stående på tröskeln i stället för att gå sin väg, så fort hon sträckt fram kurbitsflaskan, som hon eljest brukade. Det stod någon därute, som inte ville gå in i salongen, fast señoren hälsat och sagt att han skulle vara klädd om en liten stund och att señoritan skulle hålla den främmande sällskap.

Signhild lade bort sin *bombilla*¹ och öppnade dörren. »Jag?» sade hon.

Ute i pation gick en lång, mager figur, som hon icke kände igen i första ögonblicket, men då hon fick se ansiktet, knäppte hon ihop sina händer. »Herregud — en landsman — — Herr Dahlberg säger inte *que frio* och *que calor*.»

Den andre såg något förvånad ut vid denna hälsning. »Det är jag», fortfor hon,

¹ Sugerör af silfver, som begagnas till *mate*.

»Halvars syster. Jag har bedt honom så mycket att han skulle föra oss tillsammans. I ordets hela bemärkelse äro vi väl främlingar här, vi två.»

Det var en ännu ung man hon talade till, och hon visste att han var dödssjuk. Hans ögon lyste med den glans, som är egenomlig för lungsiktige, och han skiftade färg, när han såg nedåt sin alltför blankborstade rock . . . Hvad fröken Drake beträffade, var hon ju nykommen, men han hade varit här länge.

»Ja, ja», nickade hon, »det vet jag, det betyder ingenting. Sådana människor som vi mötas väl inte hvar dag. Jag menar . . . Herr Dahlberg tycker ju inte heller om folket här . . .»

Hon hade tydligen bragt honom en smula ur fattningen: »He ja — tycka om dem, det är ju en sak för sig, och det vill jag nu inte precis påstå att jag gör, men nog är det en ganska vacker afkomma, när man betänker att fadern eller farfadern bordt vara ett huvud kortare vid den tid han kom hit, ifall lagen haft sin gång.»

»Nej — åhnej . . . Fortsätt, herr Dahlberg. Det där tycker jag om.»

Den ännu unge mannen i den alltför välborstade rocken kastade en blick på sin landsmaninna. Det var nog en ganska egen människa, men inte var det så lätt att vara rolig på uppfordran, och han sade ingenting.

Fröken Drake hade däremot blifvit meddelsam. Hvilka typer, dessa sydamerikanare. Nog voro de i många fall så mycket *rasta* man kunde begära här i Rosario. Herr Dahlberg var ju i en skola, hade hon hört af sin bror.

Joo, det var han, men det fick nog betraktas som förspild möda. I Sydamerika föddes barn som professorer, och då var det ju inte underligt att de kunde låta en lärare få höra saker, som han aldrig drömt om. Se, fröken, det var ett omvänt förhållande — den, som skulle undervisa, den fick sitta på skolbänken, om han inte tog sig i akt och kom med opopulära namn. Den dag i dag fanns det inte ett opopulärare namn i Argentina än Napoleon. Den lille korporalen kunde passa för det lilla Europa. Härute i Sydamerika hade det funnits en man, som gick utanpå både honom och Cæsar och Alexander. Kände fröken närmare till San Martin?

Nej, inte närmare. Det var ju ett namn som så många andra, och nog tyckte man att både Cæsar och Alexander skulle sluppit att komma alldeles i skymundan för att nu inte tala om Napoleon.

Man tyckte så, ja, man tyckte så, men det var ett misstag eller rättare sagdt ett nytt bevis på dumheten i gamla världen. San Martin hade slagit dem ur brädet. Historien, det var han, liksom geografin var de fjorton provinserna i Argentina. Hvad däröfver är, är bara luft.

Ja, men när man tänkte på skolprogrammen, lät det annorlunda. Hennes bror sade att —

Löjtnant Drake, ja. Löjtnanten var argentinare, och proselyter äro ju mycket hetare än troende af äldre datum, hvilket för öfrigt icke hindrade att hvad som stod på skolprogrammen var storstatligt. Om niondedelen genomfördes, skulle man vara kunnigare vid floden Parana än i den gamla lärdomsstaden vid Fyris å, och i hvarje fall tjänade det, som stod på de där programmen, till att hvitglödga patriotismen. Fröken hade kanske märkt att den brände, så att det osade om den här?

Åhja, nog hade hon märkt det. De hade bara så litet att komma med och —

Litet? Litet? Ack, fröken . . . Hvad betyder stackars lilla Europa? Världshistorien börjar med upptäckandet af Amerika.

»Men», log hon, »det är ju ändå vi, som upptäckt dem.»

»Hm ja», sade han, »såvida det inte är de, som upptäckt oss. Det måste man hålla sig beredd på att få höra.»

»Det är inte möjligt, herr Dahlberg», utbrast hon.

»Fröken Drake, tro mig, här är ingenting omöjligt. Vår historia är amsagor för att roa barn. Det blir så lätt och bekvämt att aldrig gå mer än tre, fyra hundra år tillbaka i tiden. Forntid och medeltid är på sin höjd något för konstnärer och skaldar, som skulle funnit på andra galenskaper, om de inte haft detta att sysselsätta sig med, och poeter äro ett släkte, som man gör bäst i att lämna åt sitt värde. Här har det ju inte funnits några att tala om — tills dato åtminstone — men om de inhemska diktarne inte stå på parnassens höjder, kan man tryggt säga att världslitteraturen blottställer sig för att en dag bli utskrattad, som inte kryper

i skamvrån och sitter och väntar på Argentina.»

Hon endast skakade på hufvudet: »Hvad ni hatar dem», mumlade hon, »hvad ni hatar dem.»

»Åhja», sade han, »hata, det har jag kanske lärt här. Har man inte tillgång till något bättre, får det väl duga i vår syndiga värld.»

»Hör nu, Dahlberg», ropade en röst från salsfönstret. »Dahlberg, stå nu inte och prata dumheter med henne. Här är jag.»

Fröken Drake vände sig om och såg på sin bror. Det syntes att han nyss börjat sin dag och klockan led inemot elfva, men det käckä, friska ansiktet var så uthviladt som om han icke nöjt sig med ett par timmars sömn, och det dröjde icke många minuter, innan hon lämnade de bägge herrarne. Halvar hade tydligen vaknat på rätt sida och narrade Dahlberg att draga på munnen åt en rolighet. — Det var ingenting roligt, som kunde få henne att skratta den förmiddagen, och det led inemot kvällen, när hon återsåg sin bror. Han hade gått ut med svensken och frukosterat med den käre Funes, sin advokat, som han mötte i en lycklig stund.

Mannen hade haft en sällspord framgång, och Drake höll en tidning i handen, då han kom in till sin syster.

»Här står det också», ropade han. »Garcia är frikänd.»

Signhild, som satt i förmaket och sydde, gaf sig god tid att träda på nålen. »Jag visste inte att han låg i delo med rättvisan», sade hon frånvarande.

Halvar slog sig ned i fönsterkarmen och slätade ut tidningen. Aldrig tänkte hon på annat än sin tillbedjare, men det var inte han, det var en brorson till honom, som hette Emilio Fernando, om det roade henne att höra det. Denne unge Emilio, som nyss fyllt femton år, ville stjäla 500 pesos från sin pappa och blef tagen på bar gärning och jagade en kula genom hjärtat på sitt faderliga upphof. Han hade suttit fängslad, men blef frikänd i går, tack vare Funes. Man är väl inte argentinare för intet. Hvilka egenskaper man fränkänner dem, måste man säga att vältalighet, det är något de förstå sig på. Funes hade hedrat sig. Och Herregud — ett barnsligt oförstånd, det är väl ingenting att låta en fjortonåring, eller hur gammal han då var, få lida för.

»Det är väl inte det», sade Signhild.
»Jaså, han satt ändå inne, den där Emilio?»

Joo. Jo. Han hade suttit inne. Det fanns god vilja hos rättvisan — det fanns det visst, men naturligtvis gjorde man uppehållet i en straffanstalt så lätt och angenämt som möjligt. Lagens tillämpare kunde ju aldrig veta, om de inte måste krypa in själfva nästa gång.

»Det är godt att kunna skratta», kom det mycket lågt från fröken Drake. »Du kan den konsten, min bror.»

»Nå, hvarför skrattar inte du då?»

»Ja . . . jag vet inte. Ibland gör jag mitt bästa, men så kommer det tider, då det är omöjligt för mig. Hvad man är lycklig därhemma ändå.»

»Tror du verkligen att det är så mycket bättre där då?» frågade Halvar. »Ja — det förstås — nog är det väl lite annorlunda, men här ha vi helt enkelt inte hunnit lägga oss till med några högre dygder. Låt oss få ett par tre sekel till på oss, så får man se. Vi stå ju i vår första ungdoms blomma, och om man ger en lugn och besinningsfull pröfning af saker och ting tusan på det stadiet, är det väl inte så underligt. Jag tycker vi äro så bra vi kunna vara . . . för våra år.»

»Ja — det kan ju så vara. Det är ett sätt att se saken, men inte är det någon friskhet i det ungdomslynnnet. Det finns ett fult ord, som heter utlefvad.»

»Ja ja, men det vet du inte hvad det är, lilla syster. Jag medger — vi ha sidor, som inte tala till vår fördel. Vi äro lite glämiga ibland, he — där sitter hon och tänker på sin Garcia — men besinna, hvilka framsteg vi gjort. Fortfar det på det här viset, får gamla Europa se sig om efter sin rangplats. Framtiden — det är vi.»

Hon satt och smålog. »Så underligt . . . För många ligger det en sådan magi i det ordet, men jag tänker ibland om kvällarne: Om jag inte vaknade i morgon, vore det bara godt.»

»Så . . . Nu börjas det, sa' den som . . . Förlåt, förlåt, man skulle vara allvarlig och djup, när man talar med dig. Det sa' jag också till Dahlberg. Han kan aldrig få hvad han säger nog saltadt och peppradt, han har gått och blifvit bitter. Det händer de kära svenskarne. De äro så försynta och undfal-lande att man tycker det är den enklaste sak i världen att se dem öfver axeln och narra dem. Han får ju inte ut sin lön, och så går

han och säger elakheter. Det är en liten ersättning för honom, och han är ju inte dum ibland.»

»Åhnej», sade hon. »När han talar om Sydamerika, är det som om man stod och stirrade ned i en brunn.»

»Det är någonting för dig, du. Djup, det skall man vara. Är man inte djup, kan man hälsa hem.»

»Hm — djupsinne, det är annars hvad jag minst begär af folk.»

»Det är då tur», nickade han, »för härute växer det inte på träd, och jag kan inte se annat än att man har lika roligt för det.»

»Har du verkligen så roligt? Jag vet inte — jag tycker att för oss svenskar —»

»För svenskar . . . Inte är det väl tråkigare för dem än för engelsmän eller tyskar. Härute är det hugget som stucket — en ryss, en fransman eller en bulgar, och i ett kommande sekel försvinna alla sådana små skiljaktigheter. Det är framtiden — amerikan, afrikan eller europé.»

Signhild Drake satt och betraktade sin bror. »Och det skulle inte göra dig något att vara europé rätt och slätt?»

Han såg på henne: »Hvad i all världen vill du att det skulle göra mig?»

Ett par ögonblick var det fullständigt tyst i rummet. »Jag trodde ändå att du var svensk», sade hon slutligen.

»Svensk — visst är jag svensk mer än något annat, men jag skulle säga dig en sak . . . På afstånd förlorar allt det där sin betydelse. Fosterlandskärleken gör sig bra på nära håll, men här i Argentina har man sannerligen annat att tänka på.»

»Ja», mumlade hon, »här i Argentina är det högsta i en människa dömdt till undergång.»

»Nej, vet du, min flicka, tag det lugnare, det högtidliga passar ändå inte riktigt för dig.»

»Kanhända . . . Du känner mig inte, Halvar. Jag tror inte det finns många, som känna mig.»

Hans läppar krusade sig till ett leende. »Du är ett alltför sammansatt instrument. Vi är' bara klåpare, när det gäller något så ömtåligt som lilla Signhild.»

Hon satt och såg på honom. »Ja — många af er. Du har nog rätt. Halvar — Halvar låt mig resa hem.»

»Men», utbrast han, »hvad i all världen . . .
Har du förlorat ditt förstånd?»

Vid hans fötter låg en kvinna med uppsträckta händer och tårdränkt, bönfällande ansikte. »Jag dör här. Ser du inte — jag dör här . . . Själfva luften kväfver mig . . . Jag kan inte andas . . . Jag längtar, längtar, längtar efter något hederligt.»

Han grep henne omildt om handleden. »Du vet inte hvad du säger. Visst får du fara hem, när du så önskar. Jag håller dig inte kvar.»

Hon reste sig lugn, förvandlad. »Det är inte du. Det är landet. Förstår du inte det?»

»Jag förstår bara att ni är' galna. Åt fanders med allt hvad kvinnor heter. Hvad i helvete hade du här att göra?»

Han talade så häftigt att han ryckte i sin krage och slet upp halsduken som för att få luft. Signhild Drake stod alldeles stilla. Hennes ansikte var orörligt.

Halvar, som gick fram och tillbaka, vände ett par tre gånger på hufvudet och betraktade henne. Uttrycket öfver hans sammandragna panna var ett helt annat, då han plötsligt hejdade sig och kom fram till henne. »Seså — det menade jag inte . . . Det har jag nog sett

— du passar inte för Argentina. Vi ska tala vidare om din hemresa. Det är en afgjord sak . . . Men så se då åtminstone på mig. Ena ögonblicket är det en passion, som spränger alla dammar, och andra ögonblicket står hon som död. Fortsätt, fortsätt bara, om det roar dig».

Dörren föll igen efter Halvar Drake och hans syster stod och såg ut i rummet: »Ja», mumlade hon.

»Stör jag?» frågade en röst bakom henne, och señor Granada steg in i salongen. Han hade varit inne hos hennes bror och ville betyga husets unga värdinna sin vördnad, innan han gick.

Hans vän Drake, som följt honom till tröskeln, vände strax tillbaka till de papper de bägge herrarne roat sig med att läsa igenom, om det nu varit ett nöje för tjänstemannen vid Köpmansbanken. »Jag tror señoritan sitter och drömmer», sade han. »Det ser ut som om ni skulle varit i en annan värld.»

»Det har jag kanske också. Man har roligare där ibland.»

»*Sueca*», hviskade han.

»*Sueca* — det låter vackert, och det är

också vackert att vara svensk. Jag menar —
det finns så mycket, som —»

Deras blickar möttes och hon smålog.
»Hvad var det jag ville säga? . . . Jo . . . Vi
ha en liten svaghet för att fantisera. Det är
det ledsamma med många af oss . . . Vi be-
gära ofta det omöjliga af lifvet, och det är
en galenskap.»

»Men —»

»Var inte rädd, señor. Ofta, inte alltid.
Om det också är litet töcknigt ibland, ha vi
våra ljusa mellanstunder — mer eller mindre
sällsynta naturligtvis. Mina räcka aldrig länge,
och jag färdas helst uppe i molnen. Det är
mina jaktmarker, det blå.»

»Det blå — — Där träffas vi nog
inte, men om vi skulle träffas . . . Hvad är
det för en himmel señoritan helst flyr till i
Rosario?

»Den öfversta», sade hon, »den allra öf-
versta, som ligger längst bort. Där uppe är
det många boningar, men det finns inte plats
för Argentina, och det är därför man är så
lycklig där.»

»Ja ja, det kan så vara. Vi ha gifvit
idealen respass, som señoritan nog märkt.»

»Åhja, det dröjer inte så länge, innan

man märker det. Det skall ju vara ett framtidsland framför alla andra, men jag tror det finns människor, som inte vänta sig stort af framtiden . . . Det är egendomligt hvad man blir kär i döden i Sydamerika — — —»

Han stod färdig att lämna henne. »Ja, señorita, men när man varit här så länge som jag, är man icke längre hvad man var . . . Tro inte jag finner det underligt att ni vantrifs. Jag förstår er bättre än ni anar.»

Mer än hon anade? — — Han gick ut i pation, och hon hörde honom öppna dörren till Halvars rum. — — Om han förstod henne, kunde han ju varna andra för misstag, skriva en etikett och fästa om hennes hals: Fröken Signhild. Sprängbart ämne, fullt af ytterligheter. *Himmelshoch jauchzend und zum Tode betrübt.*

X.

På bakgården, där hönsen kacklade och solen sken, stod Signhild blinkande mot ljust, med handen öfver ögonen. »Señor Granada kommer ensam», sade hon, »vi bli bara tre till frukost, Sarita.»

Med sitt huckle öfver hjässan låg *chinan* på knä framför en vedkubb och nackade en höna. Att kasta hufvudet till katten var hennes svar, och senoritan vände sig om och öppnade grinden till pation. Hennes bror, som gick och tittade på stamrosorna, såg icke belåten ut. Lika långa som hans hand var bred hängde grågröna gräshoppor på grenarne, och han fångade dem och krossade dem under sina fötter. Natten hade varit sval, och solen hade icke hunnit tina upp dem, men Signhild stod bara och såg dem flyga.

»Är det landsplågan, som kommer på sådana trollsländevingar?» sade hon.

Han kastade ett par tre stycken i marken. Hon kunde nog tycka att det var vackert att se på dem, men det var trollsländor, som man inte blef glad af ute på El Ombu åtminstone. På tal om estancian ville han säga att hon slapp frysa därute nu, om hon reste dit och stannade några veckor, och det tyckte han att hon skulle göra att börja med. Sedan fick man se.

Hon hjälpte honom att fånga gräshoppor. Sedan — hvad var det han menade?

Åhjo. Hon ville ju inte stanna kvar i Argentina, och nog skulle hon komma hem alltid, men hon kunde väl ge sig till tåls, tills det kom någon annan i huset. Hon kunde ju få en svägerska snart nog.

Fröken Signhild brast i skratt mot sin vilja. »Åhnej — Halvar — inte den minen. Hvarför skall du narra mig att tänka på Lucia, hvar gång du talar om att gifta dig?»

Narra — det var inte narri alls. Man kunde aldrig veta hvad framtiden hade i beredskap. Ja — nu kunde hon skratta — hon skrattade inte i går kväll.

Hon stod och såg ut öfver pation: »Det

kommer en sådan förtviflan öfver mig ibland», sade hon sakta. »Jag tycker det är så sorgligt att människosläktet är hvad det är och . . . Där hemma — där finns det ändå mycket, som är vackert — — — Heder, ack, heder —»

Han nickade: »Så ja — full orkester — fortissimo.»

»Åhnej, Halvar. Jag vet inte — har du aldrig känt hvad det är för en allt uppslukande lidelse att sträfva efter att kunna bära sitt hufvud högt?»

»Det trodde jag var något man förstod sig på här», sade han med en glimt i ögonvrån. »Tänk på corson —»

Hennes ansikte blef alldeles hvitt. »Jag är ändå dum», mumlade hon. »Jag skulle — ta allting förnuftigt och framför allt aldrig tala så som jag talade med dig.»

Han ryckte på axlarna ett par gånger efter hvarandra, och som hon stod och betraktade honom, tänkte hon på att han snart varit tio år i Argentina. Hos landets egna fick man ofta se den rörelsen.

»Det här kommer från Dahlberg», hånlog han. »Du skulle göra mig ett nöje, om Granada slapp umgälla att din käre landsman inte haft tur här i landet.»

Hon svarade ingenting, hon vände sig bort. »Granada» — hviskade hon...

* * *

Frukosten led mot sitt slut, då señoritan reste sig från bordet och sprang fram till fönstret: »Se, se — hela himmelen är svart af svärmen. Det är som hvad man läste i Bibeln om Egyptie land.»

»Det här är någonting för henne», sade Drake, som visade Sarita, hvar hon skulle sätta kaffekannan. »Nu glömmet hon allt.»

»Har señoritan aldrig sett gräshoppor?» frågade husets gäst.

Den unga värdinnan vände litet på hufvudet. Åhjo, visst hade hon det, men de voro knappt tiondedelen så stora och kunde inte flyga. »Halvar», ropade hon, »kom skall du få se — nu drar det förbi, hela molnet.»

»Ja, hvad tror du jag bryr mig om det? Det är gamla bekanta. Kom nu och drick ditt kaffe och låt dem slå sig ned hvar dem lyster, bara det inte blir här i staden eller på El Ombu.»

»Ack», sade hon, »det är ju hemskt. Tänk om de förstöra hela pampan för mig.»

»Åh, var lugn, du», nickade brodern, »pampan har stått sig mot det, som var värre än svärmen där. Folk får säga hvad de behaga», vände han sig till Granada, »det är framtidens skattkammare, det».

»Misstag, misstag, min bror», kom det från señoritan. »Det finns ju ingen svartmylla här. Matjord, det brister. Så länge världen stått, har det ju inte funnits mer än några grässtrån här och hvar. Jag tänker alltid på hjässor med klen hårväxt, när jag ser pampan. Inte är det någon möjlighet för hvarken människor eller djur att frodas här, inte. Det är ju inte tänkbart ens.»

Jaså, det var det inte? Hade hon inte sett skelett af både noshörningar och elefanter i La Platas museum?

»Joo, jo... Elefanter... Det vill synas som om det funnits elefanter här, när det fanns palmer på Grönland, men plantor? — Aldrig i evighet.

Drake skakade på hufvudet. Han visste inte, om han skulle skratta eller gråta. »Där ser du hur hon behandlar naturvetenskapen, Granada», sade han.

»Naturvetenskapen får ta mig som jag

är», log hon. »Inte kan han begära att jag skulle förändra mig bara för hans skull.»

Halvar satt och såg på sin syster. Om hon också inte ville bli tagen på allvar, kunde det roa honom att göra det ändå.

»Gud vet hvad som är det starkaste hos er, kärleken eller hatet», begynte han. »Allt blir lidelse och flammor. Kvinnokönet är ändå en egendomlig naturens produkt.»

Granada höll sina ögon fästade på señoritan och señoritan vände ansiktet mot sin bror. »Tycker du det?» frågade hon.

»Ja», sade han, »det tycker jag. Man skall inte begära någonting liknande förnuft eller besinning af er. Instinkt, det är det hela. En yra af känslor, där inte hin onde själf hittar ut eller in ibland.»

»Åh», mumlade hon halft road, halft allvarsam och sköt bort sin kaffekopp.

»Hvad nu gräshoppan angår, så hålla de på med undersökningar», återtog Drake. »Det kommer till och med folk från Skandinavien, som reser omkring och tittar på henne och skrifver afhandlingar.»

Signhild betraktade honom. Det var det svaga könet, som skulle vara så oberäkneligt... Och det starka då? Han var tio

tusen mil från hvad han sade nyss. Det lät ju inte så vänligt, men en smula kvinnoförakt mer eller mindre, inte betydde det något för en, som druckit den drycken ur en bågare så stor, så djup, så bräddfull att måttet var rågad för seklernas sekler. Sexus sequior — den värdesättningen fick kvinnan väl nöja sig med, men det var eget i alla fall hvilket behof mannen hade att känna och njuta sin öfverlägsenhet. Icke skulle han väl uppskatta tillvaron till dess fulla värde, om han icke hade den tillfredsställelsen att se ned på det motsatta könet. För många var det nog en krydda, som höjde lifvets torftiga anrättning till en något så när smaklig måltid, och det var dem sannerligen väl undt.

»Hvad är det señoritan har så roligt åt?»
sporde Granada, som kom fram till henne.

»Roligt?» sade hon. »Jag vet inte. Det var något jag tänkte på.»

Han stod och betraktade hennes ansikte.
»Jag frågar bara, därför att allt, som rör er, rör mig.»

»Men, señor ...»

»Kommer du?» ropade Halvar och Granada sänkte sin röst: »Det är sant, señorita.

Jag kan känna mig mycket lycklig och mycket olycklig, när jag ser på er.»

De bägge herrarne hade försvunnit, och fröken Drake stod kvar i rummet och smålog för sig själf. Alldeles okänslig för smicker var hon kanske icke, om det också var en liten skillnad på henne och rosarinorna. Enligt lokala begrepp skulle hans ton och blick väl varit något oemotståndligt . . . Don Miguel, don Miguel . . .

Med en sprittning öfver läpparne begynte hon gå fram och tillbaka. Aha, aha, mig vill han fånga . . . Se inte så förledande på mig, señor. Vi ska vara kloka och förståndiga. Det hindrar ju inte att vi kunna ha treffligt i hvarandras sällskap, mycket treffligt till och med. Hon är inte så oäfvnen, den här Signhild, om man tar henne förnuftigt och låter bli att försätta hennes inre i svallning. Det skall man akta sig för, ty då, då, då, don Miguel —

En gräshoppa, som råkat vilse, föll in i rummet, och hon kastade henne genom fönstret och gick ut i pation. Några enstaka flyktningar kretsade omkring stamrosorna, eljest var den stora svärmen försvunnen, men hon stod stilla och såg ut i luften.

Rosor... rosendoft... En sådan förkvinligad smak de hade i alla fall, männen härute, som tyckte om parfym. Bara man kom in i ett rum, som han gått igenom, andades man in Miguel Granada, och hon kunde nästan varit frestad att säga... Säga hvad? Det gör mig ett stort nöje att stå i fulla fem minuter och känna eftersmaken af de goda saker señoren håller på sitt rockuppslag, och jag är säker på att jag vet hvad det är för en sorts cigarrer señoren hyser förkärlek för. Om han trott att hon var från sina sinnen, skulle han kanske kommit sanningen ganska nära. Något så dåraktigt som hon hade han väl aldrig drömt om. Kunde han fatta hennes lynnes irrfärder och säga, hvarför hon ofta var så sorgsen och någon gång så glad? Kunde två människor förstå hvarandra, dela visshet och aning, hjärta och själ — vara ett i anden, mer enhetliga än man är i sin längtande, sökande ensamhet? *Han* var icke ensam eller hade åtminstone icke varit det länge. Icke skulle det passat señor Granada... Då passade det nog bättre för *suecan* här.

Suecan skulle inte beklaga sig, fast hon var i Argentina. Om hon gråtit i går, hade hon skrattat i dag, och när det en gång blef

bröllop i huset, kom hon väl bort. Till dess gällde det bara att icke gå och vara olycklig öfver Dahlberg, Funes och unge Garcia, om det var de, som gjort henne olycklig i går, eller om det var något annat, som icke skulle upphöra att kasta skugga öfver hennes stig, så länge den stigen icke hunnit det mål, där alla stigar sluta . . . Hvafalls? Om hon stod och drömde? Åhnej, inte egentligen. Jaså, herrarne ämnade sig ut nu?

»Med din tillåtelse», sade hennes bror. Det var söndag och de skulle taga en vagn och fara till corson, som hon ju aldrig ville se för sina ögon mer, och nu undrade Granada om hon inte ville göra litet musik först. Han vågade inte be henne själf.

»Är han så rädd för mig?» smålog hon. »Det skulle han inte vara. Jag är inte rädd för honom alls.»

»Ja, du är inte rädd för något, du», skrattade Halvar, »men akta dig. Det är en farlig *Don Juan Tenorio*.»

XI.

Fast han låtit Sarita spruta både väggar och golf i pation, tyckte husets herre att värmen började bli olidlig. Man hade icke hunnit längre än till början af December, men det var ögonblick, då man kunde tro sig vara midt i Januari, och hemma hos sig generade han sig sällan att gå i skjortärmarne — det var bara det att hans syster aldrig kunde finna sig i att det var skick och bruk i Rosario. Hon hade varit på El Ombu ett par veckor och kommit hem igen, och han kände sig frestad att tänka på Motvalls käring — ju hetare det blef och ju mer annat folk beklagade sig, ju bättre trufdes hon i Argentina. Det var icke han, som skulle läst eller mucicerat i den allra starkaste värmen, men hon fördjupade sig i böcker, som hon fått låna af

Granada och som hon lika gärna skulle kunnat studera ute på El Ombu som här.

Det stod en koffert utanför dörren till hennes rum, och som Drake gick öfver pation, såg han att den var packad. Själf satt hans fröken syster och spelade inne i salongen. Han var icke mycket hemma i musik, men kunde näppeligen tro att det var Mozart eller Beethoven han hörde. Snarare var det något Wagnerartadt, som hade mycket litet släktskap med Wagner, och sannerligen småsjöng hon inte, flickan, där hon satt i sin ensamhet.

»Var så god och var tyst», sade han, i det han trädde öfver tröskeln. »Det ser ut som om du ändtligen beslutat dig för att resa i eftermiddag. Men så sluta då med den musiken. Hvad är det där?»

Hon såg upp från pianot: »Jo, ser du — det här — det är ett uppkok på treklängen, som jag själf funnit på och sätter ord till. Ett recitativ, förstår du. Litet om pation och den här dagern och litet om morerna och Tusen och en natt.»

Han kom fram till henne. »Men hvad ha morerna att göra med pation här?»

Inte det ringaste — hon hade bara läst någonting om Spanien, och så kom det i recitativet alltsammans. »Det är den här dagern», sade hon, »den här dagern . . . Ack, när det blir ett immigt gult ljus därute och samma gula imma här. Man går och man rör sig liksom alla andra dagar och ändå är det inte samma värld. Om man skall tro på reinkarnationen, så har jag bott under ekvatorn i ett annat lif.»

»Jaså, har du det. Gratulerar. Det är en erfarenhet, som jag inte afundas dig. Du skulle bara vara tvungen att arbeta, så fick du se.»

»Arbeta», utbrast hon, »jag skulle kunna arbeta oafåtligt med dessa mina bägge händer — sy, spinna, väfva — hvad betyder det när sinnet är så sjungande lätt? Jag tänker, jag lefver, jag har tio tusen själar så visst som en.»

»Ja», nickade han, »ja, min lilla flicka, det är en god sak att vara fantast, men var så snäll och lämna pianot i fred ett par timmar. Jag väntar Granada, och vi ha litet allvarsammare saker att syssla med än treklängen, som nog kan vara intressant i och för sig.»

»Ja», sade hon, »ja, det skall jag, men där kommer Sarita. Hur allvarsamt det blir därinne hos dig, får du inte glömma din *mate*.»

»Det få vi se», mumlade han, och det såg verkligen ut som om han skulle varit strängt upptagen den dagen; han och señor Granada hade så mycket att tala om att de sutto lutade öfver skrifbordet i flere timmars tid. Då de slutat sina öfverläggningar, föreföll det som om de skulle varit mycket tankfulla bägge två, och Drake var så het att han ryckte knappen ur sin halskrage.

»Jag tror det är den varmaste dag vi haft ännu», sade han. »Du är ju inte rädd för tvärdrag, Granada.»

»Åhnej», smålog spanjoren, »men hvad säger señoritan?»

»Hon säger ingenting alls», lät det utifrån pation, »hon är älskvärdheten själf i dag.»

Granada stod och betraktade en bok, som låg i salongen. »Jaså, señoritan far till El Ombu. Tänker hon stanna länge?»

Brodern ryckte på axlarne. Det berodde på från hvilket håll vinden blåste. Nu kunde hon ju inte tänka sig en större lycka än att

sitta här. Åhja — det var ganska nytt. Det började på samma gång som den här värmen.

Spanjoren såg ut som om han icke visste hvad han skulle säga. De tunga, bruna ögonen flyttade sig blott från Drake och till en gestalt, som gick och vattnade ute i pation.

»Har señoritan försonat sig med Rosario?» frågade han.

»Så länge det räcker», nickade brodern.

»Vänta — nu skall jag aflösa hennes nåd.»

Han gick ut och tog vattenkannan från sin syster. Hon fick ursäkta, men han tänkte spruta väggarne. Det var ju så hett att man kunde kvävas i dag.

Señoritan steg in i salongen. »Är señor Granada också rädd för värmen?» sade hon.

Han skakade på hufvudet. Inte så som Drake. Och señoritan beklagade sig inte — blef tiden aldrig lång, hon var ju så ensam?

Hon stod och såg ut i pation: »Ensam — visst är jag ensam, men hvilken ensamhet —»

»Och señoritan kommer från nordén», mumlade han, »hur underligt.»

»Ja», svarade hon, »jag kommer från nordén, men jag har sett annat än is och snö. Vi ha en vår . . . en vår . . . Det skulle seño-

ren kanske inte förstå, men hösten är också vacker — så genomskinligt klar och spröd — och jag, som är så glad i värmen, tycker mycket om en riktigt kall vinterdag, men det skall snöa, och solen skall lysa på allt det hvita, och sinnet skall vara hemlighetsfullt tyst som en frusen sjö.»

»Och Argentina kan inte ersätta något af allt detta?» frågade han som om han väntat sig en hel del af svaret.

»Argentina!» utbrast hon. »Jag förstår kylan, när man kan elda, inte när man bränner kol i eländiga fyrfat som här.»

»Då skulle señoritan nog inte finna sig i Spanien heller», sade han med sitt mjuka leende.

»Nej, det kan nog hända, jag har säkert lefvat under en mycket hetare himmel i en annan tillvaro, men det är detsamma. Jag tror ändå att jag skulle kunna trifvas i ett af era moriska palats, där springbrunnen sprider svalka i pelargången och där — — — Det skulle vara för hundratals år tillbaka och man får väl tänka sig att det fanns sagoberätterskor, som skulle visa att sägnerna ur Tusen och en natt höra hemma i marmorgården.

Här finns det hvarken marmorgårdar eller sägner eller sagoberätterskor —»

»Jo», sade han, »jag inbillar mig att jag hör en saga nu.»

De tunga, bruna ögonen hvilade en sekund på det ljusa ansiktet vid hans sida och vände sig bort. Ute i pation kom Sarita med sin eviga *mate*, som hon räckte husets unga värdinna, och när Signhild Drake tog kurbitsflaskan, kom hon att se på señor Granada. Han hade fått något så underligt frånvarade i blicken. »Ah», sade han, »dricker señoritan också *mate*.»

* * *

Hur van señora Van der Oost än var att aldrig tänka på någon omväxling för egen räkning, hade hon svårt att fatta att hennes husbondes syster icke fann dagarne långa på El Ombu. Ty med undantag af de ridturer hon brukade göra, när någon af *peonerna* kunde följa henne, hade hon intet annat nöje än att sitta och spela på klaveret eller gå ned till floden och stå och fundera på bron, som blifvit avslutad i en sådan hast att där icke en gång fanns ett räck, och flamländskan hade icke kunnat låta bli att kasta fram ett par

ord om att det icke var så välbetänkt. *Peonerna* hade ju ridit förbi ett par gånger, och man hade hört så många stygga historier om öfverfall. Inte för att hon trodde att *de* kunde ha något ondt i sinnet, men ändå Att stå så där ensam var ju inte skick och bruk här, och man måste vara försiktig. Var det verkligen en förströelse, ville hon ändå ingenting säga. Det var inte så roligt på *estancian* och inte i staden heller, efter hvad man kunde förstå. Nyligen hade *señoren* låtit föra ett femtiotal kor till *Rosario* och sålt dem till underpris; han var i stort behof af pengar, och det var så mycket att göra på *El Ombu* att *peonerna* fått välbehöflig hjälp af den *gaucho*, som uppehöll sig i *ranchon* allt emellanåt och som skulle vara kusin till *Sarita*. Han hade förlorat sitt ena öga i ett äfventyr han råkat ut för och såg icke glad ut, och en afton, då de andra voro upptagna hvar på sitt håll, blef det han, som fick stiga till häst och följa *señoritan* på hennes ridtur. Ehuru väl *Poncho*, som *Camilo* ridit in åt henne, gick som ett lamm och det var ett förtjusande väder, talade hon icke om att förnya promenaden nästa eftermiddag. Det föll sig så att det icke fanns någon annan än den enögde,

som var ledig den kvällen heller, och hon tycktes icke angelägen om att få honom till sällskap.

»Hvad är det för en människa?» sporde hon señora Van der Oost, men señoran kunde icke ge något bestämdt svar på den frågan, hon kände honom så litet. Det enda hon visste var att han brukade komma till estancian för Saritas skull. Han var svag för den lilla *chinan*, men *chinan* brydde sig inte mycket om honom. Så stilla hon gick med sin värld, hade hon sina griller. Folk sade att hon blifvit förgjord. Hon hade en faster eller moster, hvad det då var, och den mostern kunde förgöra folk och ge dem safter — — — Ja, señoritan skulle inte skratta Sådan hon gick och stod där, hade señora Van der Oost varit så utsatt för trolldom som någon kunde vara. Den där Dominga hade kommit och räckt henne en ros. — Dominga, det var namnet på den gamla hexan.

Jaså, Dominga . . . Och rosen, hvad var det för märkvärdigt med den?

Jo, den, som tog emot 'na och luktade på 'na, begynte yra, och i den yrseln kunde man säga saker och göra sig skyldig till dåd,

som man aldrig skulle begått, när man var vid sina sinnens fulla bruk.

Señoritan sade just ingenting, men när hon red ut nästa gång, roade det henne att taga vägen förbi ranchon. Om Dominga odlade rosor hemma hos sig, var det åtminstone inte utanför jordkojan, där det endast växte en smula ogräs. Ett stycke från dörren stod en trefot med en kaffepanna, och inlindad i trasor satt en gammal kvinna på tröskeln och drack *mate*. Under det framskjutande hucket sågo ett par ögon rakt ut i luften, och då señoritan kom hem, gick hon genom matsalen och nickade till flamländskan: »Jag kan hälsa ifrån henne», sade hon, »men hon gaf mig ingen ros.»

»Åh, nej då... Señoritan skulle inte skämta med sådana saker», utbrast señora Van der Oost.

Den andra ställde sig borta vid fönstret. Skämta, nej, för skämt lämpade det sig kanske icke... Ögonen under hucket hade la pampas hela ödslighet i sin blick, men så ihåligt blef väl allt, som såg ut i denna tomhet.

»Nu är det snart ett halft år sedan jag kom hit», sade hon efter ett par ögonblick, »och jag tycker det är så länge sedan.»

Señora Van der Oost skrattade högt: »Ack, hvad är det? Jag har varit här i tjugu år i Januari, och om ett par dagar är det jul. Så varmt ha de inte därhemma nu.»

Den unga tryckte pannan emot rutan. »Nej», mumlade hon. Om Dominga kunde ge henne några timmars yrsel, skulle det komma ganska lägligt. I öfvermorgon var det julafton, om man kunde tänka sig en julafton på El Ombu eller i Rosario. Hon skulle fara in till staden. Hennes bror hade varit härute, och han trodde att det skulle bli festligare där, men hon var icke olycklig på estancian . . . Señora Van der Oost var borta, och hon kunde slå sig ned vid pianot och sätta musik till ett recitativ.

•

XII.

Det låg åska i luften och var så hett att fröken Drake bara längtade att vara hemma; hon befann sig i det allra finaste kvarteret, men den förmiddagen var det icke så lätt att uppskatta lyckan af att promenera i Calle Cordoba. Gatan var strålände som alltid, och för att förhöja dess tjusning hade man målat ett par ståtliga trevåningshus i starkt grönt, hvilket emellertid var ganska öfverflödigt. De skulle nog synts ändå, och det var icke denna särdeles i ögonen fallande färgprakt, som fängslade Signhild mest. Hur angelägen hon var att komma hem, stannade hon framför ett konstgjordt litet träd, som stod i fönstret till en tysk leksakshandel. Det var julafton, och det hade Germanias söner tydligen icke glömt, men hon hade icke tid att stå så länge och glädja sig åt deras minnesgodhet. Det var

frukostdags, och hon ville ogärna låta sin bror vänta, ehuru han kanske skulle tagit det med ro. I trots af att han sålt sin boskap så ofördelaktigt, tycktes det ha ljusnat en smula i hans affärsställning, ty då hon kom från El Ombu, var han i den allra älskvärdaste sinnesstämning, och när Halvar var älskvärd, glömde man att solen icke var uppe vid alla tider på dygnet. En liten återglans af hans belåtenhet dröjde till och med öfver hans systems ansikte, och när hon trädde öfver tröskeln till det gråa huset, var hon på det klara med att hon hade en icke blott vacker och ståtlig, utan — på det hela taget — mycket sympatisk bror. Han var så till sin fördel vid frukostbordet att de hade riktigt roligt i hvarandras sällskap, och då han tände sin cigarr efter maten, bad han henne göra det en smula jullikt till middagen — Granada skulle komma dit.

»Det är ju omöjligt, men annars skulle han nog bli glad, om han fick lutfisk», sade han. »Att pröfva på det pikanta roar honom mycket, och han har inte så många tillfällen att göra nya rön, fast — det förstås — nog försöker han ha så muntert han kan här».

Hon skakade på hufvudet. »Det tror jag

inte ligger för señor Granada. Han kan inte ha muntert i Rosario».

»Ja, var inte så säker på det, du», smålog brodern. »Han har så mycket att tänka på att han nog behöfver förströ sig, och inte är det jag, som dömer honom strängt för det. Det skulle du inte heller göra.

Signhild såg ut i pation: »Hvem talar om att döma . . . Han är så ensam . . .»

»Ensam», sade hennes bror. »Ja — ja, det förstås —»

Det ryckte i hans munvinklar, och hon satt tyst med händerna mot bordet. När hon reste sig upp, yttrade hon bara ett par ord om att hon skulle göra sitt bästa, och hon tillbragte hela eftermiddagen i köket och förvånade *chinan* med att högst egenhändigt tillaga rätter, som man icke hade en aning om i Rosario, där köket egentligen icke utmärkte sig för stor omväxling. En icke obetydlig del af förråden förskrefvo sig från El Ombu liksom bränslet, som bestod af torkad kogödsel äfven här, och allt emellanåt hände det señoritan att stå och se ut framför sig med ögon, som säkerligen förlorade sig i andra rymder än den värld af

framtidsvyer de argentinska rikedomarne kunde erbjuda.

Hon såg trött ut, när hon lämnade köket och trädde in i sitt rum, men trots decemberhettan var det uppfriskande svalt därinne. På den stora klädeskistan låg en lätt hvit dräkt, som hon tagit fram i morse. Det var för den väntade — det gjorde detsamma nu. Hon hade tagit kjolen i sina händer och lade den ifrån sig. Det var brodern och hans leende hon tänkte på. När hon såg det, hade hon känt sig sårad i sin innersta själ, men hur lugnt och fredlyst är ej allt emellan män. Frågade väl Halvar efter, om hans vän nekade sig något af denna världens goda, ifall han nu ansåg det för ett godt? Det kunde ju hända, och hon gjorde nog klokast i att behålla sin nej-sägande moral för sig själf. Det Ararats berg, där hon satt och skådade ut öfver hafven, hade nog icke mycket att säga Don Miguel, men gällde det att döma, så finge de troligen vänta länge på att hon skulle höja sin röst. Hon dömde ingen, hon drog sig blott tillbaka. Med nöje, med mycket nöje, señor.

Det var en något frånvarande värdinna, som en half timme senare hälsade på husets

gäst, och under middagen dröjde hans ögon fulla af ömt mörker vid hennes ansikte. Señoritan var sig icke riktigt lik den kvällen, och det var Drake, som fick underhålla samtalet. Han var mycket upprymd och tackade sin syster för att hon haft den omtänksamheten att påminna honom om julen, när han sist var ute på El Ombu. Om hon icke sagt något, skulle det mycket väl kunnat hända att han glömt det. Till julen hörde köld och mörker, och nu kunde man sitta ute i den välsignade sommarvärmens utan att tända ljus, men han ville tömma en skål för det förgångna och gamla Sverige i alla fall. A su salud, Granada! Skål, Signhild, du!

Fröken Drake lyfte sitt glas med en liten skälfnings öfver läpparne. Icke var det så skålen för hennes land skulle höjas, men ute på la pampa kunde en missräkning mer eller mindre knappast betyda någonting. »Skål, skål för glömskan», sade hon. »Hvilken härlighet att förgäta omgifningen. Jag kan inte tänka mig något ljufvigare i kväll».

»Du hör att hennes entusiasm för Argentina växer och frodas — he Granada... Det gör ingenting, ingenting, min flicka, vi äro de allra bästa vänner ändå».

Det dröjde längre än vanligt, innan man reste sig från bordet. Husets värd höll på att glömma att han skulle tala med en af sina peoner, som varit inne med oxar och satt och väntade på honom i köket, men hur gladt det var, måste man tänka på affärerna. Granada gick ut i pation, och när Signhild lämnade matsalen, fick hon se sin brors vän sitta ensam och röka. Han reste sig, och hon stod ett ögonblick och betraktade honom. »Det är ett sällskap», sade hon, »en cigarr».

»Ett sällskap — ja — han hade knappast haft något annat hela den sista veckan. Det visste señoritan väl inte — han hade inte mått rätt väl och måst hålla sig inomhus snart sagdt hela tiden. Då kunde dagen bli lång, men det var timmen före solnedgången, när han brukade fara ut och rida . . .

Hon slog sig ned på ett fönsterbräde. Jaså — señoren hade måst försaka nöjet att synas i boulevarden — hvad sade Rosarios fina värld om det?

»Rosarios fina värld, ja . . .» Han tystnade. »Har señoritan haft hemlängtan?» sporde han, men han väntade icke något svar och hon sade intet. Hon satt bara och såg på honom. Hans ögon voro till hälften slutna

och uttrycket ädelt och inåtvändt. Det uppstrukna, gråsprängda håret hade blifvit ännu gråare — hur var det möjligt att hans hustru kunde lämna honom ensam och försaka den lyckan att vara där han var? Det mildaste af allt som var kvinna skulle gå till Miguel Granada och le mot den munnen och stryka skuggan från hans tinningar och göra portarne höga och dörrarne vida i sitt hjärta för att taga emot hans sorg.

»Det är minnet», återtog han. »Det urholkar hjärta och njurar, men det känner ni inte till.»

»Jag?» sade hon. »Jo, jag tror jag känner till det.»

Han smålog. »Eftermiddagen — hvad vet señoritan om eftermiddagen?»

Hon nickade. Åhjo. Den, som sagt att hvarje dag var ett sammanträngdt lif, hade nog rätt. Var man inte lyckligast om morgnarne?

Leendet dröjde ännu öfver hans ansikte. Ja, det berodde väl på. Hvad honom beträffade, kände han sig bättre till mods om aftnarne.

»Inte jag», sade hon, »inte jag. Jag har ett morgonlynne. Så fort jag öppnat ögonen, vill jag ut. Det är om sommaren, då alla

träd stå gröna. När solen nyss gått upp, och det är svalt och tyst och friskt omkring mig, är lifvet mig innerligt kärt.»

»Ungdom, ungdom», mumlade han.

Hon skakade på hufvudet: »Nej, nej, det är inte det. Längre fram på dagen händer det att vi säga hvarandra otroligt bittra saker, tillvaron och jag, och i skymningen, i skymningen — det är själamässor... När det är mörkt och lampan är tänd, bli vi ofta goda vänner igen, men inte som om morgnarne. Till och med på pampan kan soluppgången göra mig glad.»

Han log sitt mjuka leende. »Det är solnedgången jag brukar betrakta», sade han. »När jag rider till boulevard Santafecino, är det riktigt vackert ibland. Señoritan stiger aldrig till häst?»

»Inte här, bara ute på El Ombu... Åh, Halvar — det är ju ett underverk. Tänker du stanna hemma i kväll?»

»Det tänker jag, min nådiga», sade hennes bror, som varit inne och klädt sig i en hvit linnerock och sett till att spelbordet var i ordning. Granada och han skullé fresta lyckan på tu man hand.

* * *

»Nå, min lilla syster», smålog Drake, »det här är väl inte en så stor uppoffring?»

Han och fröken Signhild åkte upp och ned för boulevarden i en mycket elegant vagn, men det ville han säga henne att det inte precis var för att uppehålla skenet, fast det å andra sidan icke skadade, om han visade sig ute vid ett tillfälle, som kunde tyckas vara utan all betydelse. Man mötte ju rätt mycket folk och ja... Var det inte friskt härute? Åskan hade rensat luften... Han talade inte i bilder. Gjorde han det, skulle det nog låtit annorlunda, och det var bara det han ville komma med att man andades lättare än dagarne förut.

»Åhja», sade hans syster. Hon tycktes icke vara särskildt språksam, men han bad henne vara vid godt mod och beundra omgifningen. Tänk så många små vackra palmer man kunde få se på en gång härute i boulevarden ändå. Man fick allt resa så långt som till Buenos Aires för att skåda ett motstycke till den grönska hon nu hade på båda sidor om sig. Naturen hade ju inte gjort så mycket där heller, man kunde snarare säga att hon inte gjort någonting alls, men det hade inte hindrat folk att hämta aloehäckar från

Andalusien och paradisträdet från — ja, Gud vet från hvilken del af gamla Spanien. För resten hade hela södra Europa fått släppa till litet af hvarje, och trakten kring republikens andra stad skulle gifvetvis bli lika vacker som den kring Buenos Aires. Vacker var kanske inte ordet — det var det inte — men i alla händelser skulle det ju komma en liten skiftning in i landskapet, och det vore nog af nöden, i det fallet kunde han ge henne rätt.

Signhild brydde sig knappt om att höra på sin bror, hon satt bara och såg ut öfver flackheten. Vid synranden syntes en hägring af någonting liknande träd, som tycktes stiga ur ett stilla vatten mellan himmel och jord, och hon följde stammarnes ändlösa linje med blicken. Kanhända var det det kommande. I framtiden skulle pampan kanske blomstra trots sin naturliga torftighet. Man kunde inte neka till att det fanns plats. Brödlösa skaror från det öfverbefolkade Europa kunde komma hit och odla jorden och lefva i hoppet om rika skördar och plantera ett paradisträd eller två för att fröjda ögat och narra gräshoppan, som skulle bli utan ett välförtjänt mål. Om ett sekel grönskade troligen hela denna namnlösa kalhet, och hvem skulle då ägna en

tanke åt stoftet af de stackars *gringos*, som lustvandrade i detta Eden vid adertonhundra-talets slut? Om ett sekel — hvarför icke om två? Hvarför icke tänka sig några tusen år framåt? Vid den tiden hade kanske fläckarne i solen blifvit oroande stora, och det låg väl icke utom möjlighetens område att föreställa sig hela norra Europa begrafvet under ett istäcke. Till all lycka för en kommande mänsklighet hade man Sydamerika. Kanhända var det icke alltför djärft att hoppas att folk ännu efter ett par tusen år skulle kunna hålla sig varma på la pampa under December och Januari månad. I Juli fingo de väl reda sig så godt de kunde, men kanske skulle det ännu finnas ett öfverflöd på kogödsel. Hvem vet hvilka under kogödseln kunde komma framtida innevånare i denna lustgård att utfundera till ogina naturmaktens bekämpande. Morgondagen tillhör den nya världen, den gamla har redan så godt som öfverlevvat sig själf.

Hon lutade sitt hufvud mot vagnsdynorna. Slutet måste komma — om det kom litet förr eller litet senare, hvad betydde det? Hvad är det för skillnad på oss och människor från bronsåldern, när vi slutit våra ögon till

den eviga hvilan? Liksom de tillhöra vi det förflutna, liksom de ha vi lefvat och lidit — hvad gör det oss, om minnet af det, som en gång var vi, utplånas från jorden, då vi ingått i det stora mysteriet, där ingen tid och intet rum mer är?

Framtiden — han talade om framtiden, Halvar, som om det vore hans privata tillhörighet. Står icke stenåldersmannen vårt hjärta närmare än det släkte, som vandrar öfver vår graf om tusen år?

»Det är roligt med landet här», sade hon plötsligt. »Om ett par decennier ha de nog gjort otroliga framsteg] — lånat ännu mer af det föraktade Europa således, men jag vill inte se de aloehäckar de komma att plantera och önskar bara att paradisträdens skugga aldrig måtte falla på mig. När det blir så där vackert härute, ska vi hoppas att din syster inte mer finns till.»

»Det är muntert», nickade han. »Du har små trefliga funderingar, min flicka. Nej, här behöfs en *novio*. Den dag du kommer och säger att Garcia friat till dig, då —»

»Ja, då få vi nog roligt, både du och jag, min bror, men han tar sig bra lång betänketid, hur jag än uppmuntrar honom.

»Hm, ja. Den uppmuntran du ger dem, den tycker jag annars är tämligen klen. Det är bara Granada, som får lägga sin hyllning för frökens fötter. Tänker du aldrig på att han är både gift och familjefar?»

»Åhjo, det gör jag nog, men ser du, Halvar, detta ligger utom räckvidden för gängse föreställningar, och det är därför, bara därför det betyder något för mig.»

»Ja, akta dig du. Jag tror han är litet svag för dig.»

»Det händer. Jag är också svag för honom. Vi förstå hvarandra. Han längtar häriifrån, och så talar han om Europa och så... Du känner ju inte till Madrid... Jag ville vara i den staden, gå på de gatorna och se de torgen. Där är han född.»

»Och där bor hans señora —»

»Där bor hon, ja. Var inte rädd, min bror.»

»Åhja, åhja, gör dig inte så högtflygande föreställningar. Du är väl inte af annan lera än andra, men alltid skall det bära *in's Blaue hinein*.»

»Ja, jag tycker inte att verkligheten är så rolig och inte han heller. Han ville också — komma långt bort.»

Drake lät höra en mycket låg hvissling, men sade ingenting, och Signhild satt tyst vid hans sida i den annalkande skymningen. Himlen var klart röd nere i väster — kanhända att ett par andra ögon betraktade det skenet nu och kanske att... Miguel — Miguel Granada, det är vår timme, din och min...

XIII.

»Halvar — hvad är det? Du är ledsen?»

»Inte är jag ledsen, inte. Jag har brådtom — vi ska ut.»

Signhild Drake, som vandrat fram och tillbaka i pation, där ingen tänkt på att draga undan segeldukstaket, fast det led mot kvällen, gjorde en rörelse som om hon ville följa efter honom, men nästa ögonblick gick hon in i förstugan och öppnade dörren till det rum, där han suttit och arbetat hela eftermiddagen. Det var skumt därinne och hon stannade på tröskeln. Midt framför henne satt en man med armarne på skrifbordet och ansiktet i sina knutna händer, och han lyfte sitt hufvud och såg upp, men någonting skymde den blick, som fästes på henne . . . Tårar . . . Kunde han gråta? . . . »Señor — señor Granada», mumlade hon. »O, förlåt,

förlåt att jag kom. Jag kan inte förlåta mig själv.»

Han sade ingenting. Han slöt sina ögon. »Förlåta», hviskade han efter ett par minuter. Jag vill — jag måste tala med er — — — Inte nu.»

Halvar Drake, som bytt om rock, steg in i rummet. »Ja, då gå vi väl», sade han. »Det är möjligt att du blir ensam till middag, Signhild. Om jag inte kommer hem, har jag gått och lagt min hyllning för Lucias fötter . . . Vi säga alltid Lucia oss emellan», nickade han.

Señor Granada smålog och det leendet gick Signhild och tänkte på ännu länge efter det han gått. Hennes bror kom icke hem den aftonen och hon väntade honom icke. Hon satt bara alldeles orörlig i den stora skrifstolen, där en annan suttit för några timmar sedan. Klockan kunde väl vara närmare tio, men hon hade icke tändt ljus, och när hon hörde att en van hand öppnade dörren till gatan, slog hon icke ens upp ögonen. »Det är bara jag, som sitter härinne», sade hon.

Det kom intet svar, men det stod någon på tröskeln, och hon reste sig ofrivilligt: »Halvar — Hal . . .»

»Tyst, det är jag — jag hade en nyckel.
Er bror kommer inte nu.»

»Señor Granada —»

»Señorita, jag ville . . . Jag vet inte hvad
jag ville. Jag är här, vid er fot.»

Nyåret hade kommit med jämförelsevis svala och icke alltid klara dagar, och ägaren till El Ombu kunde icke begripa, hvarför hans syster låtit honom resa ensam till estancian två gånger å rad. Första gången stannade han visserligen endast ett par timmar, men andra gången hade han varit där en half vecka, och det roade honom att fråga sin vän Miguel, som, efter hvad han själf påstod, hörde till de erfarne, hvarför hans syster ville bli kvar i staden, när det hvarken var solsken eller särskildt hett, men det var ju möjligt att till och med en kännare som Granada skulle komma till korta, då det gällde något sådant som en kvinnonyck. Att hon icke hade lust att vara på landet under dagar af tropisk värme, det hade han lärt sig begripa, men han förstod icke hvilken lockelse segel-dukstaket kunde utöfva i mulet väder, då det var fullkomligt onödigt att draga det öfver pation, och hur han gått och förargat sig

öfver henne, hade det blifvit bestämdt att hon skulle fara till San Juan med Sarita, som gått och blifvit hängsjuk och fått lof att resa hem till ranchon och stanna där en veckas tid.

Fast han eljes öfverlät omsorgen om hus och tjänare åt sin syster, hade han uppmuntrat den stackars flickan med ett par vänliga ord, och det spratt skälmaktigt i hans mungipor, när han kom från bakgården, där chinan stod och matade hönsen.

»Ja», log han, »nu är det godt att ha moster. Jag tror vi behöfva en liten dekokt på törnrosblad, eller hvad är det på, du?»

Det var till sin syster han talade, och hon satt vid det öppna salongsfönstret och ordnade ett knippe blommor, som hon fått af señor Granada. Antingen hon hört hans ord eller icke, sade hon ingenting. Det var en låg, manlig röst, som svarade i hennes ställe: En dekokt . . . Hade de inte berättat señoritan att det var tillräckligt att lukta på en ros?

Drake gick ute i pation och nickade till sin vän spanjoren. »Ja», sade han, »vi få se . . . Moster gör hvad hon kan. Fast det är en *china*, är hon klokare än vi tre tillsammansantagna och hon har hjälpt många. Det är bara lilla Signhild, som föraktar allt,

som hör till la pampa, men hon står ju öfver den mänskliga svagheten.»

»Ja», mumlade fröken Drake, »det är sant.» Hon böjde sig ned öfver blommorna, och bakom henne stod Granada, som presade hennes hand i sin:

»Älskade — jag är här, vid dina fötter. Tag mitt lif, mina ögons ljus, den luft jag andas. Det är ditt.»

»Ska du fara med tåget, är det ingen tid att förlora», sade Halvar, som trädde in genom dörren och kastade en blick på sin syster. »Nog är det ett helt annat gry i henne ute på estancian än här. Hon sitter för mycket inne. Där borta har hon åtminstone sin Poncho.»

»Ja, jag har hört seńoritan tala om honom», inföll spanjoren, som stod beredd att taga afsked. »Vi ska bara hoppas att seńoritan inte får så roligt på El Ombu att hon alldeles glömmar sina vänner i Rosario.»

Han log och seńoritan log, men det gick en ryckning öfver hennes ögonbryn, och hur föga hennes bror i allmänhet lade märke till något sådant som att det svagare könets kan ha sina små anfall af tankspriddhet, slog det honom att Signhild såg så underligt från-

varande ut, då hon steg upp i järnvägs-kupén.

»Är det något särskildt, min flicka?» var han så omtänksam att fråga och hon skakade på hufvudet, men när hon kommit till El Ombu och hälsat på señora Van der Oost, hörde flamländskan henne gå fram och tillbaka i sitt rum hela aftonen och ut på natten.

Fastän det begynt regna och luften kändes ganska sval, stod fönstret på vid gavel och klockan närmade sig tolf, när señoritan började tänka på att hon skulle sofva. De blommor hon fått, innan hon lämnade staden, hade hon ställt på bordet nära sin hufvudgård. Annars var det icke mycket, som stack af mot torftigheten därinne, men vid det nästan nedbrunna ljuset betraktade hon ett porträtt och det porträttet . . . Ja, om det kom under hennes brors ögon, skulle han väl icke se annat än att señor Granada kunde skriva mycket vackra ord till en señorita, som säkert icke var honom likgiltig.

Dömen icke, så varen I icke dömde. Hvar stod det? Hvem har sagt så? Fröken Drake hade icke haft stort öfverseende med den mänskliga svagheten, och den mänskliga

svagheten kunde hämnna sig. Det var tillräckligt att någon kom och bad henne om en dag af glömska och en natt af ro för att hon skulle svara: Glöm. Det fins intet förflutet, ingen morgondag, bara ett nu, som tillhör dig . . .

Hvad, som en gång varit hon, var förvandladt, och hon kunde endast stirra in i något, som var dunklare än skuggorna i skuggan och som hviskade: Nu vet du hvad det var du gaf så vackra namn . . . Vet — hvad vet man? Allt, hvad hon visste var att hon inte ville möta sin brors blick. I går kunde hon se en hvar in i ögonen. I dag — — —

Aldrig mer skulle hon lyfta sitt hufvud, men för honom, som ledt henne till detta, hade hon blott den ovissa och sorgsna oro, som nu blifvit hennes lifs innebörd, och när det begynte dagas, låg hon ännu vaken och tänkte på ett hotande mörker, som samlade sig öfver hans hjässa och som han nästan aldrig ville tala om.

* * *

Det kom så oväntadt att peonerna knappt visste, hvart de skulle vända hufvudet, när

El Ombus ägare en vacker morgon föll ned på sin estancia med det meddelandet att han sålt ett hundratal kor, som skulle fångas in och sändas till järnvägen samma dag. De bägge oxdrifvarne skulle göra dem sällskap till staden, och ute på egendomen fick man reda sig bäst man kunde. Den enögde, som kommit från ranchon, gaf de andra en välbehöflig handräckning, och honom hade man ju alltid att tillgå, om det visade sig att slaktaren, som skulle bli ensam under de två, tre dagar hans kamrater stannade i Rosario, fick för mycket att styra och ställa med.

»Jag ville inte vara i deras kläder, i dag blir det en het dag», sade Van der Oost till sin señora, och señoran bad honom att se efter hvad det blifvit af *chinan*, som gått att säga till att frukosten var färdig för en kvart sedan och som inte syntes till. Trög i vändningarne hade hon alltid varit, men efter det där besöket hos mostern, som ändå inte räckt så länge, var det rent förgjort, och nu hade hon fått en så svår tandvärk ätt hon inte gjorde stort annat än satt och molteg i någon krok.

»Kan du begripa hvad hon tar sig för?» sade hon till Van der Oost, men han hade

annat att göra än stå och passa på chinan, och med armarne i sidan gick flamländskan ut och stälde sig på kökstrappan. Fast det var så hett att alla luckor voro framdragna, tog hon icke sina ögon från herrskapsbyggningen, och ett par gånger tyckte hon sig se en skymt af ett huckle i dörren till señorens rum, men hvad hon icke såg var att hucklets bärarinna knöt bägge sina händer emot någon, som stod framme vid fönstret och talade så förtroligt som om han glömt att han var husbonde.

»Ja», sade han, »ja, jag misstänkte ju att det var något galet och — det förstås — jag har ju en del att förebrå mig och han också, men vi äro väl inte de enda, och när man inte kan vara mer säker på sin sak än du, min flicka, är det bäst att inte säga någonting. Hvad dina anspråk beträffar, så vill ingen af oss befatta sig med den här historien.»

Ett par ögon, som hatet gjorde gröna, gnistrade mot estancieron. »Jaså, señoren tycker inte det angår honom och inte señor Granada håller. *Bien, muy bien.*»

»Nej, vet du hvad . . . Fäder i kompani — det fattades bara.»

Utan att en muskel rördes kring de hoppressade läpparne, vände *chinan* sig om och gick, och han, som blifvit ensam, mätte golfvet med långa steg och mumlade någonting mellan tänderna.

»Kommer du aldrig?» frågade en röst. Det var hans syster, som gläntade på dörren till matsalen, och de satte sig tysta till bords. Frukosten räckte inte många minuter, och då Halvar lade ihop sin servet, såg han bort till henne: »Ja, inte skall du nu sitta och tänka på Davis längre», utbrast han.

»Det är inte Davis», mumlade hon sakta, »men tänk om andra bli lidande. Du trodde ju att följderna . . .»

»Följderna, följderna, dem har man inte sett ännu», sade han otåligt och gick ut på verandan. För ögonblicket gällde det bara att skaffa en summa pengar till hvad pris som helst, om han så skulle varit tvungen att själf drifva de hundra oxarne eller korna, hvad det då var, till Rosario. Sannerligen fanns det inte ögonblick, då inte ens det skulle skrämt Halvar Drake. Så sant han stod därute, ville han inte råka illa ut, och man fick bara hoppas att ingen skulle komma fast. I alla händelser hade man ingen tid

att förlora. Timmarne voro räknade, och herren till El Ombu fick icke vara overksamare än sina peoner. Klockan fyra måste nötkreaturen stå nere vid järnvägen och destododär.

»Ja, tack skall ni ha», sade han till den enögde. Det var till en stor del hans förtjänst att det gått som det gått, och betalningen var så pass riklig att gauchon kunde rida till en *pulperia*¹, som låg vid stationen, och göra sig en glad kväll eller rättare sagdt natt, ty det led fram emot morgonsidan, då han kom hem till ranchon, men om han också druckit så mycket *caña*² att han icke kunnat hålla reda på tiden, behöfdes det icke mer än att han mötte Saritas moster för att det skulle ske en omhvälfning inom honom.

Hon hade icke fått en blund i ögonen, och det hade sina orsaker. I går kväll kom den lilla och begärde råd af henne och nu var allt slut. Hon hade varit för ifrig att dricka ut en blandning, som skulle förgöra *gringos* och allt, som hörde *gringos* till, men spara Sarita. Den djäfvulen, som rådde om El Ombu, hade bara skrattat, när han fick höra att hon väntade sig en liten ängel och

¹ Vårdshus.

² Bränvin.

den andre var ju i staden. Kanske skulle han varit mindre hård, fast han hade både hustru och son. Det hade inte estancieron.

»Han har en syster», sade gauchon och den gamla såg in i hans ansikte. »Ja», nickade hon.

Med båda sina platta fötter utsträckta framför sig och händerna på knäna sjönk señora Van der Oost ned på en stol inne i salen där husets unga värdinna gått fram och tillbaka i en timmes tid. Hela hennes ansikte var drypande vått och hon suckade ett par tre gånger — det var Sarita, det eländet, hon kunde inte bättre säga...

Sarita?

Ja. Den olyckan hade ju samlat ihop sitt pick och pack i går och gått till sin moster för att få bot för den där tandvärken, som väl inte satt i tänderna, och nog hade hon fått bot alltid, om också inte af det slag hon tänkt. Hela natten hade hon legat i konvulsioner till följd af en begången oförsiktighet och nu var hon död.

»Död», mumlade señoritan, men det var icke olycksödet i ranchon, som gjorde hennes ögon så mörka, när hon lämnade señora Van

der Oost och gick upp till sig. Sedan hennes bror kom till estancian och lät föra boskapen till staden, visste hon knappast hvad som tilldrog sig omkring henne. Han hade berättat att direktören för Köpmansbanken var försvunnen och att man upptäckt stora försnillningar, som han kanske icke varit alldeles ovetande om. Åtminstone bådade det intet godt att han bedt henne stanna ute på El Ombu och nästan gjort det omöjliga för att skaffa pengar, men det var icke det, det var Granada . . . Med dagens post hade hon väntat underrättelser från staden, men Halvar hade icke skrivit, fast hon tigt honom om ett par rader och längtade så att det icke fanns ett rum i detta stora hus, där hon kunde slå sig ned och vara stilla.

»Jag tror att señoritan är orolig för sin bror», sade señora Van der Oost till sin man och om någon kunde se att icke allt var som det borde vara på El Ombu, så var det han. De bägge peonerna voro kvar i Rosario och den enögde hade icke visat sig på estancian, men det var väl det att Sarita, stackare, kommit i jorden och att han varit en trägen gäst på pulperian efter begrafningen.

XIV.

Señoritan hade varit uppe och klädt sig och kom ned med ett ansikte så hvitt som väggen. Hon skulle fara med aftontåget. Det gjorde ingenting att det inte fanns någon, som kunde följa henne till stationen. Poncho hittade nog hem igen.

Señora Van der Oost stod ett ögonblick och betraktade sin husbondes syster. Nog såg det litet eget ut att señoritan skulle rida ensam, men den ende peon, som fanns på estancian, kunde inte gå från slakten och han hade inte förefallit vidare hågad att sadla hästen. Djuret tycktes ha skadat sig i vänstra frambenet och visade en viss benägenhet att halta, men det hade señoritan tydligen glömt.

Med tankarna tio tusen mil från El Ombu satt hon ute på verandan. Samma dag hade hon fått ett bref. Det var icke mycket ut-

förligt, där stod endast att Granada råkat ut för en liten ledsamhet. Han var häktad, men, det var något, som kunnat hända honom till och med om icke Davis rymt. Tjänstemannen i Köpmansbanken hade gått som på en vulkan; trots allt tal om förströelse, hade han inte haft roligt. Man fick inte vara sträng.

Förmaningarna voro hvarken många eller långa, det var blott en liten upprepning af samtal, som icke fingo falla i glömska, och hon satt med ögonen fästade på en och samma punkt ute i rymden. Miguel Granada hade vetat att han kanske icke skulle andas frihetens luft så länge, och midt i sina bekymmer hade han haft sinne för att roa sig, om det var nöjet, som lockat honom och en annan ned i det bråddjup, dit de störtat. Det kunde vara så många andra saker, och man fick framför allt icke vara sträng. Hon kände bara att det låg något af gisslandets sötma i att försöka se så kallt på sorgen i de ögon, som lyfts emot henne, och sarga sitt bröst till blods, men det var stunder, då hon nådde ett bottenlöst schakt, där allt var grus och spillror och där hon icke hörde annat än jämret af den smärtsamt bäfvande ömhet hon känt darra och gråta inne i sin själs själ.

I staden väntade henne ingen. Det hade hennes bror varit särskildt angelägen om att låta henne veta. Han fick skriva hvad han ville. Det betydde ingenting. Hon måste komma olyckan närmare. I kväll skulle hon vara i Rosario. Då hon satte sig upp i sadeln, gaf hon Poncho lösa tyglar. Det var som om det lättat något af upproret inom henne, och när hon kom fram till ranchon, räknade hon ut att hon skulle vara vid stationen före solnedgången. En sadlad häst stod framför den halföppna dörren, och den enögde kom ut och svängde en *bolsa* i luften. Han kunde gjort henne sällskap och tagit hand om Poncho, men i stället för att stanna och fråga, om han hade godt om tid, lät hon djuret falla i galopp. Hans ansikte behagade henne icke.

Det västra himlahvalfvet begynte lysa i klart, mildt rött, då hon höll in sin häst — han haltade märkbart, men efter några minuter gaf hon honom på nytt fria tyglar. Hon hörde hofslag bakom sig, och hjärtat stod stilla i hennes bröst. Det fanns inga andra lefvande varelser än hon och gauchon inom synhåll, och hon stirrade ut i ändlösheten. Det var la pampa och dock icke la pampa —

en tomhet var det som om hon skådat in i sitt eget innersta. »Det lärde du mig», tänkte hon, »att se allt så ödelagdt. Visste du hvad du gjorde, Miguel?»

Det susade något förbi hennes öra, eller var det några hästlängder bakom henne? Gud i himmelen — nu satt han visst och lekte med sin lazzo, hvem vet hvad han tänkte på . . .

Ovillkorligt kastade hon om sin häst och jagade mot El Ombu, och ett ögonblick höll djuret på att snafva. Stupade det, var hon förlorad. Hennes förföljare var så nära, att han kunde slunga *bolsan*, om han ville, men hon var icke långt från bron, och bara hon hunnit dit — — —

Fortare, o., Gud, fortare . . . Det svartnade för hennes ögon — det var vidderna, afståndet. Oändligheten grep henne som en yrsel. Hon kände icke att hon satt till häst, hon flög igenom rymden, men *det* var efter henne, *det*, pampan . . . Miguel, Miguel, Miguel, det var vår förbannelse att komma hit.

Någonting hven genom luften, och instinktligt böjde hon sitt hufvud. Hvad det var visse hon icke. Gauchon kom blott närmare. Störtade hästen, var hon hans byte,

men vattnet låg framför henne. Det var friden, frälsningen, döden. I dina händer befaller jag min ande. Jesus Kristus, varkunna dig . . .

Det var icke mer än ett par hästlängders afstånd mellan gauchon och den flyende, då hon jagade upp på bron och lät djuret taga ett språng ned i djupet. Poncho hade sjunkit liksom ryttarinnan, men när han sträckte hufvudet öfver vattenytan, sökte han simma mot stranden. Ett ögonblick såg det ut som om han skulle lyckas, och kanske hade det icke legat utom möjlighetens område, ifall han icke varit så tungt lastad. Señoritans långa vattendränkta kjol tycktes fastnitad vid sadelgjorden, och hennes hår, som lossnat i fallet, gled i hela sin längd öfver vattnets slemmiga grönska. Första gången hon flöt upp voro hennes ögon öppna, sedan släpade hästen på den medvetlösa gestalten af en mänsklig varelse, hvars ansikte var vänt mot flodbotten. När han uppbjöd sina allra sista krafter för att nå bräddarne, syntes endast en flik af den svarta kjolen. Dess bärrinna sjönk allt djupare emellan algerna, och snart försvann äfven han.

* * *

Det fynd en af El Ombus *peoner* gjorde i Parana följande afton efter ett dygn, som lämnat rum för de dystraste aningar, slog alla sinnen med häpnad, och man talade mycket om att den enögde helt plötsligt lämnat trakten. Señor Drake, som ofördröjligen kommit till *estancian*, förde själf sin systers lik in till staden, och det tog dagar och veckor, innan han blef sig någorlunda lik igen. Olycksfallet — om man nu kunde kalla det så — hade inträffat vid en tidpunkt, då han bort vara vid det förhoppningsfullaste lynne — han stod nämligen i begrepp att gifta sig. Hela Rosario visste att den utsökta *señora Echesortu* var hans tillämnade brud, men om utsikten till ett nära förestående inträde i det äktaståndet brukar göra människor lyckliga, var Drake ett undantag. Han såg icke belåten ut, men hade ju en alldeles tillfyllestgörande ursäkt för sitt sinnestillstånd i sin systers död.

Att en ung och, efter hvad man påstod, intagande *señorita* förlorat lifvet under dylika omständigheter var ju mycket sorgligt i och för sig, men fastän ingen egentligen visste hur, hade det kommit ut ett rykte om en *gaucho*, som skulle drifvit den olyckliga att störtlå sig

i floden. Denne representant för galanteriet i den form, hvori det företrädesvis uppenbarar sig på pampan, var spårlöst försvunnen, och de efterforskningar ägaren till El Ombu låtit anställa syntes icke leda till något resultat. Så synnerligt ifriga voro de för öfrigt icke. Utom giftermålet fanns det ännu en sak, som lagt beslag på hvarje ögonblick af hans tid.

Tack vare hans och ett par andra vänners mellankomst hade den spanske tjänstemannen i Köpmansbanken icke blott sluppit ur fängelset, utan trädt i besittning af sitt gamla förtroendeuppdrag. En dylik energi hade icke undgått att väcka odeladt gillande på de flesta håll, men en del folk, som kanske icke voro så fallna för beundran, ville ej vara med om att uteslutande skriva all denna ifver på vänskapens konto. Enligt deras mening skulle herrarne haft det allra största behof af pengar, och hur de anskaffades hade väl varit dem i det allra närmaste likgiltigt, eller om icke likgiltigt, så åtminstone af underordnad vikt. I alla händelser var det en god sak att kunna skylla allt på Davis, som landstigit i Europa vid det här laget och således spelat den argentinska rättvisan ett godt

spratt. I de flestas ögon stod señor Granada alldeles utanför saken. I andras hade han varit delaktig i bedrägeriet. I sina egna — — —

För ett år sedan skulle hans samvete både kunnat fria och fälla, hvilket som helst, det var en smaksak. Nu ansåg han sig som brottslig, såvida det är ett brott att afsiktligt och icke utan vedergällning blunda för en förmans undansnillningar och låta dem komma sig till godo ibland, men det fanns inga bevis. Beviset skulle varit en frivillig bekännelse, men någon sådan hade han icke aflagt. Det var hans straff. Ty stundom låg hans inre på sträckbänken, men detta själfplågeri aftog dag för dag i styrka. Hvad det yttre angick, tycktes han icke tänka på annat än att han återtagit sin gamla befattning och brukat visa sig i boulevarden mellan fem och sex. Utan att göra sig skyldig till någon stor öfverdrift, kunde man dock säga att han blifvit tio år äldre på en månads tid. Hans tätta uppstrukna hår var alldeles jämnrått, och de trötta ögonen kunde understundom få ett uttryck, som de sällan haft förut. Men då skulle han vara allena, och han tycktes icke hålla på att visa sig så synnerligen länge på mera bemärkta platser.

När de eleganta vagnarne stannade utanför musikpaviljongen, red han ofta åt motsatt håll, och ett par gånger lämnade han boulevarden långt bakom sig. Ingen visste rätt, hvarthän det behagade honom att styra kosan, och många skulle blifvit förvånade, om de sett honom hoppa af hästen och stiga inom grindarne till protestantiska kyrkogården. Grafvarne öfver dem, som sofvo därinne, besöktes sällan af en katolik, och de främmande orden på de järnkors han gick förbi sade honom intet, men vid en nyuppkastad kulle stod han länge alldeles stilla. Ännu hade ingen vård blifvit rest öfver griften, det var blott den torra myllan. »*Sueca mia*», hviskade han.

En vacker dag skulle väl brodern ställa om att det kom en marmorskifva på torfvan och låta hugga namn och årtal in i stenen . . . En annan kunde kanske ristat andra grafskrifter, men han skulle icke skrifva något, han stod bara och tänkte. Något af hans unga år och illusioner hade kommit tillbaka med henne, som sof den sista sömnen. De sofvo också, idealen, och ingen skulle någonsin väcka dem till lif. Det var bara hon, som ett ögonblick fått de döda att vakna.

THE HISTORY OF THE

... of the ...

Förut utkommet af samme författare:

Det främmande landet

af **JANE GERNANDT-CLAINE.**

Pris 3 Kr.

I utsökt färgrik stil hållna noveller, fängslande genom den konstnärliga behandling förf. är mäktig förläna sina ämnen. A. T.

Hon har i sitt temperament en åder af den speciellt kvinnliga tjusning, af hvilken Duse skapat sin genialitet, något af den obestämbara charm, som i ord och åtbörder smeker sinnet som vek, vacker sång.

I sin helhet bringar den en varm hälsning från en exotisk värld, en hälsning icke minst rörande, därför att stämman ännu har kvar sin blonda, skälvande timbre, därför att författarinnan från sydkorset och de gnistrande södra stjärnbildernas horisont längtar så vekt och vackert till den nordiska hembygd, där det, som är fjärran, tyckes trängta emot det ännu fjärmare.

O. L. i Sv. D.